

TAJSKA - Najmanj devetnajst mrtvih

Bomba sredi Bangkoka

Reševalci pomagajo ranjenim v atentatu

ANSA

BANGKOK - Pred verskim hindujskim svetiščem v središču Bangkoka je včeraj odjeknila silovita bombna eksplozija, v kateri je po dosedanjih podatkih umrlo najmanj 19 ljudi, skoraj sto pa jih je ranjenih. Med žrtvami so tudi vsaj štirje tuji državljani. Med ranjenimi tuji državljani prevladujejo Kitajci in Tajvanci.

Tajske oblasti so prepričane, da je šlo za teroristični atentat proti turistom in obnem proti Tajski, ki v marsičem živi s turiz-

mom. Tajski obrambni minister Prawit Wongsuwan je v sinočnjem odzivu zatrdil, da so bili tarča napada tujci, storilci pa so tako želeli škoditi pomembnemu turističnemu sektorju države. »Šlo je za TNT bombo. Ljudje, ki so to storili, so si za tarčo izbrali tujce, da bi škodili turizmu in gospodarstvu,« je dodal minister. Odgovornosti za atentat doslej ni prevzel še nihče.

Na 2. strani

13 skakalcev, 2000 gledalcev

KANAL - Čeprav se je prireditvi Skoki z mostu v Kanalu letos skorajda izneverilo vreme, so organizatorji našli okrog 2.000 obiskovalcev. »Letošnja prireditev pa je k nam privabila res dobre in natrenirane skakalce,« je zadovoljna Vanja Cotic, predsednica Turističnega društva Kanal ob Soči. V objem smaragdne lepote se je v nedeljo pognalo 13 moških. Najmlajši je štel 14, najstarejši pa 77 let.

Na 13. strani

FJK - Politika

Mestna občina Trst razdvaja in razburja

VIDEM - Furlanski politiki »brusijo nože« proti tržaški mestni občini. Nekateri so celo prepričani, da bi morebitna zelena luč za ta upravni načrt pomenila konec upravne avtonomije FJK. Od tod pozivi za dokončno zavrnitev mestne občine, ki jo hoče senat vključiti v novi statut FJK. Podobno kot z volilnimi okrožji se je na zatožni klopi furlanske politike znova znašel tržaški senator Demokratske stranke Francesco Russo, velik zagovornik mestne občine Trst. Različna mnenja je slišati tudi med Slovenci.

Na 3. strani

GORIŠKA Heroin v zameno za Xanax

GORICA - Slovenski in italijanski državljani so skoraj štiri leta v lekarnah na območju Nove Gorice uporabljali ponarejene in prenašane italijanske zdravniške recepte. Z njimi so prihajali zlasti do anksiolitika Xanax, ki je med odvisniki »popularen«, ker ga izmenjujejo za heroin. Dvigovanje zdravil v Sloveniji se je zelo izplačalo: cena zanje je približno za polovico nižja kot v Italiji, vsebinsko pa so na novogoriških in goriških ulicah preprodali po skoraj desetkratni ceni.

Na 12. strani

TRST - Evropski mladinski simfonični orkester

Z Bobni miru proti vojni

Dirigent Igor Kuret Coretti, pripovedi Paola Rumiza - Portorož, Sacile, Kluže, Tolmin in Trst

TRST - Bobni miru je naslov niza koncertov, s katerimi bo evropski mladinski simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Igorja Kureta Coretti in s pripovedmi tržaškega novinarja in pisatelja Paola Rumiza opozoril na grozote vojne ob 100-letnici prvega svetovnega konflikta.

Pobudo so predstavili včeraj na tržaški občini. Orkester sestavlja 70 mladih iz 21 evropskih držav. Jutri bodo nastopili v portoroškem Avditoriju, sledili bodo nastopi v Sacileju, Klužah, Tolminu in (v ponedeljek, 26. septembra) v opernem gledališču Verdi v Trstu.

Na 4. strani

ŠPORT - Samir Handanović za naš dnevnik

»V A-ligi še dvoboj Juventus - Roma«

TAJSKA - Napad na versko središče in na turiste

V atentatu sredi Bangkoka najmanj devetnajst mrtvih

BANGKOK - Pred verskim hindujskim svetiščem v središču Bangkoka je včeraj odjeknila silovita bombna eksplozija, v kateri je po dosedanjih podatkih umrlo najmanj 19 ljudi, skoraj sto pa jih je ranjenih. Med žrtvami so tudi najmanj vsaj štirje tuji državljani. Med ranjenimi tujimi državljani prevladujejo Kitajci in Tajvanci.

Tajske oblasti so prepričane, da je šlo za teroristični atentat proti turistom in obenem proti Tajski, ki v marsičem živi in se razvija s turizmom. Tajski obrambni minister Prawit Wongsuwan je v sinočnjem odzivu zatrdil, da so bili tarča napada tujci, storilci pa so tako želeli škoditi pomembnemu turističnemu sektorju države. »Šlo je za TNT bombo. Ljudje, ki so to storili, so si za tarčo izbrali tujce, da bi škodili turizmu in gospodarstvu,« je dodal minister. Odgovornosti za bombni napad ni prevzel še nihče, a Tajska v zadnjih letih preživlja nemirne čase, čeprav so napadi v prestolnici Bangkok zelo redki.

Bomba je eksplodirala v nakupovalni in poslovni četrti Ratchaprasong v središču Bangkoka. Policija je po eksploziji spraznila bližnje trgovine in nakupovalne centre ter začela z iskanjem drugih morebitnih eksplozivnih naprav. Po eksploziji, ki je odjeknila v času večerne prometne konic, je na prizorišču napada nastal kaos. Na kraju eksplozije je velik krater in raztreseni deli teles.

Bomba naj bi bila pripeta na motorno kolo in jo je razneslo pri enem glavnih križišč v Bangkoku, ki je bilo v zadnjih letih prizorišče političnih protestov. Poleg protivladnih protestov in političnih nemirov, ki so maja lani privedli do prevzema oblasti od vojske, so na jugu pretežno budistične države pričale tudi nasilju muslimanskih upornikov, katerih nasilje pa je omejeno na južna območja.

Slovensko zunanje ministrstvo je preverilo informacije o žrtvah in udeleženi v včerajšnjem napadu. Kot so pojasnili za Slovensko tiskovno agencijo, za zdaj ni podatkov, da bi pri tem utrpel poškodbe ali bil prizadet kdo od slovenskih državljanov. Tudi iz Rima ni vesti, da bi bili med žrtvami italijanski državljani.

Prizorišče včerajšnjega krvavega atentata v središču glavnega mesta Tajske

ANSA

MIGRANTI - Tragedija na morju

»Niso imeli ne zraka ne vode«

CATANIA - V Catanio je sinoči priplula ladja s posmrtnimi ostanke 49 migrantov, ki so umrli na čolnu s prebežniki, ki je tonil blizu obale Libije. Prenatranemu čolnu je v soboto prišla na pomoč ladja italijanske mornarice in pri tem rešila 313 ljudi. Tako trupla žrtev kot preživele je na Sicilijo prepeljala norveška ladja, ki v Sredozemlju sodeluje v operaciji Triton. Čoln, ki je bil prenatrpan in se je začel potapljati, je prvi opazil helikopter italijanske mornarice. Na pomoč čolnu je prispela ladja italijanske mornarice in ko so se njeni pripadniki povzpeli na krov, so odkrili številne mrtve. Žrtve so z Podсахarske Afrike, Bangladeša in Pakistana. Preminuli migranti naj bi se v podpalubju zadušili zaradi vdihavanja hlapov goriva. »Niso imeli ne zraka ne vode. Vročina je bila neznosna, še posebej blizu motorja,« je pričevanja preživelih povzel tiskovni predstavnik Mednarodne organizacije za migracije Flavio Di Giacomo.

MILAN - Nemška kanclerka Angela Merkel je v spremstvu predsednika italijanske vlade Mattea Renzija včeraj obiskala Expo (foto ANSA). Državniška sta si ogledala italijanski in nemški paviljon. Glavnina obiskovalcev svetovne razstave je pozdravila Merklovo in Renzija, slišati pa je bilo tudi nekaj negotovanj. Politika sta si izmenjala mnenja o splošni politični situaciji v Evropi.

Strmoglavilo letalo s potniki in denarjem za reveže

DŽAKARTA - V Papui na vzhodu Indonezije je strmoglavilo letalo indonezijske družbe Trigana Air s 54 potniki in člani posadke na krovu. Turbopropelersko letalo ATR 42-300 je treščilo v goro na odročnem območju. Na letalu je bilo tudi 6,5 milijarde indonezijskih rupij (420.000 evrov) v gotovini, shranjenih v štirih torbah. Šlo je za vladno pomoč revnim družina. Letalo je izginilo približno deset minut pred pristankom, kmalu po tistem, ko je zaprosilo za dovoljenje za začetek spuščanja. Reševalne ekipe, ki jih sestavljajo vojaki, policisti, pripadniki civilne zaščite in domačini, se prebijajo skozi težko prehodno pragozd do kraja nesreče, ki se nahaja na 2600 metrov nadmorske višine. Indonezijo je v zadnjem času pretreslo več hudih letalskih nesreč.

»13. plačo« dobijo Srbi od sorodnikov iz tujine

BEOGRAD - Srbski državljani so v letu 2014 prejeli okoli 2,6 milijarde evrov od sorodnikov in prijateljev iz tujine. Po ocenah Svetovne banke okoli 800.000 ljudi v Srbiji dobiva finančno pomoč od sorodnikov, ki delajo v tujini. V povprečju vsaka družina 15 odstotkov svoje porabe financira z denarjem, ki pride iz tujine. V letošnjem letu je viden porast prejetega denarja iz tujine za najmanj 12 odstotkov. Strokovnjaki rast tolmačijo kot pozitivno posledico okrevanja svetovnega gospodarstva. Od leta 2001 se je v Srbijo steklo okoli 27 milijard evrov. Okoli dve tretjini denarja prispe iz Nemčije, Avstrije, Švice in Francije. Več kot polovica tega denarja v Srbijo pride »iz roke v roko« od prijateljev in sorodnikov.

Spomin na združitev prekmurskih Slovencev

MURSKA SOBOTA - V Sloveniji je bil včeraj državni praznik, s katerim so se spominli združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Na ta dan leta 1919 se je v Beltincih na ljudskem zborovanju zbralo več kot 20.000 ljudi in plebiscitarno podprlo priključitev Prekmurja matici po več kot 900 letih. Po sklepu Vrhovnega sveta mirovne konference v Parizu je redna vojska Kraljevine SHS 12. avgusta 1919 vkorakala v Prekmurje in ga že pet dni pozneje, 17. avgusta, prepustila v upravljanje civilni upravi.

NEW YORK - Umrl aktivist za pravice temnopoltih Julian Bond

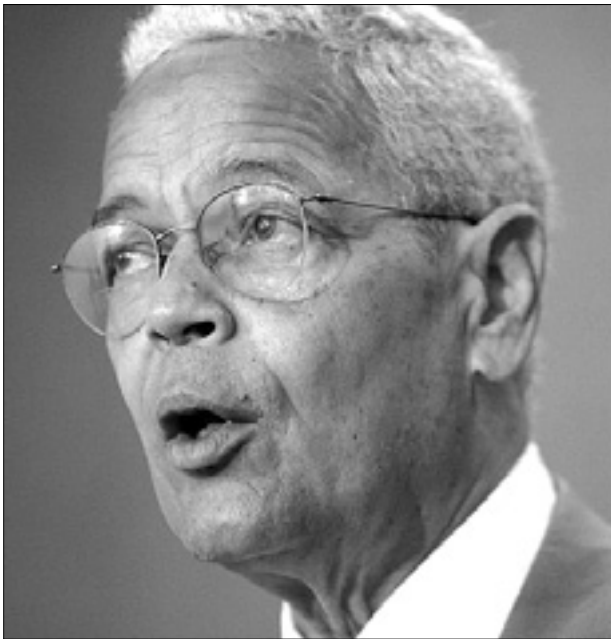
Za Obamo je bil heroj

V državnem kongresu Georgie ga belci niso hoteli sprejeti - Zavrnili podpredsedniško kandidacijo

NEW YORK - V soboto je zaradi boleznih ožilja na Floridi umrl 75-letni Julian Bond, ki je bil med drugim deset let na položaju predsednika največje organizacije temnopoltih v ZDA NAACP. Predsednik ZDA Barack Obama ga je označil za heroja, ki je pomagal spremeniti državo na bolje. Julian Bond se je rodil leta 1940 v Nashvillu in bil prizadet kdo od slovenskih državljanov. Tudi iz Rima ni vesti, da bi bili med žrtvami italijanski državljani.

Bond je tožil in vrhovno sodišče ZDA mu je dve leti kasneje prisodilo zmago. V državnem kongresu Georgie je ostal do leta 1975, potem pa do leta 1986 še v senatu iste države. Leta 1971 je ustanovil Južnjaški pravi center za revščino, to je aktivistično raziskovalno in pravno organizacijo, ki dela vplivne raziskave in pomaga revnim.

Leta 1998 je postal predsednik NAACP in na tem položaju ostal do leta 2008. Julian Bond je bil povsem atipični aktivist, saj ga je krasila izjemna umirjenost in uglašenost v nastopih. Vedno je govoril umirjeno brez razburjenja ali nesramnosti. Demokrati so ga leta 1968 hoteli predlagati za podpredsedniškega kandidata, vendar je Bond to zavrnil, ker se je počutil premladega. (STA)

VOJNI ZLOČINCI - Za poboje v Vukovarju

Na Portugalskem umrl nekdanji general Mrkšić

BEOGRAD - Nekdanji jugoslovanski general in obsojeni vojni zločinec Mile Mrkšić je po težki bolezni v nedeljo umrl v zaporu na Portugalskem, poroča hrvaški Jutarnji list. Mrkšića je Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v Haagu leta 2007 obsodilo na 20 let zaporu. Takšna kazen ga je doletela zato, ker je podpiral in sodeloval pri mučenjih in umorih vsaj 194 hrvaških vojni ujetnikov, zajetih v bolnišnici v Vukovarju novembra 1991. Čeprav ni sam ukazal poboja, je bil v skladu z razsodbo zanj odgovoren, saj je dovolil, da se zgodi.

Po treh točkah obtožnice je bil obsojen zaradi vojnih zločinov, medtem ko ga je sodišče v petih točkah obtožnice, ki so se nanašale na zločine proti človečnosti, oprostilo, saj

ubiti niso bili civilisti, ampak vojni ujetniki.

Kljub temu da je vedel, da predstavljajo teritorialna obramba in paravojaške milice grožnjo ujetnikom na območju farme Ovcare, je umaknil vojaško policijo, ki jih je varovala. S tem je po oceni sodišča pomagal in celo spodbudil pripadnike teritorialne obrambe in paravojaških formacij k zločinom.

V haaškem priporu je bil od 15. maja 2003, kar pomeni, da bi se mu kazen iztekla leta 2023.

Mrkšić je bolehal za rakom na pljuči in šele pred nekaj dnevi je Srbija na podlagi zahteve Mrkšićeve hčere uradno zaprosila haaško sodišče za njegovo začasno izpustitev, in sicer za namene zdravljenja. A Mrkšić ni niti dočakal, da bi zahtevek obravnavali. (STA)

DEŽELA - Načrt precej odmeva v Furlaniji in tudi (čeprav precej manj) med Slovenci

Tržaška mestna občina res smrtni udarec za FJK?

VIDEM - Furlanski politiki »brusijo nože« proti tržaški mestni (ali metropolitanski) občini. Nekateri so celo prepričani, da bi morebitna zelena luč za ta upravni načrt pomenila konec upravne avtonomije Furlanije-Juljske krajine. Od tod pozivi za dokončno zavrnitev mestne občine, ki jo hoče senat vključiti v nov statut FJK. Podobno kot z volilnimi okrožji se je na zatožni klopi furlanske politike znova znašel tržaški senator Demokratske stranke Francesco Russo, velik zagovornik mestne občine Trst, kritike pa letijo tudi na njegova kolega Carla Pegorerja in Lorenza Battisto. Oba sta v senatu podprla Russovo zamisel, ki jo mora še potrditi poslanska zbornica.

Najbolj odločno proti možnosti »velikega Trsta« je stranka NCD (Nuovo centro destra). Njen vodja v deželni svet Alessandro Colautti poziva Deželo, naj se čim prej opredeli proti mestni občini in proti tako zasnovani spremembi deželnega statuta. Nova administrativna ureditev tržaškega območja bi hudo zamajala deželno enotnost in celovitost, pravijo pri NCD. Prvi korak k razkosanju FJK je bil po Colauttovi oceni že narejen z oblikovanjem volilnih poslanskih okrožij, kjer naj bi tržaško-goriška pod vodstvom Russa spet »preliscičila« Videm in Pordenon.

Deželni svet se je v zadnjih letih večkrat ukvarjal s tržaško mestno občino in jo vsakič zavrnil, čeprav z različnimi utemeljitvami. Predlog novega deželnega statuta, ki ga je Dežela poslala v Rim, ne omenja mestne občine, ki jo je senat, kot znano, vključil v statut na Russov predlog. V enem zadnjih svojih posegov v deželni skupščini je tržaški županski kandidat »in pectore« Roberto Dipiazza podprl mestno obči-

no, ki pa po njegovem ne bo nikoli odobrena. In to zaradi nasprotovanja slovenske manjšine, je prepričan Dipiazza, zastopnik desnosredinske občanske liste.

Sicer ni res, da je slovenska manjšina vsa proti mestni občini Trst. Deželni svetnik in pokrajinski koordinator Slovencev v DS Stefano Ukmar je v Primorskem dnevniku dejal, da nima predsodkov do takšne upravne rešitve in da bi se morali tudi Slovenci temeljito zamisliti o koristnosti (ali ne) mestne občine. Proti njej se je večkrat opredelila Slovenska skupnost, ki meni, da bi ta predlog »zadušil« okoliške občine, kar sicer velja že za deželno reformo lokalnih uprav. Skratka kar razvejana stališča v slovenski manjšini.

Deželni svet se bo najbrž znova ukvarjal s tržaško mestno občino

PRAZNIK TERANA

Borut Pahor v Dutovljah

DUTOVLJE - Slovenski predsednik Borut Pahor je v nedeljo v spremstvu kraljice terana in pršuta 2015 Kristino Tavčar z lipiško kočijo pospremil zaključni dan 45. Praznika terana in pršuta v Dutovljah. Slavno povorko so spremljale Pivirske mažoretke, Sežanska godba, Lipičanci, oldtajmerji in kmečki vozovi, ki so s svojo etnološko vsebino velika atrakcija dogajanja.

Povorka je vodila skozi vas do glavnega prizorišča, kjer je dogajanje bilo pestro že od petka. V pozdravu obiskovalcem se je Pahor zahvalil Razvojnemu društvu Kraševci za Kras,

Predsednik Borut Pahor na kočiji s kraljico terana Kristino Tavčar PREDSEDSTVO RS

ki je organizator prireditve, občini Sežana in vsem tistim, ki skrbno gojijo tradicijo tega praznika. »Kraševci smo lahko ponosni, da pripadamo temu le-

pemu delu naše dežele, ki ni samo lep, ampak tudi urejen. Kras je pravi biser,« je povedal predsednik, ki je del otroštva preživel pri sorodnikih na Krasu.

Slovak je umrl po nesreči na Soči

NOVA GORICA - Državljan Slovaške, ki se je v torek s čolnom na Soči prevrnil, je po treh dneh umrl. Brzice so ga namreč stisnile v skale, od koder se ni mogel rešiti, sin, ki je bil tudi v čolnu, pa je medtem splaval. Nesreča se je zgodila pri Trnovem ob Soči. Kot so za Slovensko tiskovno agencijo potrdili na Policijski upravi Nova Gorica, je 53-letnega Slovaška in njegovega sina pri vožnji po reki tok začel obračati, čoln pa je prevrnilo.

Po poročanju Primorskih novic so očeta negibnega in brez zavesti nekaj sto metrov nižje potegnili iz vode mimoidoči raftarji ter ga začeli oživljati. Na pomoč so prišli tudi gasilci, gorski in zdravstveni reševalci ter ga nato odpeljali v šempetrsko bolnišnico, kjer je v petek umrl. Na novogoriški policijski upravi so za STA pojasnili, da so letos doslej na reki Soči in drugje v Posočju obravnavali devet nesreč. Pri tem sta dve osebi izgubili življenje, sedem pa jih je bilo poškodovanih.

17-letni voznik umrl v nezgodi pri Cerknem

CERKNO - Nesreča terenskega osebnega avtomobila v bližini Dolenjih Novakov pri Cerknem je bila usodna za 17-letnega voznika. Mladenič je ponoči vozil po gozdni cesti in zapeljal preblizu levega roba vozišča, nakar se je prevrnil na bok na strmino pod vozišče. Voznik se je pri tem tako hudo poškodoval, da je na kraju umrl. V avtomobilu sta bila še dva 17-letna sopotnika, ki pa nista bila poškodovana.

Pod Krnom planinec zdrsnil v smrt

KOBARID - Planinec iz Ljubljane (star je bil 30 let) je umrl na plezalni poti med Drežnico in vrhom Krna. Njegovo truplo so našli toliminski gorski reševalci, ki so jih poklicali sorodniki žrtve.

DUTOVLJE - Okrogla miza »Kras, Trst in perspektive njune vzajemnosti«

Med Sredozemljem in Srednjo Evropo

Trst pod Habsburžani ves čas z dvojno dušo - Prepoznavnost Krasu pa dajejo Lipica, Štanjel in Škocjanske jame kot tudi teran in kraški pršut

DUTOVLJE - Koncept prostorskega urejanja človekovega okolja v najširšem smislu temelji na ustvarjanju urbanih centrov, katerih intenzivna ureditev preko kulturne krajine prehaja v naravo. Zgodovinsko gledano je v gospodarsko, kulturno in socialno vzajemnost Krasa kot pokrajine in Trsta kot njegove multikulturne gravitacijske točke posegala visoka politika, ki je v ta občutljivi prostor vnašala nenaravne delitve, prilagojene parcialnim interesom. Če lahko proglasitev Trsta za prosto luko leta 1719 ter izgradnjo južne železnice leta 1857 razumemo kot stimulatívni dejanji z izjemnimi gospodarskimi učinki, pa lahko ozemeljske delitve na mirovniški konferenci po obeh vojnah razumemo kot restriktivne. Evropske integracije, katerim smo priča, vzpostavljajo povezave, ki so v tem prostoru že obstajale in jih smemo razumeti kot vzpodbude srednjeevropskemu kulturnemu prostoru, katerega mu smo skozi vsjo zgodovino že pripadali...

Prav o teh temah so spregovorili na pogovornem večeru na temo »Kras, Trst in perspektive njune vzajemnosti«, ki jo je na Buncetovi domačiji v Dutovljah ta petek (14.8.) na predvečer letošnjega že 45. Praznika terana in pršuta v Dutovljah organiziral divaški arhitekt Stojan Lipolt. Osrednji gost okrogle mize je bil arhitekt in ljubljanski podžupan Janez Koželj, o posameznih tematskih področjih pa so s krajšimi predavanji spregovorili specialist za teran in enolog dr. Miran Vodopivec, živilski tehnolog in strokovnjak za mesnine dr. Stanislav Renčelj, prvi direktor Parka Škocjanske jame in pobudnik vpisa Škocjanskih jam na

Unescov seznam Albin Debevec in dipl. inž. strojništva, magister organizacije in poslovne politike, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije med leti 1995 - 2006 Jožko Čuk.

Trst je prešel pod okrilje Habsburžanov leta 1382, medtem ko je bil 1370 leta, ko so Habsburžani in Benečani sklenili mir, še predmet spora. Srednjeevropski kulturni prostor je soroden obsegu Habsburške monarhije, čeprav »ni določljiv in je rezultat Habsburškega imperija ter je odigral zelo pomembno vlogo, saj je pri vzpostavljanju civilizacije kultiviral raznolike narode. Trst je tako projekt tega prostora, ki je v drugi polovici 19. stol. odigral pomembno vlogo in je bil tretje največje mesto v

monarhiji,« je poudaril prof. Koželj. Na večeru so spregovorili o vzajemnosti mesta in podeželja, kot tudi o specifikah Krasa in Trsta, pri tem pa poudarili pomen proglasitve Trsta za prosto luko (1719) in izgradnjo južne železnice (1857), ki sta stimulatívni dejanji z izjemnimi gospodarskimi učinki. Trst je ves čas imel dvojno dušo (sredozemsko in srednjeevropsko), ki se je kazala ne samo v gospodarskem, političnem in kulturnem življenju, ampak je odraz časa tudi arhitektura. Ob fotografijah so se sprehodili skozi posebnosti tržaškega urbanizma in se dotaknili multikulturne zgodovine mesta.

Prepoznavnost Krasu pa dajejo Lipica, Štanjel in Škocjanske jame kot tudi teran in kraški pršut.

Prav o zgodovinskih, ekoloških, pedoloških dejstvih in kvaliteti vina ter zdravilnih učinkih terana, ki je vino s priznanim tradicionalnim poimenovanjem, je spregovoril dr. Vodopivec, ki je poudaril, zakaj je teran vinska posebnost Krasa. O zgodovinskem prikazu sušenja pršuta na Krasu in vplivu klimatskih sprememb je govoril dr. Renčelj, ki je poudaril, da sta teran in kraški pršut velika prijatelja in sopotnika, o čemer priča že 45. Praznik terana in pršuta, ki se odvija v osrčju dežele terana. Praznik je bil tudi letos dobro obiskan in veliko ljudi si je ogledalo pršutarno v Šepuljah, ki so jo pričeli graditi pred štirimi desetletji.

O pomenu vpisa Škocjanskih jam na seznam Unesca ter prepoznavnosti Krasa, podzemni reki Reka in razvojnem potencialu Krasa je spregovoril prvi in dolgoletni direktor Parka Škocjanske jame, ki je poudaril veliko ranljivost vodnih virov na Krasu zaradi onesnaženosti podtalnice, za kar je potrebno vodne vire bolj zavarovati. Jožko Čuk pa je orisal Osimske sporazume in ekonomijo kot garantu miru v regiji.

Okroglo mizo so zaključili s sugestijo po organizaciji še enega tematskega večera, posvečenega velikima arhitektoma Maksu Fabianiju, katerega letos praznujemo 150-letnico rojstva, in Plečniku.

Olga Knez

Na fotografiji (Olga Knez): z leve: Jožko Čuk, Miran Vodopivec, Albin Debevec, Stojan Lipolt, Janez Koželj in Stanislav Renčelj.

OBČINA TRST - Evropski mladinski simfonični orkester

Z Bobni miru opomin na tragedijo 1. svetovne vojne

Pod vodstvom Igorja Kureta Corettija bo zaigralo 70 mladih in 31 držav - Pripovedi Paola Rumiza

Spomin na našo preteklo in polpreteklo zgodovino se že od nekdaj uspešno prepleta z glasbo. To bodo v prihodnjih dneh dokazovali glasbeniki evropskega simfoničnega mladinskega orkestra, ki ga vodi Igor Kuret Coretti. Turneja mladih glasbenikov, ki se sicer družijo vsako leto pod geslom »orkester mladega evropskega duha«, se bo jutrišnjem začela v Avditoriju v Portorožu, nastopajoči se bodo ustavili še v krajih Sacile, Kluže in Tolmin, niz petih nastopov pa se bo sklenil v sredo, 26. avgusta, ob 21. uri v tržaški Operni hiši Verdi.

Vsebinsko in kontekst koncerta, ki nosi naslov Bobni miru, so njegovi idejni snovatelji predstavili na včerajšnjem srečanju z novinarji v tržaški občinski palači. Ambiciozni projekt vodita dirigent in umetniški vodja orkestra Igor Kuret Coretti in pisatelj, novinar in pu-

Predstavitve Bobnov miru v tržaški občinski palači

FOTODAMJ@N

zakaj so koncert poimenovali Bobni miru, in ocenil, da Evropa še nikoli ni potrebovala tolikšne harmonije kot v tem trenutku. To harmonijo bo na koncertnem nizu pričaralo skoraj 70 mladih glasbenikov iz 21 evropskih držav, ki bodo na vseh nastopih igrali melodije ve-

likih skladateljev, kot so Strauss, Sibelius, Čajkovskij, Mahler, Beethoven, Borodin ... Spomin na prvo svetovno vojno bo med koncertom približal tudi pisatelj Rumiz, ki bo skozi osem pripovedi opisal človeško tragedijo prve svetovne vojne. Kot so sporočili organiza-

torji, je osnovni namen koncerta vsem ljudem poslati sporočilo miru, pa tudi sprožiti kritični razmislek o tem, kako sta nesposobnost komunikacije in igra velikih kapitalističnih interesov ves kontinent pahnila v nepotrebno morijo.

Umetniški vodja orkestra Igor Kuret Coretti je izpostavil tudi mednarodnost projekta, ki ga podpirajo predsedstvo Evropskega parlamenta in oba državna odbora za obeležitev 100. obletnice prve svetovne vojne - italijanski in slovenski. Slišali smo tudi, da bo uvodna beseda na portoroškem dogodku pripadla pesniku in akademiku Cirilu Zlobcu, ki bo preko video posnetka pozdravil vse nastopajoče in goste. Portoroškemu koncertu bo sledil koncert v kraju Sacile, in sicer v petek, 21. avgusta. V nedeljo, 23. avgusta, se bodo glasbeniki ustavili v Klužah, dan kasneje v Tolminu, za konec pa še v Trstu. Vsi koncerti bodo brezplačni, za tržaški koncert pa bodo od ponedeljka naprej v Operni hiši Verdi zbirali rezervacije. (sč)

DEVIN-NABREŽINA - Namesto centra Alzheimer

V Mavhinjah bodo uredili vzgojno-zaposlitveno središče

Tatjana Kobau je leta 2006 opravljala podiplomsko prakso v dnevnem središču za bolnike z Alzheimerjevo boleznijo v središču Margherita zavoda Itis v Trstu. Središče je obiskovalo vsega kakih pet oseb.

Ko se je desnosredinska-občinska uprava župana Giorgia Reta odločila, da prenove nekdanjo policijsko kasarno v Mavhinjah v center za bolnike z Alzheimerjevo boleznijo, je Kobau večkrat zaprosila za srečanje s takratno odbornico za socialne zadeve Daniela Pallotta, da bi jo - na podlagi lastnih izkušenj - opozorila na težave, s katerimi se soočajo tovrstni dnevni centri. Odgovora ni prejela ...

V zadnjih letih Retovega mandata so začeli kasarno prenavljati v dnevno središče za bolnike z Alzheimerjevo boleznijo. Pobudo so izvedli na nekdanji italijansko-slovenski meji Šempolaj-Gorjansko ter v Štivanu, kjer je bila do leta 1954 mejna kontrolna točka med Italijo in STO. Sedanja »meja« med Slovenijo in STO (gibanje ne priznava Italije) je dolga okoli 100 kilometrov, med Italijo in STO pa le 10 kilometrov.

Prenovljeno poslopje v Mavhinjah

FOTODAMJ@N

Ob tem pa se je zastavilo vprašanje namembnosti nove strukture. Podobni center Ralli pri Sv. Ivanu v Trstu obiskuje le 15 ljudi (iz vsega mesta). Anketna med občani treh kraških občin je po-

kazala, da za tovrstni center ni zanimanja, saj družine raje bolnike z Alzheimerjevo boleznijo dodelijo v varstvo doma za ostarele, ali pa jih obdržijo doma. Nova devinsko-nabrežinska odbornica za socialne zadeve Tatjana Kobau je ocenila, da bi bil - ob majhnem številu obiskovalcev centra - strošek nevzdržen.

Pač pa so na občini zaznali veliko zanimanja za ureditev vzgojno-zaposlitvenega središča za ljudi s posebnimi potrebami. Podobno središče deluje v Sosljanu, v Mavhinjah pa bi imeli večje prostore z možnostjo laboratorijev in drugih potrebnih struktur.

Občinska uprava je zato vložila na Deželo prošnjo za spremembo namembnosti delovanja poslopja v Mavhinjah. Deželna uprava je izdala pozitivno mnenje, pretekli teden pa je tudi odbor za ljudi s posebnimi potrebami pri zdravstvenem podjetju ugodno ocenil premestitev delovanja strukture iz Sosljana v Mavhinje. Tega centra se bodo lahko poslužile tudi osebe iz drugih občin, da bo tako služil širšemu okolju, je poudarila odbornica Kobau.

M.K.

Igor Kuret Coretti

FOTODAMJ@N

Paolo Rumiz

FOTODAMJ@N

blicist Paolo Rumiz, ki sta na predstavitvi spomnila na človeško tragedijo prve svetovne vojne in dodala, da je vsem novim rodovom treba govoriti o vojnih grozotah, saj bodo le na ta način prepoznali nove grozote, seveda v kolikor bi do teh prišlo. Rumiz je razložil,

POBUDA SVOBODNEGA TRSTA

Meja je oziroma je ni več

Pristaši gibanja za veliki šmaren delili letake pri Šempolaju in v Štivanu

Pristaši gibanja Trieste libera-Svobodni Trst blizu nekdanje meje Gorjansko-Sempolaj

FOTO DAMJ@N

Pristaši gibanja Trieste libera-Svobodni Trst so za veliki šmaren opozorili na nekdanje meje Svobodnega tržaškega ozemlja (STO) in vznikom delili večjezične informativne letake. Pobudo so izvedli na nekdanji italijansko-slovenski meji Šempolaj-Gorjansko ter v Štivanu, kjer je bila do leta 1954 mejna kontrolna točka med Italijo in STO. Sedanja »meja« med Slovenijo in STO (gibanje ne priznava Italije) je dolga okoli 100 kilometrov, med Italijo in STO pa le 10 kilometrov.

D'Agostino bo spet komisar pristanišča

Zenu D'Agostinu bodo kmalu podaljšali mandat komisarja tržaškega pristanišča. To je včeraj najavila predsednica Dežele Debora Serracchiani, ki se je o komisarski upravi in o razvojnih načrtih pristanišča pogovarjala s predstavniki ministrstva za infrastrukturo in prometnice. Serracchianijeva ocenjuje, da bo pristojni minister Graziano Delrio s potrditvijo sedanjega komisarja priznal Trstu in njegovemu pristanišču strateški pomen za Italijo. D'Agostino je bil imenovan za komisarja, ker sedanja zakonodaja o italijanskih pristaniščih v pričakovanju novih zakonskih pravil ne dopušča imenovanja predsednikov pristaniških uprav, temveč le komisarjev.

Danes šest županov o statutu zveze občin

Na tržaški občini se bodo danes spet sestali župani občin s Tržaškega in ponovno vzeli v pretres osnutek statuta zveze občin. Včeraj so se srečali tehniški vseh občin in dodelali besedilo na podlagi odločitev, za katere so se bili domenili župani na srečanju preteklo sredo. Osnutek statuta bi morala konferenca županov sprejeti do ponedeljka, 24. avgusta.

Priložnostna dela v Občini Repentabor

Občina Repentabor obvešča, da je na njeni spletni strani www.monrupino-repentabor.it objavljen razpis za javni izbor osebja za priložnostna dela pomožne narave.

Spurg 2015: danes igre pri bazovskem kalu

V okviru pobude za otroke in družine Spazi urbani in gioco (Spurg) 2015, ki jo prireja Občina Trst, bo danes pri bazovskem kalu med 17.30 in 18.30 dogodek z naslovom Igram se, torej sem. Vedno danes bodo druga dogajanja v kopališču Lanterna med 9.45 in 12. uro ter v ljudskem vrtu v Ul. Orlandini na Pončani med 17.30 in 19. uro.

Drevi na Lunatico festivalu

V okviru pobud Lunatico festivala bo drevi v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu ob 21. uri predstava Pupkin Kabaretta Italo Svevo & Friends Blues Explosion, posvečena tržaškim pisateljem. Pred tem bo ob 19. uri potekala glasbena selekcija za oddajo Radia Fragola L'Accademia della Crusca.

V knjižnici Quarantotti Gambini predstavljajo Kubo

V okviru pobude Un Mondo di Storie bodo danes popoldne v občinski knjižnici Quarantotti Gambini v Ul. Lodoletta 7/a pri Sv. Jakobu Bertha Leidys Bueno Cleger in Ambasadorke zgodb otrokom in odraslim predstavile Kubo skozi zgodbe, glasbo in igre.

Kraja ji je spodletela

Trgovina v Drevoredu D'Annunzio je bila včeraj zaprta, a vrata so bila odprta zaradi prisotnosti lastnikov. 46-letna M.A.L., stara znanka sil javnega reda, je smuknila vanjo in nagrabila iz blagajne nekaj bankovcev in kovancev, ki pa jih je spustila, ko jo je eden od lastnikov opazil. Zbežala je, a policisti, ki so jo bili poklicali lastniki, so bili hitrejši in jo v Ul. Molino a vento ustavili. Prijavili so jo zaradi poskusa tatvine.

PRVA SVETOVNA VOJNA - Slovenski mufti Nedžad Grabus obiskal štiri pokopališča

Muslimanski vojaki, ki so umrli za cesarja

Ljubljanski mufti Nedžad Grabus, zastopnik muslimanskih vernikov v Sloveniji, je v nedeljo obiskal Furlanijo-Juljsko krajino. V Trstu se je z delegacijo islamske skupnosti v Sloveniji že mudil pred letom dni, ko se je s tržaškim županom pogovarjal o morebitni ureditvi islamskega središča (po ljubljanskem zgledu) ter o spominu na padle v prvi svetovni vojni. Prav slednjim je bil posvečen tokratni obisk, saj si je mufti ob spremstvu predstavnikov bosanske skupnosti v Trstu in v sodelovanju s kulturnim društvom Zenobi ogledal islamsko pokopališče v Trstu ter avstro-ogrsko vojaška pokopališča na Proseku, v Nabrežini in Foljanu.

V vseh teh krajih so pokopani tudi vojaki iz Bosne in Hercegovine, dober del katerih je bil muslimanske vere. Točnih podatkov ni, po nekaterih ocenah pa naj bi na celotni italijanski fronti, ki se je raztezala od Soče do Švice, izgubilo življenje šest tisoč bosansko-hercegovskih vojakov. Tržaška skupnost poudarja, da so bili ti poznani kot hrabri borci, saj so bosansko-hercegovski polki v okviru cesarske vojske delovali kot elitne enote, katere so pošiljali na najtežje fronte. Ne gre pa pozabiti, da se je prva svetovna vojna začela ravno na bosanskih tleh, z atentatom na prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu.

Zgodovinar Roberto Todero iz društva Zenobi (v Boljuncu je na ogled preoblikovana razstava o prvi svetovni vojni Pogled s Primorja, ki je trenutno posvečena soški fronti) razlaga, da so v okviru avstro-ogrsko vojske kmalu po zasedbi Bosne in Hercegovine (1878) ustanovili prve štiri bosanske pehotne polke, na čelu katerih so bili sprva oficirji drugih narodnosti. V avstrijske šole pa so vstopili bosanski kadeti, ki so pozneje prevzeli vodilna oficirska me-

sta. Uniforma bosanskih polkov je bila sivo-modre barve s širokimi turškimi hlačami in rdečim fesom. V Trstu ni veliko sledov o bosanskih vojaki, muslimani pa so imeli manjšo mošejo v Ulici Carpison. Vojaki imam je bil Hodža Hasim Efendi Dženanović.

Bosanske polke so po izbruhu prve svetovne vojne (tako kot ostale) poslali na Balkan in v Galicijo, leta 1915 pa še na italijansko fronto. Na vseh pokopališčih v naši deželi so tudi vojaki iz Bosne in Hercegovine, čeprav je na Proseku in v Nabrežini po podatkih podpredsednika Pokrajine Trst Igorja Dolenc največ Čehov, Madžarov in Poljakov. Todero obžaluje, da po vojni niso bili pozorni na veroizpoved umrlih vojakov, tako da danes ni mogoče natančno oceniti, koliko je bilo padlih katoličanov, protestantov, muslimanov, judov (tudi teh je na

Krasu veliko). Muslimani imajo v Logu pod Mangartom svoj spomenik, v Brunecku pa ločeno pokopališče in podobno velja za mornariško pokopališče v Pulju. V deželi FJK pa so na vse grobove postavili samo križe, edina izjema je muslimansko pokopališče v Ul. Costalunga v Trstu. Tu so ob množičnem grobišču jasno razvidni grobovi treh bosansko-hercegovskih vojakov in štirih ruskih vojnih ujetnikov muslimanske veroizpovedi. Dolenc pa je iz arhivov potegnil dokument iz leta 1928, s katerim so italijanske oblasti sporočile turškemu konzulatu, da so na muslimanskem pokopališču ostanki 24 vojakov (s popolnim seznamom). »Vprašanje, koliko muslimanov je pokopanih na Proseku in v Nabrežini, pa je po stotih letih brez odgovora, kajti samo na osnovi primka ne moreš določiti vojakovega verskega prepričanja,« pravi Dolenc. (af)

Mufti Nedžad Grabus

Bosanski vojaki na procesiji na Borznem trgu v Trstu (Antonio Ciana - Rodolfo Buffa, slika shranjena v fototeki mestnih muzejev zgodovine in umetnosti)

PRISTANIŠKA KAPITANIJA - Prvi obračun operacije Varno morje 2015

Tržačani v glavnem uspešno prestali poletni izpit na morju

Okrog pet tisoč Tržačanov ima svoje plovilo, na katerem preživljajo svoj prosti čas v poletnih mesecih, velika večina domačinov pa pozna in tudi spoštuje pravila, ki veljajo na morju. Tako pravijo na tržaški pristaniški kapitaniji, kjer so po dveh mesecih predstavili prvi obračun poletnih nadzornih dejavnosti na morju in obali v okviru operacije Varno morje 2015.

Tudi letos je pristaniška kapitanija sredi junija poostriala nadzor v obalnem pasu, kjer se v toplejših mesecih gnetejo ljudje - tako v morju kot na kopnem. Povečano število pregledov pa je tudi letos pokazalo, da Tržačani v glav-

nem spoštujejo pravila, čeprav je obalna straža od polovice junija do danes rešila iz zagate 53 kopalcev, ki so se iz različnih razlogov znašli v težavah. Nazadnje so imeli reševalci veliko dela v noči na veliki šmaren, ko so sredi neurja reševali kopalce na starem tržaškem valobranu. Drugih 9 kopalcev so doletele globe, večino teh zaradi kopanja v vodah miramarskega morskere rezervata. Dve osebi pa je kapitanija kaznovala, ker sta prižgali ogenj na plaži Pri Čupah in s tem povzročili nevarnost požara na območju, ki je za gasilce težko dostopno.

Lastniki in uporabniki jadrnic ter motornih čolnov pa so uspešno presta-

li poletni izpit. Kontrol je bilo veliko, glob bolj malo, marsikdo pa si je po temeljitem (približno triurnem) pregledu plovila prisluzil »modro nalepko«, ki zagotavlja, da je na krovu prav vse v skladu s predpisi. Na plažah je 2700 pregledov medtem pokazalo, da upravitelji kopališč prav tako spoštujejo obstoječe predpise.

Zvočnik na cesto

42-letni Tržačan M.L.P., italijanski državljan, se je hudo sprl z žensko, med prepriom pa je skozi okno stanovanja v Ulici Flavia zalučal Hi-Fi zvočnik. Ta je pristal na cesti, na prizorišče pa je prispela policija, ki je moškega kazensko ovadila.

Nepremičninski pretep

V Ul. Molino a Vento sta se pakistanska državljan v nedeljo začela pretepata. Na ulici sta se sprla, ker se potegujeta za isto nepremičnino. Ustavila ju je policija in ju ovadila.

Kradel zobne paste

Policisti so v nedeljo ovadili 59-letnega hrvaškega državljan M.M. V marketu Simply (v Ul. F. Severo) je pod srajco skrnil steklenico olja in nekaj zobnih past v skupni vrednosti 60 evrov; trgovec pa ga je zalotil in poklical policijo.

OBČINA TRST - Psi na plažah

V Brojnici odredba tudi v slovenščini

Občinska odredba v slovenskem jeziku na plaži v Brojnici pod Križem

Tržaška občinska uprava je pred nekaj tedni izdala odredbo, ki dopušča možnost psom dostop do nekaterih plaž in posledično tudi do morja. Občina je odredbo izdala na osnovi deželne zakona iz leta 2012, velja pa za nabrežje Benedetto Croce, barkovljansko obalo (od Čedaza do križišča pri Miramaru), pomol pred Miramarom ter plaži pri kriškem portiču (na Mulu) in v Brojnici. Odredbe so bile razobešene le v italijanskem jeziku, pred nekaj dnevi pa so se pojavile tudi v slovenskem prevodu.

Da na plažah pod Križem ni odredbe v slovenščini je opozoril rajonski svetnik na zahodnem Krasu Mitja Košuta. Zanimivo, da je le nekaj metrov stran od odredbe v slovenščini Dežela namestila napis o stanju morske vode le v italijanščini, čeprav je tam slovenščina obvezna.

Da je slovenščina doma v Brojnici nosijo zaslugo lastniki tamkajšnje restavracije Bellariva (družini Tretjak in Paulina), ki dosledno postavljajo dvojjezične table, napise in sporočila. Njihovo početje bi lahko bilo za zgled ne samo ostalim restavracijam in gostilnam (vključno s slovenskimi), temveč tudi lokalnim upravam. V tem primeru Deželi oziroma njeni okoljski agenciji Arpa.

S.T.

Obalna straža v razburkanih vodah Tržaškega zaliva

ARHIV

REPENTABOR - Praznovanje velikega šmarna in zavetnika sv. Roka

Zaradi dežja manj ljudi, a vseeno lepo doživetje

Vrhunec v soboto z vrsto verskih slavic - Prihodnje leto 700-letnica cerkve

Po petkovem uvodu z branjem poezij, odprtjem razstav in koncertom je velikošmarensko praznovanje na Repentabru v naslednjih dneh okrnilo slabo vreme, ki je med drugim prispevalo k temu, da je v nedeljo odpadel tradicionalni koncert nabrežinske godbe na praznik sv. Roka.

Kljub temu pa ni bilo sobotno praznovanje Marijinega vnebovzetja oz. velikega šmarna, ki je ves dan potekalo v znamenju slovesnih verskih obredov, nič manj doživeto. Po jutranji romarski maši je dopoldansko slovesno mašo, ki je potekala na prostem pod lipami pred cerkvijo, daroval tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi, medtem ko so se popoldne verniki zaradi grozečih oblakov zatekli v cerkev, kjer je potekalo somaševanje slovenskih duhovnikov ob petju Združenega zbora Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta. Somaševanje je vodil repentabski župnik in vikar za slovenske vernike tržaške škofije Anton Bedenčič, ki je v pridigi poudaril zlasti povezavo med versko skrivnostjo evharistije (duhovnim spremenjenjem kruha in vina v telo in kri Jezusa Kristusa) in Marijinim vnebovzetjem, ki predstavljata intimnejši odnos s Kristusom ter uresničitev polnosti večnega življenja. Poleg tega je Bedenčič tudi izrazil pričakovanje, da bi Repentabor ponovno postal svetla točka, ki bi krepila duhovno in narodno zavest zamejskega človeka.

Sobotno slavo je predstavljalo vrhunec tridnevnega praznovanja, ki se je začelo v petek z literarnim pohodom po Pesniški poti, kjer so svoje poezije brali Roberto Nassi, Silvana Paletti in Stanka Hrastelj, nadaljevalo pa z odprtjem razstav na Tabru: v Srenjski hiši si je bilo mogoče do včeraj ogledati razstavo Branke Sulčič o prvi svetovni vojni, v cerkvi na Tabru pa slike sežanskega slikarja Marjana Miklavca z motivi iz repentabske župnije, za katere se je umetnik poslužil zemlje, lepila in vode, podlaga pa mu je bila juta. V domači cerkvi je bil v petek tudi koncert ženske vokalne skupine VIKRA, ki je pod vodstvom Petre Grassi nastopila s sporedom sakralnih skladb iz svetovne in slovenske zbirke. Po sobotnem praznovanju pa so v nedeljo obhajali tudi praznik župnijskega zavetnika sv. Roka z dopoldansko in večerno mašo, zaradi slabega vremena pa je kot že rečeno odpadel koncert nabrežinske godbe. Glavna organizatorica pobud je bila domača župnija ob sodelovanju Občine Repentabor, SKD Kraški dom, Skupine 85 in Društva slovenskih pisateljev.

Naj še omenimo, da bo prihodnje leto na Repentabru še posebej slovesno, saj bodo obhajali 700-letnico cerkve na Tabru, ki je bila prvič omenjena leta 1316.

NABREŽINA - Večdnevno praznovanje zavetnika sv. Roka

Procesija, razstave in dobrote

V nedeljo dopoldne tradicionalno versko slavo - Razstave naletele na veliko zanimanje - Uspeh bika na ražnju - Nedelja brez glasbe in tombole

Na veliko zanimanje so naletele razstave (levo) in petkov nastop skupine Kingston (desno), zelo dober je bil tudi obisk kioskov

FOTODAMJ@N

Kljub slabemu vremenu, ki je pestilo predvsem v soboto zvečer in v nedeljo, je v Nabrežini prav ta dan doseglo vrhunec večdnevno praznovanje zavetnika sv. Roka v organizaciji domačih društev in devinsko-nabrežinske občinske uprave. Dopoldne je v župnijski cerkvi ob petju domačega cerkvenega zbora potekala slovesna maša, ki jo je daroval letošnji zlato-mašnik, zgoniški župnik Jože Markuža ob somaševanju župnijskih upraviteljev Nabrežine in Mavhinj Uga Bastianija in p. Janka Hajška. Maši je sledila procesija po vaških ulicah ob spremljavi nabrežinske godbe in narodnih noš, slovesnosti pa sta se med drugim udeležila tudi devinsko-na-

V smeri urinega kazalca: del udeležencev sobotne maše z nadškofom Crepaldijem, petkov koncert skupine VIKRA in razstava o prvi svetovni vojni v Srenjski hiši

FOTODAMJ@N

brežinski župan Vladimir Kukanja in podpredsednik deželnega sveta FJK Igor Gabrovce.

Kot že rečeno, je nedeljsko slavo predstavljalo vrhunec večdnevnega praznovanja, med katerim je vas zajel živahni vrvež domačinov in obiskovalcev iz drugih krajev, ki so od četrtega do nedelje lahko okusili dobrote, ki so jih ponujali tako pri kioskih na Trgu sv. Roka (velik uspeh je v soboto doživel bik na ražnju) kot na kmetijah Perot in Ušaj ter v vaških gostinskih lokalih, zelo dober pa je bil tudi obisk priložnostnih razstav.

Vsak večer je Trg sv. Roka zaživel tudi v znamenju glasbe, razen v nedeljo, ko je odpadel nastop skupine GiuliaPellizzariBallabend, prav tako je odpadla tudi napovedana tombola. Drugače so se v četrtek in petek predstavili domači Kraški ovčarji in širše znana slovenska skupina Kingston, medtem ko je v soboto, vse dokler ni večera okoli 23.30 pokvarilo neurje, za glasbo poskrbel ansambel Happy Day.

Loterija 17. avgusta 2015

Bari	90	82	1	75	11
Cagliari	82	56	69	28	63
Firenze	18	26	33	44	13
Genova	4	43	61	66	2
Milan	45	63	35	84	33
Neapelj	13	82	40	74	59
Palermo	65	54	12	59	67
Rim	25	33	79	14	32
Turin	23	43	55	42	18
Benetke	1	77	22	46	6
Nazionale	16	11	48	4	39

Super Enalotto št. 98

1	4	50	70	71	76	jolly 84
Nagradni sklad	11.733.112,90 €					
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
5 dobitnikov s 5 točkami	37.098,85 €					
595 dobitnikov s 4 točkami	314,93 €					
23.602 dobitnikov s 3 točkami	15,79 €					

Superstar

10

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
3 dobitniki s 4 točkami	31.493,00 €
132 dobitnikov s 3 točkami	1.579,00 €
2.028 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
12.377 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
25.310 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

TRST - Moko praznovanje velikega šmarna

Ognjemet z nalivom

Pozno zvečer je voda poplavlila nabrežje, Veliki trg in bližnje ulice - Običajne politične polemike - Na praznični dan koncerti in odprti muzeji

Velikošmarenski ognjemet nad Trstom

FOTODAMJ@N

Tržačani si bodo letošnji veliki šmaren zapomnili tudi po silovitem nalive, ki je v soboto zvečer okoli 23. ure prizadel mesto in okolico ter povzročil že običajno poplavo nabrežja, Velikega trga in bližnjih ulic. Neurje se je razbesnelo v bistvu sočasno z začetkom tradicionalnega ognjemeta s pomola Audace, zvoki pokov umetnih ognjev so se pomešali z zvoki grmenja, množica, ki se je ob tisti uri zbrala na nabrežju, pa se je razbežala. Zaradi neurja je prišlo tudi do politične polemike, saj so na občinsko upravo letele kritike, češ da ni pravočasno prenesla ognjemeta, saj je bilo slabo vreme napovedano, prav tako se je v središču polemik znašla družba AcegasApsAmga zaradi vprašanja vzdrževanja.

Drugače je tržaški veliki šmaren potekal tudi v znamenju pozitivnejših stvari, saj se je občanom ponujal med drugim obisk mestnih muzejev, ki so bili za to priložnost odprti, v Trstu in Barkovljah pa so lahko prisluhnili tudi več koncertom.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 18. avgusta 2015

HELENA

Sonce vzide ob 6.08 in zatone ob 20.09 - Dolžina dneva 14.01 - Luna vzide ob 9.48 in zatone ob 21.46.

Jutri, SREDA, 19. avgusta 2015

LJUDEVIT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,7 stopinj C, zračni tlak 1006,3 mb ustaljen, vlaga 85-odstotna, veter 2 km na uro vzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 17. do nedelje, 23. avgusta 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. s. Giusto 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. s. Giusto 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15 - 040 639042.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00 »Operazione: U.N.C.L.E.«.

ARISTON - 21.00 »Giovani si diventa«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.45, 21.30 »Eden«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.15 »Lažna mesta«; 18.00, 20.00, 21.00 »Minioni«; 15.30, 17.30, 19.20 »Minioni (sinhr.)«; 16.30, 18.30, 20.30 »Minioni 3D (sinhr.)«; 15.40, 18.15, 19.30, 20.45 »Misija: Nemogoče - Odpadniška nacija«; 18.45 »Piksli«; 16.15, 21.15 »Razuzdanka«; 15.50 »Vrvež v moji glavi«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Gigolò per caso«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.45, 21.00 »Ant-Man«; 16.45, 20.15, 22.10 »Ant-Man 3D«; Dvorana 2: 16.30 »Il fidanzato di mia sorella«; 18.10, 22.00 »Ex_Machina«; Dvorana 3: 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Pixels«; 18.40 »Joker«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Come ti rovino le vacanze«; 20.00 »Spy«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

prej do novice
www.primorski.eu

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 21.30 »Operazione: U.N.C.L.E.«; 16.40, 19.10, 21.40 »Ant-Man«; 19.40, 22.05 »Ant-Man 3D«; 17.00, 19.15, 21.30 »Come ti rovino le vacanze«; 16.40, 19.05, 21.30 »Pixels«; 17.30 »Pixels 3D«; 16.45 »Ex_Machina«; 19.10 »Tracers«; 21.15 »Joker«; 16.35 »Spy«; 19.00, 21.30 »50 sfumature di grigio«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20, 20.00, 22.15 »Ant-Man«; Dvorana 2: 18.15, 21.00 »Ant-Man 3D«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.15 »Operazione U.N.C.L.E.«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »Come ti rovino le vacanze«; Dvorana 5: 17.30, 19.50 »Youth - La giovinezza«; 22.10 »Joker«.

Šolske vesti

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča, da bo zaprto zaradi dopusta do vključno 19. avgusta.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno 22. avgusta ob sobotah zaprta.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi zaprti ob sobotah do vključno 22. avgusta. Urnik tajništva: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 12.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da so na www.vsopcine.it objavljeni navodila in sezname učbenikov za nižjo srednjo šolo za š.l. 2015/16.

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 29. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta vse sobote v avgustu.

SKLAD MITJA ČUK organizira od 31. avgusta do 4. septembra teden ponavljanja matematike in angleščine. Namenjen je študentom, ki bodo letos obiskovali prvi razred srednje šole ter tistim, ki bodo letos obiskovali prvi razred višje šole. Za informacije na tel. 040-212289 (pon. - pet. 10.00 - 12.00) ali urad@skladmc.org.

Mali oglasi

DIPLOMIRANA iz biologije pomaga pri učenju matematike, biologije, naravoslovja in fizike dijakom nižje in višje šole. Tel. št. 346-9712707.

IŠČEM DELO kot oskrbovalka starejših ali invalidnih oseb. Tel. št.: 00386-31354244.

NA PROSEKU prodam hišo potrebno popravila. Tel. št.: 342-5048580 (v večernih urah).

PRODAJAM knjige za prve tri razrede liceja F. Prešerna, tudi za jezikovno smer. Tel. št.: 338-7470678.

PRODAM nahrbtno koso oleomac, model 446BP ergo, po zelo ugodni ceni. Enkrat rabljeno, v garanciji. Tel. št.: 339-4040583.

PRODAM zemljišče za vinograd, 2.000 kv.m., pod Kontovelom. Tel. št.: 329-4372448.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 23. avgusta.

Tel. 040-229439

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samotorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

V REPNU, na Rovniku št. 230, so Batkovi odprli osmico. Vljudno vabljeni!

Čestitke

Danes je naš dragi MATIJA LE-GIŠA polnoleten postal. Mnogo uspehov in sreče v svetu odraslih mu želi ta SKD Vigred in Pustna skupina Šempolaj.

Včeraj sta se vzela JAKOB in MARZIA. Veliko medsebojne ljubezni, razumevanja in sreče jima želi nona Nerina.

V nedeljo je praznovala v Praprotu 18. rojstni dan LISA SANDRI. Mnogo uspehov in sreče ji želi ta SKD Vigred in mladinska glasbena skupina Kraški fenomeni.

Izleti

SDGZ prireja enodnevni ogled mednarodne razstave Expo v Milanu v petek, 4. septembra. Zainteresirani naj se javijo najkasneje do 21. avgusta na info@sdgz.it.

VAŠKA PUSTNA KLAPA iz Zgonika organizira 30. avgusta enodnevni izlet v Benečijo. Ogledali si bomo pokopališče iz 1. svetovne vojne, mesto Bassano del Grappa, leseni most, muzej žganja in romantično mestoce Castelfranco Veneto. Poskrbljeno kosilo in večerja. Info in vpisi na tel. 040-229286 (Marta). Toplo vabljeni.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v ponedeljek, 31. avgusta, na Barbano in na Sveto Goro. Info in prijave na tel. 347-9322123.

Obvestila

NK KRAS obvešča, da bo prvi trening za naraščajnike 1999-2000 danes, 18. avgusta, zbor ob 16.00 in za najmlajše 2001-2002 v torek, 25. avgusta, zbor ob 10.30. Odvijali se bodo na nogometnem igrišču v Repnu. Info na tel. 040-2171044 (tajništvo) ali nkkras@gmail.com.

FOTOVIDEO TS80, v sklopu Artedna v Lonjerju, prireja tečaj fotografije za začetnike od 19. do 29. avgusta. Info na tel. 329-4128363 (Marko).

KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT INAC obveščata člane, da bodo uradi zaprti do srede, 19. avgusta.

AŠD PRIMOREC vabi na Športni praznik v Trebče 21., 22. in 23. avgusta. Bogate ponudbe specialitet na žaru in glasba v živo.

ŽUPNIJA BOLJUNEC priredi v soboto, 22. avgusta, ob 17. uri sv. mašo v Marijini cerkvi na Pečah, v dolini Glinščice pri Boljuncu. Vabljeni še zlasti Marijini častilci, pevci in vsa župnijska skupnost.

ZŠSDI obvešča, da urada v Trstu in Gorici poslujeta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prijave

in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

SKUPAJ Z'GUD'MO (ZAIGRAJMO): godbeniški kamp, namenjen otrokom/mladim od 8 let dalje, bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala). Info na tel. 334-9310000 (Luciano Gergolet) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč.

AŠD SOKOL organizira »Poletni športni kamp« na odprtem igrišču Sokola v Nabrežini od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 4. septembra, za letnike 2001-2008. Prijave do 25. avgusta na tel. 340-8556304 (Marko) in 348-8850427 (Lajris) ali na csdasdokol@gmail.com.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi na večerne pohode ob ponedeljkih in četrtek. Zbirališče pri avtobusni postaji pod bivšo železniško postajo Boršt, na križišču za v Ricmanje. Štartamo ob 20. uri. S seboj prinesite lučko.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ in tovariši - SKD Tabor, Prosvetni dom Opčine, obvešča, da bo meseca avgusta zaprta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo do 28. avgusta odprta po urniku: ponedeljek, sredo, petek 8.00-16.00; torek, četrtek 11.00-19.00.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na Trgu Stare mitnice 15 (L.go Barriera vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, do 28. avgusta vključno, odprt od 9. do 13. ure.

ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV v Ul. Rio Primario 1 sporoča, da bo urad meseca avgusta zaprt.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizirata poletni center »Plesalček« za otroke od 3 do 8 let od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Urnik: 7.30-17.00, kosila in malice vključeni. Info in vpis na tel.: 334-3611757 (Kristina), info@cheerdancemillemium.com.

V KULTURNEM DRUŠTVU BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) bo od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, tečaj - delavnica angleškega jezika in ročnih izdelkov za osnovnošolske otroke. Vodila ga bosta Michael in Tamara. Urnik 9.00 - 13.30. Info na tel. 338-3796159 (Michael) in 340-0888398 (Tamara).

PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE od 6 do 14 let v organizaciji ZSKD bodo 7., 8. in 9. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade 1. septembra. Prijave in informacije na www.zskd.eu, info@zskd.eu, 040-635626.

ZSKD išče prostovoljce za pomoč na festivalu Slofest 2015, ki bo od 18. do 20. septembra v Trstu. Zainteresirani so vabljeni na informativno srečanje, ki bo v torek, 1. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. s. Francesco 20, 2. nadstr.). Info na info@zskd.eu ali tel. 040-635626.

Prireditve

PRAZNOVANJE ZAVETNIKA sv. Jerneja ap. na Opčinah: v četrtek, 20. avgusta, Jernejevo romanje v Leskovec in Brežice; v petek, 21. avgusta, pohod po Jernejevih poteh ob 16. uri izpred cerkve; v soboto, 22. avgusta, Jernejev koncertni večer ob 20. uri, ki ga oblikujejo Mojca Milič (sopran), Živa Komar (trobenta) in Gregorj Klančič (orgle); v nedeljo, 23. avgusta, ob 9. uri Jernejeva procesija okoli cerkve s slovesno sv. mašo, ob 20. uri koncert Aleksandra Ipavca in njegovih harmonikarjev; v ponedeljek, 24. avgusta, Jernejev bogoslužni praznik za obe skupnosti ob 19. uri in družabnost po sv. maši med lipami za cerkvijo.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 21. avgusta, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje kiparske razstave Mirsada Begića »Zapisi v materiji«. Dela in avtorja bo predstavil kurator razstave Denis Volk.

ARTEDEN v ŠKC v Lonjerju: v nedeljo, 23. avgusta, ob 20. uri odprtje razstave »Arteden story« in nastop lonjerškega pevskega zbora Tončka Čok pod vodstvom Manuela Purgerja; v torek, 25. avgusta, predavanje »Slikanje s telefončki« pod vodstvom Mirne Viola, v sodelovanju s Fotovideo Trst 80; v sredo, 26. avgusta, ob 18.30 plesna delavnica z Dašo Grgič; v soboto, 29. avgusta, od 17.30 do 19.30 likovna ustvarjalna delavnica pod vodstvom umetnikov.

V ŽUPNIJSKI DVORANI v Nabrežini, v čast zavetniku Sv. Roku, bo do 23. avgusta na ogled razstava »Nabrežina - V krajih tradicije«: slikarska, grafična in kiparska dela, mozaiki in fotografije za odkritje teritorija. Razstavljata tudi Eugenio in Maria Pancrazi iz Doline. Urnik: ob sobotah in praznikih, od 18. do 22. ure.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI vabita ob 70-letnici osvoboditve in na predvečer obletnice ustrelitve 5 prebeneških kurirk in 4 partizanov na odprtje razstave »Pot v svobodo - Verso la libertà«, ki bo v petek, 28. avgusta, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Sodelujejo MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala, Združeni vokalni skupini SKD Barkovlje in SKD Primorsko pod vodstvom Aleksandre Pertot, ob spremljavi harmonike Marina Zubina. Predstavitev Jože Pirjevec.

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave člana Štefana Grgiča v prostorih kavarne Igo Gruden v Nabrežini. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

Prispevki

V spomin na Albina Grudna daruje družina Jazbec 50,00 evrov za nabrežinski cerkveni pevski zbor.

V spomin na gospo Albino Bogatec daruje Liljana 30,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V drag spomin na brata Albina Grudna daruje Pierina z družino 100,00 evrov za nabrežinsko cerkev in 100,00 evrov za cerkveni pevski zbor.

Namesto cvetja na grob dragega strica Danila Miliča darujeta Eda in Dorica 80,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

† Prezgodaj nas je zapustila naša ljubljena

Lucia Bertesina

Za njo žalujejo

mama Ida, papà Gino, hčerka Silvia z očetom Faustom, brat Alessandro z družino in ostalo sorodstvo

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 20. avgusta, od 10.30 do 12.30 v ul. Costalunga. Sledila bosta sv. maša ob 13.00 v cerkvi sv. Martina v Dolini in pokop na vaškem pokopališču.

Domjo, 18.08.2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Žalovanju za dragega Dušana se pridružujeva

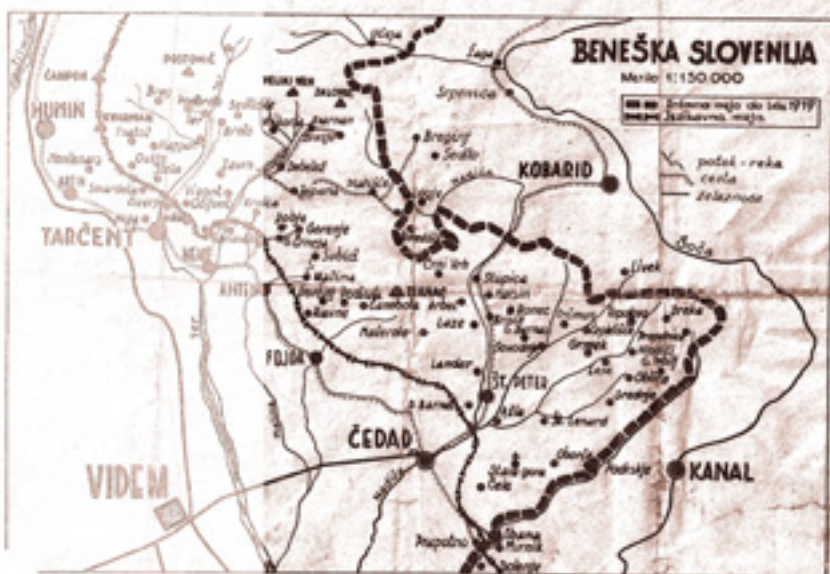
Jolanda Vodopivec in Tanja

Benečija moje mladosti

2.

Sergij Lipovec

Naslednji postanek pa je bil v vasi, kjer je živela sošolka nekoga izmed nas. Te lepe punce smo se vsi spominjali, ne le njen sošolec. Bila je hči gostilničarja, kar nam je dajalo upanje, da ta dan ne bomo jedli naših konzerv. Škoda, Norme ni bilo doma. Delala je v Gradežu. Ne oče, ne mati nas nista poznala. Društvo mladih uniformiranih fantov-tujcev jima ni zbuhalo kaj dosti zaupanja. Razočarani in tešč naprej. Po grapah in grebenih vse do Dreke. Razgledi čudoviti, hiše opuščene. Starci, žene, dekleta in otroci, moških med 18. in 50. letom starosti praktično ni. O, nekaj jih je, a so bolni, vrnili so se s silikozo, bolehat in umirat doma, potem, ko so se iztrosili v rudnikih v Belgiji, Franciji in drugod po svetu.

Dreka, ta mala vasica na Kolovratu, je bila že takrat skoraj brez prebivalcev. S težavo smo stisnili vse tri šotore na malo zaplato steptane zemlje pod nekakšnimi žicami. V mraku nismo dobro razumeli, kaj so tiste jelekne žice nad nami. Glavno je bilo, da smo lahko postavili šotore in zaspi. Tistega dne smo bili kar pošteno utrjeni. Zjutraj, ko smo kuhali kavo, smo z grozo spoznali, čemu so služile tiste jelekne žice. Ko je žica začela

brniti, smo v drobci sekunde došli in s še večjo naglico podrli vse in zmetali stran. Po tistih žicah so namreč spuščali velike butare vejevja v dolino. Mi smo bili na eni od končnih postaj. Če odpišemo, da smo ostali brez kave, se je vse skupaj še kar dobro izteklo. Na tisti strmini na Kolovratu sem opazoval, kako je sivolas starič pobiral grude zemlje na koncu male njive, jih metal v koš, si oprtal koš na hrbet, odrinil v strmino in na vrhu male njive stresel grude zemlje. Seveda voda od naša zemljo dol v grapo. Spraševal sem se, zakaj ni tu teras, kakor jih poznamo pri nas? Mora biti kak tehten vzrok. Ljudje niso nespametni, vedo kaj in zakaj delajo. Ko sem očaka vprašal, mi je lepo odgovorjal, a jaz sem zelo slabo razumel njegovo narečje in s tem razlago. Strela, on pa je mene dobro razumel. Bom pač rabil še nekaj časa, da ujamem njihovo narečje.

S Kolovrata na Matajur, nato v Trčmun. Obvezno na Trinkov grob. Išče mo, kako bi si ogledali njegovo hišo. Pridemo do perpetue, ki nam precej nejevoljno odklene in dovoli, da si ogledamo skromno bivališče beneškega duhovnika, prvoborca za pravice Benečanov. Ob našem ra-

Srečanje z
bodočim
duhovnikom...

Dež nas ni ustavil...

dovednem povpraševanju pa je nastal incident. Ženica se je pač izrazila, da je bil Trinko čudak, namesto da bi skrbel, da bi vas dobila vodovod, se je zanimal bolj za jezik in bil proti italijanščini. Da ne bi nikoli kaj takega rekla! Stojanu so se na široko odprle vse še ne izživete bodoče govorniške sposobnosti, prepletene z vsem njegovim, že takrat bogatim poznanjem zgodovine verstev. Stal je na vratih in predaval, predaval. Dokler ni nehal, ni mogel nihče iz izbe, niti ženica, ki si je drznila črniti Trinko. Mislim, da ji je Stojan ostal v neizbrisnem spominu.

Naslednje srečanje – čisto slučajno – je bilo med najlepšimi. Srečali smo se z mladim semenišnikom. Trenutno je bil doma. Govoril je čudovito slovenščino. Pripovedoval nam je o svojem študiju, o ubogi Benečiji, ki jo neizmerno ljubi. Časa smo si vzeli premalo. Rinili smo naprej. Na srečo smo se po tem klepetu sredi vasi tudi fotografirali z njim. Tako sem lahko čez kako desetletje odkril, da je bil tisti mladi semenišnik Don Zanuella – in mu lahko podaril staro fotografijo.

Pot je bila naporna. Iz Trčmuna v Sovodnje,

v sotesko Nadiže do Landarja, v strmino proti Čarnemu vrhu mimo Prosnida proti Bardu. V Landarju smo se pogovorili z žensko v vasi, ki je imela ključ za vstop v pečino. Ko smo ji razložili kdo in kaj smo, nas je prepričevala, da oni ne spadajo med Slovence, da je njihov jezik zmes ruščine, francoščine, italijanščine, da so oni zato »bastardi«. To besedo je večkrat uporabila. Govorila pa je zelo čisto. Razumljivo in ponosno. Bastardo a »naše«. Jaz sem njeno pripovedovanje razumel..... »tudi če nas smatrate drugi za bastarde, smo ponosni na to, kar smo«. Lekcije iz ljudstva so marsikaj močnejše kakor univerza.

Ko smo se iz gozda spuščali v Prosnid, zaslišimo mladostno petje. Bila je skupina mladih pastiric, ki so se na paši, stran od oči vaščanov, razposajeno vadile v plesu rock & rolla. Ko so nas zagledale, so se razbežale, kakor da bi strela padla mednje. Vse smo jim pokvarili, barabe. Mi smo se seveda lepo narežali, a se nam je ta škodoželjnost kmalu maščevala. V tej oddaljeni in zapuščeni vasi so imeli celo gostilno! No ja, kmečka hiša in dve mizici. Od pohoda smo bili tako preznajeni in utrjeni, da smo, ne soglasno, ampak enoglasno, ukazali blagajniku, da si po nekaj dneh tovorjenja zaslužimo pivo na glavo, saj smo do takrat dovolj šparali. Rečeno storjeno, blagajnik naroči – a mora prej plačati: morda gostilničar sumi, da uniformiranci nimajo denarja? Kje pa, ko smo začeli piti smo razumeli. Pivo je bilo vroče. Zaboječke piva je hranil kar na dvorišču, torej na soncu!!! Naj smo se kregali, kolikor smo hoteli, ni nam hotel vrniti denarja. Vse steklenice smo namreč že odprli. Tekočina je bila neužitna, zlili smo jo stran, fiksali nad zapravljenim bogastvom.

Tistega dne nismo imeli sreče. V Bardu nismo dobili Viljema, pa naprej proti Ta na Meji, da zavijemo v Rezijo. Prehiteli smo kar nekaj skupin vojakov – eni so popravljali ceste, drugi nekaj manevrirali, nas ni nihče motil. Razen dežja. Zato smo se pred večerom zatekli v staro podrtijo nad nekim kurnikom. Streha je bila še toliko vredna, da smo bili še kar na suhem, poleg tega, da tam res nismo dobili nikakršnega prostora za šotore. Cela skupina je bila res izdelana, utrjena in še posebej jezna name, ker sem stalno priganjal, da bi prispeli še isti dan v Rezijo. Pa so se mi pošteno maščevali. Dogovorili so se, ponoči dežurali, vsak poldrugo uro. Zakaj? Ker so mi vsake pol ure prišepnili na uho takrat znano televizijsko reklamno geslo (xè sempre l'ora dei pavesini). Spiš, ne spiš, zjutraj si...kot polita kura.

Landarska...

Se nadaljuje

PISMA UREDNIŠTVU

Koliko je žrtev partizanskega nasilja?

Spoštovani

V Primorskem dnevniku je bil na veliki šmaren objavljen pogovor s prof. dr. Božom Repetom ob njegovi knjigi *S puško in knjigo*. Ob koncu intervjuja skuša z zmerjanjem mag. Igorja Omerze omalovaževati dejstvo, da njegov naslov sledi enemu temeljnih fašističnih gesel, da je s knjigo in puško perfekten fašist (libro e moschetto fascista perfetto). Eden prelomnih dogodkov v osvobodilnih letih demokratizacije in osamosvajanja Slovenije je bila plakarna afera. Če povzamemo, je bil februarja 1987 na javnem natečaju za oblikovanje plakata in štafetne palice za praznovanje t. i. dneva mladosti je bil izbran predlog studia Novi kolektivizem. Ko se je kasneje izkazalo, da temelji na sliki nemškega avtorja Richarda Kleina iz tridesetih let 20. stoletja, je nastal škandal vsejugoslovanskih razsežnosti, ki je polnil domače in tuje časopise večino meseca marca 1987. S tem škandalom se je dejansko zaključil temeljni obred kulta osebnosti. Ravno tako se je Repetu zgodilo, da se je z izbiro naslova umestil v totalitarno izročilo, pa kakor goli ga že razlaga.

Še bolj pa njegovo neprekinjeno povezavo s totalitarnim titoizmom dokazujejo njegovi nerazumni in neutemeljeni zagovori stalinistične revolucije, ki jo je med drugo svetovno vojno z monopoliziranjem uporniškega gibanja izvedla Komunistična partija. V svojem navijaštvu Repe pozablja, da je titoizem doživel klavrn zgodovinski poraz in da so korenine tega poraza prav v njegovih stalinističnih temeljih.

Njegova pristranost je zlasti vidna v potvorbah, ki se jih prijemata tako v knjigi (o tem sem že pisal: Božo Repe se lustrira in kastrira, Reporter, 13. julija 2015) kot v zadnjih javnih nastopih (TV Slovenija, Mladina, Primorski dnevnik). Tako v intervjuju v vašem časopisu na vprašanje: »Koliko je pravih sploh bilo evidentiranega partizanskega nasilja med drugo svetovno vojno?«, odgovori: »Vseh žrtev, skupaj s tistimi tudi znotraj partizanskih vrst in usmrtnicami Varnostno-obveščevalne službe (ki pa imajo različne vzroke), je bilo po dosedanjih ugotovitvah 738.«

Popis žrtev vojne in revolucionarne terorja Inštituta za novejšo zgodovino nam sporoča, da so partizani med vojno umorili več kot 4.200 slovenskih civilistov (skoraj vse brez sojenja), verjetno več kot tisoč vojnih ujetnikov protikomunističnih slovenskih enot in nadaljnje raziskave bodo morda dokazale, da je bilo do deset odstotkov partizanskih izgub od lastne roke (torej morda več kot dva tisoč).

Okupatorskih izgub v bojih s slovenskimi partizani med drugo svetovno vojno je bilo verjetno skoraj dvakrat manj kot so partizani med vojno umorili neoboroženih Slovencev. Ali ni razumljivo, da razlage teh razmerij pri Repetu ni možno pričakovati?

Lep pozdrav

Dr. Jože Dežman

O (ne)poravnanih računih med tigrovc in komunisti

Naj se kot prvo zahvalim g. dr. Jožetu Pirjevcu za kompliment, ki mi ga je naredil v njegovi glosi (PD, 25. 6. 2015), rekoč, »da so bile moje analize slovensko italijanskih odnosov, kakor so se odvijali po osamosvojitvi Slovenije, briljantne«. Škoda, ker ni tega stavka vnesel že v spremne besede, ki jih je na to temo napisal k štirim mojim knjigam. K njegovi izjavi, da bi ga naj »žalostilo«, ker imava različne poglede na slovensko notranjo politiko, pa mu sporočam, da se ob svojih pogledih in drži počutim izpolnjene in zadoščene ter enako želim tudi njemu, zato ni prav nobenega razloga za kako žalost. Meni je tudi sicer človek drugačnega mnenja zanimiv, prav tako pogovor z njim, ker me sili k razmišljanju o

lastnih pogledih. Tudi Pirjevčeva izjava, da naj bi se zaradi teh razlik pred dvema letoma »razšla«, mi je nekaj povsem novega. Pirjevčevo levo usmeritev namreč spremljam že desetletja, pa me to ni niti malo motilo, da mu ne bi zaupal pisanja spremne besede k mojim knjigam in vodenja nekaterih predstavitev knjig. Tudi še sedaj mu rad pošljam kako elektronsko pošto, za katero mislim, da bi ga utegnila zanimati. Na vprašanje, kako to, da bi naj moje kritične poglede na prejšnji režim in tranzicijsko levico opazil šele pred dvema letoma, čeprav jih objavljam v številnih osrednjih slovenskih in primorskih medijih že več desetletij, in sem jih celo zbral v knjigi *Moj dom*, si bo pa moral kar sam dati odgovor.

V nadaljevanju glose pa je potem Pirjavec pojasnil svoj pogled na Tigr ter se pri tem dotaknil tudi odnosa med tigrovc in komunisti. Dejal je, med ostalim, da so kljub medsebojnim ideološkim razlikam in trenjem »z vključitvijo številnih tigrovcev v NOB računi med njimi in komunisti poravnani«, s čemer pa se ne bi mogel strinjati iz sledečih razlogov. Prvič, ker prihajajo šele sedaj na dan podatki, da bi naj bilo nekaj vodilnih tigrovcev likvidiranih s strani Udbe, ali kakorkoli se je že imenovala ta mračna organizacija. Nekaj dokazov o tem je zbranih že v več novejših zgodovinskih delih (dr. Miroslava Cencič, Borut Rutar, Alojz Zidar idr.). Pri čemer pa bi posebej omenil knjigo dr. Tatjane Rejec »Partija in tigrovc«, v kateri je nanizanih veliko prepričljivih dejstev, ki govorijo, da naj bi šlo pri zagonetni smrti treh vodilnih tigrovcev (Ferda Kravanec, Maksa Rejca in Toneta Majnika) za zahrbtno likvidacijo s strani Udbe. Ciril Pelicon, dolgoletni predsednik koprške borčevske organizacije, je v intervjuju za Svobodno misel (14. 9. 2007) pri opisanju posebno težkih trenutkov v njegovem življenju navedel med ostalim bridko dejstvo, da so mu »po vojni hladno ustreli brata, in to zgolj zato, ker je bil tigrovec«. Tudi uradna verzija o zagonetni smrti Janka Premrla – Vojka, ki bi ga naj ustrelil nek soborec, da bi se s tem polastil nagrade, ki so jo fašisti razpisali na Vojkovo glavo, slabo drži vodo. Jolka Milič je v PD (7. 9. 2009) npr. opozorila tudi na tragično povojno usodo tigrovca Vladimirja Mankoča, ki je po vojni padel v mline Udbe, končal na Golem otoku, s posledicami, ki so ga spravile v grob že pri 43. letih. Posebej zgovorna je tudi ravno razkrinkana, doslej veljavna uradna laž, da bi naj namreč tigrovce na Mali gori izdal fašistom nek nesrečni vaški revež, kar se je potem končalo s smrtjo vojaškega vodje Tigra Danila Zelena. V resnici pa jih je izdal komunist Filip Tekavec, s kasnejšim partizanskim imenom Gašper. Kar nekaj literature je bilo napisane tudi o tragični usodi zagonetno izginulih primorskih padalcev, pa o povojnem udbaškem mrcvarjenju primorskih Čedrmacev, tudi prek montiranih političnih procesov, vključno s smrtnimi obsodbami itn., ki so vsi bili tudi neke vrste tigrovci, če ne dlakocepimo preveč o tigrovstvu.

Ne nazadnje je partija pljuvala po Tigru tudi v povojnem času, celo še v tranziciji. Npr. na seji CK ZKS z dne 13. junija 1958 (Primorski Rodoljub, št. 5/2001), ko je obravnavala eno od pobud preživelih tigrovcev za rehabilitacijo Tigra ter izrekla o njem sledeče uničujoče ocene: »Tigr ni bilo napredno fašizmu, čeprav je usmerjeno proti fašizmu, ker to ni bila zavestna politična akcija, ampak narodnoosvobodilno gibanje« (Mitja Ribičič). Pa »da se za sedanjo akcijo teh ljudi skriva načrtna tuja, t.j. imperialistična obveščevalna akcija« (Boris Kraigher), in »da naj vse te nam sovražne elemente zaslisi notranja uprava« (Ivan Maček). V repliki na Janšev govor na Mali gori se je potem še leta 2005 predsednik SD dr. Igor Lukšič skrajno žaljivo izrazil o Tigru (Delo, 29. 4. 2005), rekoč, »da je bila to teroristična organizacija, ki je hotela z nasilnimi akcijami opozoriti svetovno javnost na vprašanja narodnih manjšin v Italiji, in je izvajala konkretne teroristične akcije, da bi tako zbujala pozornost in simpatije širših množic«. Pri vsem tem nisem ni-

kjer zasledil, da bi se borčevska organizacija kdajkoli javno distancirala od take krivične stigmatizacije Tigra. Nasprotno, tudi Janez Stanovnik je v neki polemiki pred leti izjavil, da Tigr ni bil povabljen v OF, ker je pri svojem boju uporabljal teroristične metode.

Tako mislim, da bo ob vsem tem težko braniti trditve, da so računi med Tigrom na eni ter partijo in vodstvom NOB na drugi strani poravnani. Najprej bo treba, drugače kot doslej, dati na mizo vso resnico o Tigru in odnosu druge strani do njega, in ne samo tisti del, ki je komu odgovarjal. Potem bo treba Tigru pošteno priznati njegove zasluge ter hkrati obsoditi vsa zavržena dejanja, zlasti tista vse bolj očitna, ki jih je nad Tigrom zagrešila komunistična stran, ter se zanje tudi javno opravičiti. Nato pa vsa ta dejstva umestiti v zgodovinska dela, šolske učbenike, in prenesti prečiščen zgodovinski spomin na bodoče rodove ipd. In šele takrat bomo lahko govorili o poravnanih računih.

Milan Gregorič

Reforma krajevnih uprav

V zadnjem času se veliko govori o reformi krajevnih uprav in torej o združitvi al bolje rečeno o prisilni vključitvi malih občin v večje. Razumeti moramo, da v našem primeru obstaja specialni statut dežele FJK prav zaradi prisotnosti slovenske manjšine. Statut je bil spisan tudi zato, da si v nekakšni meri država opere roke po zločinskem dvajsetletju fašistične tiranije. Po vojni pa so tu živeči Slovenci, a ne samo, bili stalno tarča desničarskega ekstremističnega sovraštva. Končno z združenjo Evropo in vključitvijo Slovenije v ta klub je prišlo do nekakega olajšanja napetosti in zgedalo je, da sožitje med tu živečima narodoma se je napotilo na nekašen civilen tir. Morda so te upanja bile optimistične, ker stanje zamejskih Slovencev je v zadnjih časih resnično ogroženo, kajti vračamo se nekako v temne čase iz povojnih let. To ni pesimistična analiza, ampak objektivna, ker danšnja deželna uprava, ki bi morala nam biti naklonjena z Deboro Seracchiani na čelu hoče izničiti našo prisotnost v današnjih občinah, kjer so še Slovenci v večini in kjer sami upravljajo svojo sedanost v skladu s svojimi realnimi potrebami in s sredstvi na razpolago. Deželna vlada hoče torej, da se male občine prisilno vključi v večje občine, katere sploh nikoli niso hotele, da se aplicira zakon 482 o varstvu manjšine na celotnem teritoriju, in da slovensčina ne postane enakovrni jezik kot se dogaja v Sloveniji (recipročnost) in da se »podari« samo okence za vse potrebe Slovencev. Bilanca malih občin je tako skromna da njihova vključitev v večje občine bi bila resna grožnja za prebivalce, ker bi vse storitve postale dražje, večje občine pa bi enostavno povečale svoje »privilegije« in povečale svoje finančne možnosti. S to reformo hočejo torej, da se naša prisotnost izniči in da še to malo katerega smo deležni nam bode oropano. Naši predstavniki ne smejo sprejeti te reforme, ker ni v skladu z zakoni države in kar je še huje ni v skladu z evropskim okvirnim zakonom o varstvu manjšin, ki je bil ratificiran iz strani Italije in ki izrecno prepoveduje namerno zmanjšanje proporcije (%) prebivalcev manjšine v primerjavi z večinskim narodom, ker bi to pomenilo znižanje manjšinskih pravic. Sedaj je ura, da se župani uprejo združitvam občin, vsaj v tistih, kjer je prisotna slovenska manjšina, ker bi bila združitve ilegalna in bi zahtevala priziv na evropsko sodišče, priziv, ki bi bil brez dvoma sprejet.

Ban Valter

ALI ZAHOD DOVOLJ SPOŠTUJE RUSIJO?

Mitja Lovriha

4/6

Civilizacijska šola zagovarja posebne vrednote ruske družbe, ki naj bi se bistveno razlikovale tako od vrednot zahodnjakov, kot tudi od vzhodnih civilizacij. Ta pogled se deloma navezuje na idejo »panslavizma«, znotraj katerega bi Rusija imela najpomembnejšo vlogo kot centra slovanskega sveta. Moskva naj bi postala »Tretji Rim«. Nacionalni interes se oblikuje še zlasti na podlagi ideološkega in varnostna nasprotovanja drugim večjim civilizacijam. Civilizacijski pristop zagovarja daleč največja nasprotovanja v odnosu do Zahoda.

Pri vseh treh pristopih k razumevanju oblikovanja nacionalnega interesa zasledimo pomembno vlogo, ki jo ima razmerje do t.i. »drugega«, to je do Zahoda šole (Mancevič 2013, 69). Za razumevanje zunanje politike Rusije je treba predhodno razumeti razmerje do Zahoda. Pomen Zahoda kot »drugega« je še posebej pridobil na pomenu v prvih letih po razpadu Sovjetske zveze. V skladu z opredelitvijo nacionalnega interesa je Rusija izvajala zunanjo politiko, katere bistvo je bilo politično in gospodarsko sodelovanje ali celo sledenje Zahodu. Razočaranje nad rezultati take politike je dalo povod za spremembo v dojemanju nacionalnega interesa v sredini devdesetih let 20. stoletja. Od takrat naprej nacionalni interes ni bil več izključno vezan na sodelovanje z Zahodom. Zahod ni razmel ali ni hotel razumeti, da je ruska oblast glede geopolitike ubrala novo pot.

Takoj po razpadu Sovjetske zveze decembra 1991 je bilo konec blokvske delitve sveta. Rusija je doživljala finančno in gospodarsko krizo. Nova politična elita, ki je prevzela obalst takoj po razpadu Sovjetske zveze je oblikovala svojo politiko na podlagi modela sodelovanja z Zahodom, saj je v taki izbiri videla možnost za hitrejšo gospodarsko okrevanje države ter sprejem novih političnih in gospodarskih liberalnih reform. Po mnenju novih oblasti je Rusija potrebovala sodelovanje z Zahodom in mednarodnimi organizacijami. Takratni zunanji minister Kozyrev je nacionalni interes države opredelil v »prehodu Rusije v svobodno, neodvisno državo, oblikovanju demokratičnih institucij in učinkovitega gospodarstva ter zagotavljanju človekovih pravic in svobod vsem državljanom.« Posledica večkrat brezpogojnega sodelovanja z Zahodom pa je bila »pasivna« zunanja politika, močno omejena, saj ni razpolagala z učinkovitimi ekonomskimi sredstvi. Zunanja politika Rusije se je izvajala predvsem preko uporabe političnih sredstev, diplomacije, ki pa je bila zaradi notranjih težav večkrat neučinkovita. Prav zaradi tega je že leta 1993 začela Zahodu naklonjena politika dobivati številne kritike tako s strani političnih nasprotnikov, kot tudi samega javnega mnenja. Liberalne reforme so doživele porazne rezultate.

S spremembo notranjih političnih razmer se je začela oblikovati močna elita, ki je nacionalni interes opredeljevala na podlagi kategorij suverenosti in krepitve lastne moči. Do Zahoda je zagovarjala politiko zmernega zadržanja in konfrontacije. Rusijo so videli kot močno suvereno državo s ciljem, da povrne ugled na mednarodnem prizorišču in da spet pridobi status svetovne velesile. Državocentrični pogled se je postopoma krepil že po letu 1994. Kritika državocentrikov je bila še zlasti glasna, ko je rusko politično vodstvo v obdobju 1992-1993 prvič dopustilo, da so se v notranjepolitično ureditev Rusije vmešale ZDA. Leta 1992 sta Rusija in ZDA podpisali Listino rusko-ameriškega partnerstva in prijateljstva, ki že v uvodu govori o načelih, katerim bo Rusija sledila v svojem nadaljnjem razvoju. Med temi načeli je govora o demokraciji, svobodi, zaščiti človekovih pravic. Simbolni prelom z prozahodno politiko je predstavljalo imenovanje novega ministra za zunanje zadeve leta 1996. Zunanji minister je postal Evgenij Primakov, nekdanji vodja Zunanje obveščevalne službe in pristaš realističnega oziroma državocentričnega pristopa k razumevanju nacionalnega interesa. Usmeritve nove politike so določile, da mora izhajati cilj iz paradigme »Rusije kot velike države«, ki mora vzdrževati mednarodno ravnotežje sil in se zoperstaviti hegemoniji zahodnih velesil, v prvi vrsti ZDA. Prednost ruskih interesov ne sme biti več izključno ali prednostno sodelovanje ali celo integracija z Zahodom, ampak na razvoju lastnih interesov. Ti so še zlasti povezani z povratkom Rusije in s povečanjem vpliva na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze. V tem obdobju je Rusija spet začela uporabljati vojaških sredstev, da bi dosegla zunanjepolitične cilje. Okrog vladnih elit so pomembno vlogo pridobili represivni organi, varnostne in obveščevalne službe.

Vloga Rusije v mednarodnem okolju se je okrepla že kmalu po letu 2000, občutnejši prelom se je zgodil v obdobju drugega predsedniškega mandata Vladimirja Putina leta 2004/2005. Putin je kot najpomembnejši element nacionalnega interesa izpostavil modernizacijo Rusije in povečanje gospodarske moči. Osrednji cilj novega predsednika na mednarodnem okolju je bilo pragmatično delovanje, pri katerem politika zadrževanja zahodnih sil ni bila vnaprej določena. Nov Putinov pogled je še vedno temeljil na prepričanju Rusije kot »velike države«. Spremenilo se je razumevanje poti do cilja. Rusija je bila po novem pripravljena pragmatično razvijati odnose tako z zahodnimi državami, kot tudi z državami v razvoju (npr. Kitajska in Indija). Nova opredelitev nacionalnega interesa je upoštevala napake predhodnih strategij, saj tako prozahodna politika prej kot državocentrična potem nista rešila gospodarskih in političnih problemov. Vpliv na novo opredelitev je imel tudi razmah mednarodnega terorizma, postopna stabilizacija gospodarskih razmer v Rusiji s posebno vlogo ruskega surovinskega sektorja (Mancevič 2013, 86). Med osrednjimi cilji zunanje politike Rusije je bila zagotovitev varnosti države, krepitev njene suverenosti in celovitosti, vpliv v mednarodni skupnosti, ustvarjanje pozitivnih zunanjih okoliščin za trajnostni razvoj Rusije (gospodarski razvoj in življenske ravni), oblikovanje pasu prijateljskih držav ob mejah Rusije, preprečevanje novih konfliktov in obvladovanje trenutnih konfliktov. Želja Rusije je ustanoviti nov varen mednarodni red, kjer bi Rusija nastopala kot pomemben, enakovreden dejavnik. Med regijskimi prioritetami je nova strategija jasno nakazala, da je na prvem mestu postavljeno območje nekdanje Sovjetske zveze. Nova politika je nedvoumno prikazala, katero naj bi bilo rusko pozicioniranje v svetu.

Leta 2007 se je Putin na varnostni konferenci v Münchnu kritično obregnil na enopolarost in hegemonijo ZDA ter napovedal bolj samozavestno zunanjo politiko Rusije do Zahoda. Leta 2008 je Rusija v vojaškem konfliktu v Gruziji zelo jasno pokazala na svojo novo moč in vlogo. Spremembe režimov v Gruziji, Ukrajini, Kirgiziji je Rusija tolmačila kot resno grožnjo svoji nacionalni varnosti in destabilizacijo razmer na območju ruske interesne sfere. Rusija je odkrito izrazila nelagodje, ko so nekatere velesile na Zahodu (še zlasti ZDA) aktivno sodelovale v omenjenih deželah in podprle zamenjavo nekaterih proruskih režimov. Vojna v Gruziji je bila reakcija agresivnosti zveze Nato, ki se je vmešala v državo, ki je zgodovinsko spada v rusko geopolitično vplivno področje, ki je nekako rusko dvorišče.

Pri tem se je podcenjevalo, da sledita danes Rusija in ZDA različnim geopolitičnim nazorom. Državi (če lahko ZDA sploh tako poimenujemo?) govorita danes različna geopolitična jezika. Rusija je realistična velesila, ki ima interes, da so tekmeci na določeni razdalji od njenih meja, ZDA pa so sprejele liberalni pogled na svet, ki predpisuje naravno konvergenco vseh držav proti demokratičnemu zahodnemu modelu.

se nadaljuje

GLEDALIŠČE - Doživetje na Malem Brionu

Antigona, po 2000 letih še vedno veljavna pravica do svobodne izbire

V režiji Lenke Udovički uprizorili dramo Antigona – 2000 let kasneje po Sofokleju – V antiki Grčija, danes Bosna

Kje naj sodobna Antigona išče posmrtno ostanke svojega brata, da bi se od njega primerno poslovila? Npr. na območju nekdanje Jugoslavije. Točneje v Bosni. Prav tam se delno odvija zgodba Antigone – 2000 let kasneje (Antigona – 2000 godina kasnije), ki jo je v svoji 15. sezoni uprizorilo Gledališče Ulysses (Kazališče Ulysses). Uprizoritev, povzeta po znani Sofoklovi drami, je zaživela v sugestivnem okolju nekdanje avstro-ogrske trdnjave Minor na Malem Brionu (Brionsko otočje). Lenka Udovički, ki je pravzaprav hišna režiserka tega svojstvenega »poletnega« gledališča, je uprizoritev pripravila na osnovi prevoda Svetlane Slapšak in v sodelovanju z dramaturginjo Željko Udovičić Pleština. Pri tokratnem projektu, ki je najpomembnejši v tej sezoni, je sodeloval mednarodni gledališki festival MESS iz Sarajeva, kar dodatno potrjuje izbiro, da se sedanje Antigono iskanje prenese v Bosno in Hercegovino, kjer so posledice bratomorne vojne še zelo očitne. Kot pojasnjujejo oblikovalci predstave, ob že navedenih je treba omeniti vsaj še velikega igralca Radeta Šerbedžijo, ki je bil med ustanovitelji Gledališča Ulysses, uprizoritev »scensko razpravlja o mitu iz davnih časov«, predvsem pa z vnosom dokumentarnega gradiva o iskanju posmrtnih ostankov žrtev vojne na območju nekdanje Jugoslavije postavlja pred današnjega človeka večne dileme o načelnih vprašanjih. Je brat, ki se je boril na »zgrešeni« strani, manj brat in ne zasluži pokopa? Se mora osebna svoboda odločanja vselej nujno podrediti volji oblasti? Kdo in kako se določa oblast? Zakaj se ljudje uklanja(mo)jo oblastištvi? Zakaj nihče ne pomaga »upornici«, čeprav na tihem soglašajo z njeno odločitvijo? Uprizoritev, ki je premierno zaživela 15. avgusta, sledi vsebini Sofoklove Antigone. Hčerka nekdanjega tebanskega kralja se vrne v Tebe, da bi preprečila spopad med bratoma. Antigona s sestro Ismeno je namreč premila oslepelega očeta v izgnanstvo (to je zaključek drame Kralj Ojdip, Antigona je namreč del Sofoklove tetralogije), ko pa je spor med njenima bratoma, Polinejkom in Eteoklesom prerasel v odkriti spopad, se vrne. Želi namreč preprečiti dvoboj. Vendar se je pred njenim prihodom tragedija že odigrala: Eteokles, ki je v Tebah prevzel oblast in izgnal brata, in Polinejk, ki je zbral vojsko in napadel Tebe, sta se že pobila. Antigoni stric Kreon, novi vladar, je proglasil Eteoklesa za junaka, Polinejka pa za izdajalca, zato je odredil, da se slednjega ne sme pokopati. In tu se začne novo dramsko delo, drugi del tetralogije Antigona. V trdnem prepričanju, da oba umrla brata zaslužita spoštovanje in primeren pokop, kot to velevali bogovi in moralne obveznosti družine, Antigona, Kreonovi prepovedi navkljub in ob neupoštevanju pomislekov sestre Ismene, pokoplje Polinejka. Kreon, vladar, kateremu »ne bo vladala ženska«, ukaže živo zazidati nečakinjo, ki je tudi zaročenka njegovega sina Hejmona. Ko mu video Tejrežij napove, da se bo zanj in njegove družine zapovedi nadsebe tragično končala, skuša poseči. Vendar se je vse že zgodilo: zazidana v votlini se je Antigona obesila, samomorila pa sta se tudi Hajmon in njegova mati Evridika. Kreon je ostal sam s svojo oblastjo ... Do tu Sofoklej. V uprizoritvi Antigona – 2000 let kasneje pa se z osnovno zgodbo prepleta »mala« zgodba bosanske družine, ki išče posmrtno ostanke umrlega sina. Na koncu, po dolgih zapletih in izpolnjevanju birokratskih formularjev, družini - očetu, materi in dvema sestrami - izročijo majhen zaboj. To je vse, kar je ostalo za njihovim dragim, vendar se sedaj lahko od njega poslovijo.

Gledališče Ulysses (ime je hommage J. Joyceu) je nastalo med drugim v težnji, da bi s projekti povežalo to, kar je voj-

Prizor iz Antigone - 2000 let kasneje

MESS

na drastično prekinila. Tokratno sodelovanje s sarajevskim festivalom se posebej odraža v igralski zasedbi. Tako igra zelo današnjo in malo mitsko Antigono odlična Maja Izetbegović, njena sestra Ismena je Dženana Džanić, tudi uveljavljena mlada igralka, Hajmon pa Ermin Bravo, ki je nastopil v številnih uspešnih bosanskih filmih. Izvrsten Kreon je Rade Šerbedžija, ki samo potrjuje zaslužen ugled, videc Tejrežij pa je »naturščik«, reški rock glasbenik Damir Urban, ki je zelo prepričljivo in vizualno dopadljivo (zasluga kostumografije Bjan-

ke Adžić Ursulov) izpeljal nalogo. Z njimi so bili na odru še Katarina Bistrović – Darvaš (Evridika), Jelena Lopatić (Zborovodja) in Vedad Suljagić (Deček). Dogajanje je komentiral zbor, ki ga sestavljajo študenti sarajevske Akademije scenskih umetnosti in reškega studia Igra in mediji (Gluma i mediji). Zbor je nekajkrat dogajanje komentiral v izvirniku (grščini), drugače pa v hrvaščini in s songi (glasba Nigel Osborne). Mednarodna razsežnost svojstvenega teatra, ki postaja pravi fenomen, se kaže predvsem v sestavi ustvarjalne ekipe. Ve-

čina sodi med stare prijatelje pobudnikov. Veliko jih je, ob že imenovanih moramo omeniti vsaj še scenografko Mirno Ler, ki je znala izkoristiti prostorske možnosti opuščene trdnjave, in pa mojstra odrske osvetlitve Andreja Hajdinjaka. S skupnimi močmi so znali ustvariti predstavo, nad katero ne moreš ostati brezbrizen. Sicer pa je že potovanje do prizorišča, s posebnim vojaškim plovilom iz Fažane do Malega Briona in nato sprehod do trdnjave Minor, posebno doživetje.

Breda Pahor

OPERA - Beethovnov Fidelio v Salzburgu

Avantura človeške duše

Operni vrhunec letošnjega Salzburškega festivala - Dirigent Franz Welser-Möst z Dunajskimi filharmoniki

Kdor je poslušal radijski prenos Beethovnovnega Fidelia, opernega vrhunca letošnjega programa Salzburškega festivala, se je verjetno spraševal, zakaj je glasba alternirala z ambientalno-elektronskimi zvočnimi efekti. Razlog je bil v radikalni odločitvi režiserja Clausa Gutha, ki je črtal vse čisto dramske prehode, »z blagoslovom« Beethovnovnega pisma, v katerem je skladatelj dovolil svobodno krajšanje in prirejanje govorjenih dialogov. S tem se režiser ni izneveril vsebinam, ki ostajajo nespremenjene, z ohranitvijo smisla in večjo svobodo pri dodajanju podtekstov, a je naredil še korak naprej s pomnožitvijo likov, saj je njegov Fidelio predvsem pustolovščina človeške duše, ki izgubljena tava med ogromnimi stenami brez izhoda, kjer išče sebe in druge (kot Leonora išče moža Florestana v zaporu) med dvojniki, podobami, sencami, projekcijami. Koncept je zanimiv, čist in primeren za sodobno branje. Barve so nevtralne, da bi postale odsev nezaznamovanega notranjega prostora, kjer

se vse dogaja okrog črnega kubusa. Glasbene oaze so ustvarile občutek nedokončanosti med tihimi, eksistencialno-metafizičnimi mostovi.

Izvedba simfoničnih biserov, ki jih ta opera vsebuje, je bila ubrana, uravnotežena, dodelana: dirigent Franz Welser-Möst je za Dunajske filharmonike in pevsko zasedbo izbral prave, učinkovite tempe. Med solisti je kot pričakovano izstopal tenorist Jonas Kaufmann v vlogi skrčenega, umirajočega Florestana, katerega interpretacija je imela učinkovite in jasne poteze bolj s pevskega kot z igralskega vidika. Široka paleta barvnih modulacij izjemnega glasu nemškega tenorista je tudi tokrat očarala v kratki, a delikatni in zahtevni vlogi. S svojo obširnejšo, naslovno vlogo, pa je sopranistka Adrianne Pieczonka prepričala samo do določene mere, saj lepoto glasu niso dopolnjevale potrebne emocijske vibracije. Podvojila jo je ekspresivna plesalka, ki je uporabljala govorico gluhoznenih (čeprav je nebiestvena nadgradnja delovala

v tem kontekstu kot pleonazem). Odlično so se odrezali Olga Bezsmertna kot Marzelline, Hans Peter König kot Rocco in Tomasz Konieczny kot Pizarro.

Beethoven ni imel posebne afinitete do operne govornice, zanimalo pa ga je sporočilo, ki ga lahko posreduje. Dirigent Salzburške izvedbe je definiral Fidelia kot »glasbo z zgodbo«, v katero je pred sklepnim prizorom vključil še uverturo Leonore št.3 (Beethoven je napisal več uvertur za to opero); dodatek ki je prekinil dogajanje kot samostojni koncertni utrinek, pa je še izraziteje pogojil doživljanje hibridne celote.

Zgodba o zvesti, pogumni Leonori, ki se preobleče v moškega (Fidelio), da bi rešila po krivici obsojenega moža Florestana, je izhodišče za razmišljanje o zmagi dobrote, o pomenu svobode, ljubezni in bratstva. Gre za utopijo, kateri je seveda usojen poraz.

Guth je z dramaturgom Ronnyjem Dietrichom skrajšal libreto, a ga je tudi zelo poglobljeno upošteval. Vse izhaja namreč iz replik: vztrajanje pri manihejskemu kontrastu luči in teme je na primer vodilo do pomenljive uporabe simbola in elementa svetlobe v odnosu do protagonistov in do oblikovanja prostora (posebno pohvalo za izjemno delo zasluži oblikovalec luči Olaf Freese). Usoda Florestana ne pozna tukaj srečnega konca: v libretu ga vztrajno definirajo kot človeka, ki je prišel do kraja in on se zahvali Leonori z besedami »Poplačana boš v boljšem svetu« (literarna konvencija ali pa ne...). Tudi romantični trenutek odpade: mož in žena se komaj dotakneta eden drugega, saj gre za zgodbo o večnih vrednotah in neuresničljivih stremeljenjih, ki se mora končati brez zmagovalcev, morda ravno tik pred največjo svetlobo ogromnega, kristalnega lstenca.

Rossana Paliaga

Beethovnov Fidelio v Salzburgu

MONIKA RITTERHAUS

KINODVORANE Ex Machina, ko film opravi Turingov test

Vse se prične, ko mlad programer Caleb (Domhnall Gleeson) v nagradni igri zmaga teden s šefom računalniškega podjetja, pri katerem je zaposlen. Kmalu odkrije, da ga je njegov megalomanski šef Nathan (Oscar Isaac) povabil zaradi posebne naloge. Nathan je namreč razvil humanoidnega robota z imenom Ava, zdaj pa želi, da mu testirajo inteligenco preko Turingovega testa. Turingov test je preizkus zmožnosti stroja izkazovati inteligentno obnašanje, ki je nerazločljivo od človeškega. V moderni vili, popolnoma izolirani med gozdovi in slapovi, se mora Caleb pogovoriti z Avo in ugotoviti, ali je zmožna, nadomestiti se pravi osebi.

Ex Machina ima statično ter konstantno strukturo: pripoved se razvija le po subtilni, vendar neusmiljeni nitki nemira. Predstavlja nam umetna bitja in njihove vrline, ampak se osredotoča tudi na človeška čustva, ki so pogosto enako skrivnostna kot umetna. Spretno jih postavlja na isto raven; v filmu se vsi intelekti enakovredno spopadajo. Nathan, Caleb in Ava se borijo v vojni strategije in laži, kjer ni vse kot se zdi, in vsakdo pripoveduje svojo resnico.

Alex Garland, scenarist že cenjenih Sunshine, 28 Days Later in The Beach, se vrača na vprašanja iz filma Never Let Me Go z jasnimi sklici na pristojnosti imetnikov spletnih iskalnikov, ki imajo svet in informacije v svojih rokah. Garland kaže veliko zrelost v svojem režijemskem prvcu. Film ni samo dobro napisan, dobro igran, ampak je tudi strokovno režiran.

Ex Machina sledi, po eni strani, staromodnim znanstvenim fantastičnim idealom, tistim, ki se ukvarjajo z vprašanji, ki jih nevroznanost preiskuje vsak dan, ki pa so bile do pred kratkim zgolj špekulacije, po drugi strani pa ima moderno vizijo s katero se vzpne med najboljše zgodbe o umetni inteligenci v zadnjih letih.

Če filmski imaginarij je sposoben oblikovanja novih in fascinantnih svetov, je naravno, da se sprašujemo, koliko dolžin nas resnično ločuje od umetne inteligence: »Naše želje kot znanstveniki, so ustvariti družbo, kjer so ljudje in roboti v sožitju, vsi na isti ravni. Umetna bitja, ne več zgolj kot orodje za popraviljanje strojev, ampak, nekaj, s katerim lahko imamo neko interakcijo« je odvrnil Antonio Chella, profesor robotike na Univerzi v Palermu. »Po tehnični strani pa vemo, da so se stroji bistveno izboljšali. Kar še manjka, je tisto, kar bi lahko imenovali 'notranji vidik' le-teh.«

»Samo človeška bitja lahko izjavimo, kaj vsebuje neko vest in kaj le-te nima,« nadaljuje Chella. »Mi smo že dokazali, da smo pripravljeni pustiti svoje življenje v rokah robota, to počnemo redno, na primer vsakič, ko se vkrcamo na letalo. Ampak lahko bomo rekli, da smo ustvarili pravo umetno inteligenco le, ko bomo pripravljali glasovati zanj in na volišču.«

Helena Pertot

RAZISKOVALNI CENTER GASPARINI V GRADIŠČU - La cosa giusta

Od golgote do epopeje

ALDO RUPEL

Skupina deportirank in vojaških ujetnikov ob osvoboditvi v kraju Ravensbrück-Zwodau (iz knjige Dorice Makuc »Le nostre ragazze vanno in Germania«)

Posoško središče za zgodovinska ter družbena raziskovanja in dokumentiranje Leopoldo Gasparini v Gradišču je od leta 1999 do danes izdalo triinšedemdeset knjig, kar dokazuje, da je njegovo ukinjanje zaradi rezanja deželnih javnih sredstev povsem neupravičeno.

Središče je najbolj znano po objavljanju spominov, listin, raziskav in pričevanj povezanih z odporom na Primorskem med drugo svetovno vojno. Ni pa to vse. Na seznamu so tudi dogajanja povezana s prvo svetovno vojno, združništvom, izseljenci, italijanskim Preporodom, goriškim judovstvom, slovenskimi deportiranci, tržiški ladjedelnici, umobolnicami in ledinskimi imeni.

Zadnja knjiga nosi naslov *La cosa giusta*. Njeno vsebino želimo povzeti z izrazom od »Golgote do epopeje«. V njej je raziskovalec Alessandro Fantin zbral enajst pričevanj oseb, ki so med vojno imele okrog šestnajst ali sedemnajst let; vse so žive, razen ene, ki je umrla tik pred izidom.

Ozemeljsko krijejo celotno FJK, po kraju rojstva tudi del Istre in Vipavsko. Vsem je skupna usoda dela mladih, ki so bili rojeni in so dozorevali med dvema vojnama. Zoreli so zelo hitro in dojeli družbene silnice, zato so v izrednih okoliščinah pravilno izbrali. Za nekatere izmed njih je pisno pričevanje prvo in tudi zadnje. Zelo mladi so svoje sile namenili brisanju fašističnega dvajsetletja, ki je zraslo na privoljenju večine kraljevih podanikov, saj so neprizadeto sledili preganjanju drugačnih: komunistov, nato Slovencev in Hrvatov, leta 1938 Judov; kasneje so podpirali imperia-

Marsikdo je po vrnitvi iz borbe za svobodo in taborišče doživel dolgoletno razočaranje, ko je v Italiji partizanska preteklost povzročala zapostavljanje pri zaposlovanju in dodeljevanju stanovanj. Povest o izbirah in vrednotah, o lakoti in mrazu, trpinčenju in okrutnostih, požigih in streljanjih (brez procesov!) je ostala v mislih in srcu. Okolica jim neposredno po vojni tudi ni verjela, ker si ni hotela priznati, da je lagodno živela, medtem ko so se upirali nasilju. Grozodejstva so bila tolikšna, da so bila na robu pameti. Že leta 1926 so v Italiji ukinili pravico do stavke in ustanovili Posebno sodišče za varnost države, leta 1927 je oblast ukinila vse laične oblike slovenske in hrvaške organiziranosti, goreli so društveni sedeži, nekaj desetnih ljudi je umrlo nasilne smrti zaradi pretepot ali pitja strojnega olja ...

Spregovorili so po izvolitvi Saragata in nato Pertinija na mesto državnega

predsednika, v času nacionalne solidarnosti v boju proti terorizmu. Tudi to obdobje je minilo in nastopil je čas zaznamovan s politiko rokovanja s »salojškimi fanti«, prepletanja žrtev z rablji, relativizma in vedenjske puhlosti, s čimer se je omadeževal širok del oblastvenega razreda. Revizionizem je načrtovan v evropskih razsežnostih zato, da se sedanje generacije omehčajo in se dokaže, da je vsakršno upiranje brezciljno, saj nikamor ne pelje, posebno če se zastavi svobode govora, pisanja in povezovanja pridruži zastava za socialne pravice in spremembo sistema.

Pričevalke in pričevalci niso popustili kljub številnim križem na ramenih. Vsi pripovedujejo o svojih družbenih zadolžitvah v zadnjih letih življenja, o prepričanju, da je nujno vedeti za temelje, na katerih je bila zasnovana povojna evropska družba, ki pa jih skušajo nekdanjim podobne sile v novi preobleki zamajati.

Na sto sedemnajstih straneh se vrstijo usode znanih in neznanih oseb. Priključimo nam dogajanja, o katerih si težko predstavljamo podrobnosti, razen če nismo družbeno prodorni in vidimo podobnosti s stvarnostjo, ki nam jo dnevno posredujejo sredstva obveščanja. Tudi danes se na nekaj sto kilometrov razdalje dogaja, kar zasledimo med branjem tega zbornika spominov. Jezikovno ni neoporečen prav zaradi neposrednosti pripovedi, včasih se zaporedje premeša in se po že povedanem vrača za nekaj let nazaj. To je značilno za pripovedi oseb z osemdeset in več leti starosti. Zasledimo tudi kakšno izrazno ne-

rodnost med garibaldinci: DVD namesto VDV (Vojska državne varnosti), »sarn« namesto »šarč« ...

Sicer pa nam Dino Zanuttin, Livio Clemente, Riccardo Goruppi, Mario Sferco, Sonja Amf, Vilma Braini, Eliseo Moro, Mario Candotto, Stanka Hrovatin, Agostino Brieda in Silvano Bacicchi priključijo celovito pahljačo predvojnih, vojni in po vojni usod svoje generacije. Rodili so se na Primorskem, v Furlaniji, Istri in celo Parizu. Sedaj živijo v Gradišču, na Opčinah, v Laškem, Gorici, Trstu in Pordenonu. Vključili so se v ilegalno delovanje že na delovnem mestu, čemur je sledil odhod v operativne enote. Odhajali so v Brda na Kras in Trnovo, kjer so spoznali organiziranost slovenske OF. Streljanja in taktike so se naučil sproti, brez vsakršnih tečajev. Čete so

Partizansko-garibaldinska enota med manevrskim premikom

Vilma Braini (prva z leve) leta 1943 pred deportacijo z dvema prijateljicama

se povečale v bataljone, ko so se jim priključili mladi, ki so jih bili vpoklicali v nemško vojsko. Na začetku so jedli le enkrat na dan, a redno. Stalno so se premikali, podnevi in ponoči. Tako pričajo: »Ko smo šli v gozdove, nismo vedeli, kako bo. Nihče ni ničesar obljubil, da bo morda sledila nagrada. Vsakdo se je odločil sam in upal; bil je odločen, da prispeva svoj delež in spremeni stanje v tej državi. Med nami so krožile kratke misli: drugačen, pravičen svet, socialna enakost, enake pravice za vse.«

Izhajali so iz delavskih, obrtniških in intelektualno odprtih družin. Večina je imela slovenske starše ali stare starše - seveda ne tisti iz osrednje Furlanije. Videli so, kako so fašisti s kladivi uničevali grobove s slovenskimi priimki; skoraj vsi so trpeli lakoto že v družini. Slišali so starše, kako se pritožujejo, da ne morejo kljub zaposlitvi preživljati vseh otrok, pa so se odločili, da gredo med upornike. Šolanje so začeli doma in ga nadaljevali na Goriški fronti in v zaledju. Nekateri so se vrnili domov zaradi pomanjkanja borcev v ravnini, kjer so dopolnili vrste GAP (Gruppi di azione patriottica).

Riccardo Gorup, na primer, je bil rojen leta 1927 v Trstu. Oče je preprodajal živino, mati je bila mlekarica in perica. Imel je šestnajst let, ko so ga v Trstu pretepli, ker je pozdravil v slovenščini. Ko naj bi šel na

delo za nemško vojsko, je izbral oborožen upor. Vključili so ga v Kosovelovo brigado. Bojevanje je bilo trdo, a disciplina je zagotavljala preživetje večjih in majhnih enot. Zaradi operacije se je vrnil v mesto, kjer so ga zajeli. Namesto v Rižarno so ga odpeljali v Dachau. Delal je v nemogočih pogojih v predoru. Kos kruha je moral zadostovati za šestnajst ujetnikov. Preživel je, a je s petintridesetimi kilogrami telesne teže moral za štiri mesece v bolnišnico.

Polovica pričevalcev je doživela zanjeto, zapor ali ujetništvo v taborišču. Zanjeli so jih kot aktiviste ali že kot borce. Prepeli so zasiljanja s tepežem, mučenja in transporte. Sledilo je pretepanje kapojev in ustrahovanje z volčjaki. Tovariši sotrpini so umirala zaradi boleznij, izčrpanosti ali pretepanja. Obratno je bivanje v bojnih enotah potekalo dobro organizirano in v svobodi, a življenje je bilo strogo. Vojaško gledano so bili neizprosno odločni, a ujetnikov niso mučili, kot so počeli fašisti. Sicer pa je kar nekaj »salojških fantov« domonjeno prešlo v garibaldinske vrste. Zasluga partizanov je, da je morala Nemčija na Balkanu zadrževati petindvajset divizij ...

Tako pojasi ročni delavec, sirota po starših in bratih, kaj je bilo vojaško bistvo gverilskega bojevanja: zadrževanje čim večjega števila nemških in kolaboracionističnih sil, ne pa uničenje nemške ali fašistične vojske. Z velikim sprenevanjem nam dandanes diplomirani obramboslovci zasmehljivo navajajo »zanemarljivo« število ubitih Nemcev na slovenskem ozemlju. Kot če bi si general Giap v Vietnamu domišljaj, da bo uničil ameriško vojaško industrijo s svojo prakso osredotočanja in razprševanja vietkongovskih enot ...

V knjigi so opisane tudi obveščevalne spletke in dvojne igre, zaradi katerih so padli tudi sami sodelavci OF in NOB. Šlo je za »zmage« fašistične milice ali nemškega Gestapa, ki sta uspela slovenske agente vrniti v uporniške vrste in ustvariti zmedo, uveljaviti lažne obtožbe in posledično likvidacije. Zlasti ženske so zaradi tega padle v roke posebne enote iz mučilnice v tržaški ulici Bellosguardo.

Po vojni so se povratniki iz enot in taborišč skušali zaposliti, da bi si uredili življenje in oblikovali družino. Eni so se vrnili v tržiško ladjedelnico, drugi so se znašli pred zaprtimi vrati, tretji so lahko uspeli le v zasebni obrti. Tudi s pokojnicami je bilo zapleteno. Tu je primer: pravico do pokojnine so kurirki po vojni odrekli, ker ... »je sodelovala s slovanskimi uporniki na Krasu«. Ko je prošnjo popravila in napisala, da so tisti partizani bili formalno italijanski državljani, je prejela minimalna nakazila.

Večina ni po vojni z nobenim spregovorila o grozotah. Okolje jih marsikje ni razumelo, odklanjalo je resnico, sami ali same, pa se niso želeli/e izpostavljati z neopisljivo bedo, kaj šele, če so se odselili na tuje. Postopoma so se vedenjsko otajali, knjiga *La cosa giusta* sedaj govori o njih in o stotinah drugih, ki so »pravilno izbrali«. Ko so izbrali pot upiranja, niso vedeli, da jih čaka »Golgota«. Prav tako niso vedeli, da bodo prispevali k »epopeji«, ki pa se je izkazala prav kot taka.

Med ofenzivami je nemška vojska uporabljala tudi oklepne

GORICA - Čezmejna preiskava zaradi ponarejenih zdravniških receptov

Z anksiolitikom »kupovali« heroin

Aprila letos smo s poudarkom objavili vest, da so novogoriški kriminalisti odkrili petnajst slovenskih in 104 italijanske državljanke, ki so skoraj štiri leta v lekarnah na območju Nove Gorice uporabljali veliko število ponarejenih in prenarajenih italijanskih zdravniških receptov. Z njimi so prihajali zlasti do anksiolitika Xanax, ki je med odvisniki »popularen«, ker ga izmenjujejo za heroin. Slovenska policija je recepte zasegla in avgusta lani z nezakonitim čezmejnimi pojavom seznanila italijanske kolege, ki so včeraj posredovali ugotovitve.

Slovenske kriminaliste je čez mejo napotil mamilaš, ki so ga pred eno izmed novogoriških lekarn zalotili v trenutku, ko se je odpravljal kupiti tri škatle s tabletkami Xanaxa.

Mamilaš je slovenskim policistom med zaslišanjem priznal, da mu je ponarejen recept v zameno za 50 evrov prodala odvisnica iz Gorice, ki ga je znala izpolniti v vseh delih

naxa z receptom italijanskega zdravnika. Med zaslišanjem je priznal, da mu je recept v zameno za 50 evrov prodala odvisnica iz Gorice, ki je znala izpolniti recept v vseh delih vključno z zdravnikovim žigom. Italijanska policija je obiskala različne goriške zdravnike, h katerim je odvisnica zahajala; med temi je bil zdravnik, ki pacientom sicer ni predpisoval zdravil, so pa mu pred nekaj leti ukradli žig. Zato je vseh 150 receptov, ožigosanih z njegovim žigom, ki jih je policija našla in zasegla, v resnici ponarejenih. Štirje zdravniki, ki so z odvisnico prišli v stik med dežurstvi v goriški bolnišnici, so potr-

Lekarni v Novi Gorici (zgoraj) in Gorici (desno)

dili, da so »rdeči« recepti italijanskega zdravstvenega sistema sicer avtentični, ponarejena pa je bila njihova vsebina: predpisano zdravilo je bilo na njih zbrisano, namesto njega pa je bil zapisan Xanax. Številni recepti na belem papirju pa so bili povsem ponarejeni. Še drugi zdravniki, pri katerih so goriški preiskovalci preverjali recepte, so ugotovili, da so poverjeni njihovi podpisi ali predpisana zdravila ali še imena oseb, ki naj bi jim bil Xanax predpisan. Dogajalo se je tudi, da so bili recepti izpolnjeni z računalnikom, medtem ko jih zdravniki načeloma izpolnjujejo ročno. Nekateri recepti so bili opremljeni s ponarejenim žigom, ki so ga bili ponarejevalci pred tem spretno skenirali, ali pa so bili izdani slovenskim državljanom, ki jih goriški zdravniki niso imeli v oskrbi.

Po ugotovitvah preiskovalcev so odvisniki s ponarejenimi recepti prišli do Xanaxa in nato v zameno za anksiolitik pri slovenskih razpečevalcih dobili heroin. Zasluge je navrgla tudi prodaja ponarejenih ali prenarajenih receptov. Kupci le-teh so s Xanaxom »kupovali« heroin ali pa anksiolitik pridobili za lastno rabo, saj vsebuje alprazolam in se uporablja za zdravljenje tesnobe, stresa in paničnih motenj. Blister z desetimi tabletami je prodajalcu običajno navrgel 10 evrov zaslužka ali več.

Preiskavo sta eno leto vodili goriška in

Na ulici več kot 140.000 tablet

Po navedbah novogoriške policije se je s pomočjo uporabe ponarejenih receptov italijanskih zdravnikov med letoma 2010 in 2014 na ulici znašlo več kot 140.000 tablet antidepresivov, pomirjeval in uspaval. »Cena posamezne tablete na ulici je od 1,5 do 2,5 evra. Tako je skupna vrednost zdravil na črnem trgu med 210.000 in 350.000 evrov. Tovrstnega pojava v takšnem obsegu v Sloveniji še nismo obravnavali,« je povedal vodja novogoriških kriminalistov Marino Pangos. Osumljenci z novogoriškega in goriškega območja so zdravila preprodajali in / ali uživali. Dvigovanje zdravil v Sloveniji se jim je zelo izplačalo.

lo: cena zanje je približno za polovico nižja kot v Italiji, vsebino pa so na novogoriških in goriških ulicah preprodali po skoraj desetkratni ceni. V slovenskih lekarnah je treba za škatlico takšnih tablet povprečno odšteti manj kot 4 evre, na ulici pa so jih preprodajali za ceno med 25 in 30 evri. Kriminalisti so zasegli 1.667 ponarejenih receptov, večino v lekarnah. Opremljeni so bili z žigi in podpisi italijanskih zdravnikov. Šlo je za več deset različnih imen italijanskih zdravnikov različnih praks - od zasebnikov, družinskih zdravnikov do specialistov - italijanske recepte pa so unovčevali tudi slovenski osumljenci.

novogoriška policija. Med tem časom so v bližini lekarn zalotili številne znane odvisnike s ponarejenimi recepti. »Več stotin ponarejenih receptov, ki smo jih zasegli, priča o razširjenosti tega nezakonitega pojava,« so povedali na goriški kvesturi. Policisti so dodobra preresetali mali »svet« krajevnih odvisnikov, ki so kazniva dejanja skušali prikriti, lagali so se in se hudovali, češ da so drugi nezakonito uporabili njihove dokumente ... Skušali so prikriti utečeno prakso, ki jim je omogo-

čala, da so na protizakonit način prihajali do dovoljenih ali prepovedanih psihoaktivnih snovi.

V Gorici je preiskavo koordiniralo državno tožilstvo, ki napoveduje, da se bo že v kratkem zadeva selila tudi v italijanske sodne dvorane. Zaradi razširjenosti pojava, ki mu očitno še niso prišli do dna, kvestura poziva zdravnike in lekarnarje, naj nemudoma sporočijo kateri koli sum ponarejanja receptov ali protizakonitega pridobivanja zdravil.

GORICA-SOVODNJE

Trupla Pakistanca še niso odpeljali

Družina nesrečnega pakistanskega prebežnika Taimurja Šinvarija, ki je pred desetimi dnevi utonil v Soči, bo še vsaj do konca tega tedna čakala na vrnitev njegovega trupla v domovino. »Dokumentacija je pripravljena. Počakati moramo, da nam zeleno luč za prevoz trupla prižge pakistanski konzulat, nato pa bo morala sovodnjska občina izdati še posmrtni potni list,« je za Primorski dnevnik povedala odvetnica italijanskega sveta za prebežnike CIR Tamara Amadio, ki pobliže sledi postopku. Odvetnica je stalno v stiku z Rdečim križem in združenjem prostovoljcev Insieme per voi, ki zbira prispevke, s katerimi namerava kriti del stroškov za prevoz trupla 25-letnega prosilca za azil.

Čeprav je Pakistanec utonil pod goriškim sejamskim razstaviščem, bo posmrtni potni list moral izdati sovodnjski matični urad, saj so truplo nesrečnika izvlekli iz vode na območju občine Sovodnje. »Goriško tožilstvo je že prejšnji teden izdalo dovoljenje za pokop. Upali smo, da bomo dovoljenje pakistanskega konzulata dobili že prejšnji petek, žal pa je bil zaradi državnega praznika zaprt. Če ga ne bomo dobili do jutri (danes, op.ur.), se bo postopek dodatno zavlekel, saj je matični urad sovodnjske občine ob sredo in četrtek zaprt. V najboljšem primeru bodo truplo odpeljali v Pakistan v petek, drugače bo treba počakati na naslednji teden. Poletje med Milanom in Islamabadom oz. mestom Lahore opravljajo namreč le ob nedeljah, torkih in petkih,« je pojasnila Amadiova.

Medtem, je poudarila prostovoljka Beja Kudić, se zbiranje prostovoljnih prispevkov za prevoz trupla iz Gorice v Milan in iz Milana v Pakistan nadaljuje. Stroški znašajo okrog 2500 evrov. Prispevke zbirajo na tekočem računu št. IT46 R057 2812 4008 0457 1262 581, ki ga je združenje prostovoljcev odprlo pri banki Banca popolare di Vicenza. »Doslej smo zbrali okrog 1000 evrov,« je povedala Kudićeva, po kateri naj bi preostali del stroška prevoza vnaprej kril Rdeči križ. Pripravljenost za kritje te vsote naj bi izrazilo tudi notranje ministrstvo, s katerim je stopila v stik senatorka Laura Fasiolo. (Ale)

PIERIS - Na avtocesti

Z uničenim avtom obstala na zelenici

Nihče ni bil poškodovan, tudi nemška voznica ne

Zapeljala je na ločilni pas in uničila avtomobil, imela pa je srečo, saj se sama ni poškodovala. Nemška državljanica se je v nedeljo ponesrečila na avtocesti A4 pri Pierisu, kjer je izgubila nadzor nad svojim vozilom, silovito trčila v obcestno varnostno ograjo in obstala na zelenici, ki ločuje smerni vozišči.

Nesreča se je zgodila okrog 14.20; ženska, 63-letna B.K.R. iz Nemčije, se je s svojim avtomobilom znamke Saab coupe peljala v smeri Trsta. Pri občini Pieris je v še nepojasnjenih okoliščinah nenadoma zapeljala levo, podrla obcestno ograjo ter zaključila svojo vožnjo na ločilnem pasu. Na prizorišče nesreče so nemudoma prišli prometni policisti iz Gorice in rešilna služba 118: voznica, ki ni imela sopotnikov, ni dobila poškodb in ni potrebovala zdravniške pomoči, na avtomobilu pa je nastala večja materialna škoda. V nesrečo ni bilo vpleteno nobeno drugo vozilo.

TRŽIČ - Ob vrnitvi domov je mlad par čakalo presenečenje

V spalnici ležal vinjen tujec

28-letnega moškega ovadili zaradi nedovoljenega vstopa v tuje stanovanje, kjer ni povzročil škode - Karabinjerji aretirali tudi 38-letnega nasilneža

Romuna so odpeljali karabinjerji BONAVENTURA

Potem ko je pregloboko pogledal v kozarec, ga je očitno premagala utrujenost. Namesto da bi se vrnil domov ali da bi se odpočil na kakšni klopi, pa je vstopil v tuje stanovanje, legel v posteljo in zadremal. Ko sta se zvečer vrnila domov, sta ga v svoji spalnici našla mlada Tržičana, ki sta prestrašena in zgrožena takoj poklicala karabinjerje.

Tako si je 28-letni romunski državljan z bivališčem v Mestrah prislužil ovadbo zaradi neupravičenega vstopa v tuje prostore. V stanovanje mladega para v tržiškem mestnem središču je vstopil v nedeljo popoldne, ko ni bilo nikogar doma. Škode ni povzročil, poiskal je le spalnico in legel na posteljo. Tu sta ga okrog 22. ure našla lastnika, ki sta nemudoma poklicala poveljstvo karabinjerjev. 28-letnika, ki je že starši znanec sil javnega reda, so odpeljali v vojašnico in ovadili na prostosti.

V zapor pa so karabinjerji odpeljali 38-letnega Videmčana z bivališčem v Laškem, ki so ga na veliki šmaren izsledili v Trziču. Zaporni nalog je izdalo goriško sodišče, potem ko je bil zaradi nasilja in povzročitve telesnih poškodb v obtežljivih okoliščinah obsojen na šestmesečno kazen. Z zasegom blaga in globo so karabinjerji v prejšnjih dneh kaznovali tudi tuje državljane, ki je brez ustreznih dovoljenj prodajal plažne brisače. Njihova vrednost je bila okrog 200 evrov, denarna kazen pa znaša 2500 evrov.

Prejšnji teden so karabinjerji tržiškega poveljstva v Trziču, Štarancu, Škocjanu, Ronkah, Doberdobi in Gračeju skupno izvedli 120 nadzornih akcij. Obravnavali so sedem prometnih nesreč in odvzeli dve voziški dovoljenji, obravnavali pa so tudi vlom v vrtno lopo. Plen - hrano, prenosni računalnik in orodje - so karabinjerji odkrili v bližini namakalnega kanala. (Ale)

KANAL OB SOČI - Skoki z mostu

Tržačan Auber znova navdušil

Kljub muhastemu vremenu dva tisoč obiskovalcev

V objem smaragdne lepote se je v nedeljo z višine sedemnajstih metrov v Kanalu pognalo trinajst mož. Najmlajši je štel 14, najstarejši pa 77 let. Kot veleva tradicija, so se za varen pristonek Soči najprej priporočili z rdečimi nageljni, ki so jih s kanalskega mostu vrgli v globino, potem pa so se lahko zanašali le še na svoje znanje in spretnost.

Čprav se je tradicionalni prireditvi Skoki z mostu v Kanalu letos skorajda izneverilo vreme, so organizatorji našli okrog 2.000 obiskovalcev iz vse Slovenije in sosednje Italije. »Letošnja prireditev pa je k nam privabila res dobre in natrenirane skakalce, kar je dogodku dalo višji nivo,« je po uspešno zaključenem tradicionalnem dogodku, ki je kot vsako leto postregel z bogatim spremljevalnim programom, zadovoljna Vanja Cotič, predsednica Turističnega društva Kanal ob Soči. Tudi iz kislega nedeljskega vremena, ki je povsod okrog prinesel tudi dež, le Kanalu je precej prizanesel, predsednica potegne le najboljše: »Na ta račun pa ni bilo tako zelo toplo, dežja smo imeli res samo nekaj kapljic ... Glede na to, da bi slaba napoved za te kraje lahko odvrgla precej ljudi, smo imeli na prireditvi zelo dober obisk.«

Tekmovalci iz Slovenije, Srbije in Italije so se pomerili v klasičnih treh kategorijah: lastovki, figurativnih skokih in skokih na noge. Kot je že poudarila predsednica Cotičeva, so gledalci lahko uživali ob res dobrih predstavah skakalcev, z bučnim aplavzom pa so na-

Tekmovalci iz Slovenije, Srbije in Italije so se pomerili v klasičnih treh kategorijah: lastovki, figurativnih skokih in skokih na noge

FOTO BORUT JURCA

gradili zavidljivo telesno pripravljenost in vsakoletno zvestobo prireditvi Tržačana Pina Auberja, ki je bil tudi najstarejši tekmovalce, medtem ko se je s 14 leti med letošnjo trinajsterico kot najmlajši zapisal Tilen Vidmar Bevcar iz Mosta na Soči.

Občinstvo je bučno pozdravilo tudi starega znanca kanalskih skokov Borka Miladinovića iz Srbije, ki je največ točk zbral v kategorijah »lastovka« in »figurativni skoki«, medtem ko je na noge najbolj skočil Slovenec Klemen Cizelj.

SINJI VRH

Ustvarjajo za Karitas

Na Sinjem vrhu nad Ajdovščino se je včeraj začela mednarodna likovna kolonija Umetniki za Karitas, ki bo pod geslom »Veselite se življenja« potekala do 21. avgusta. Izkupiček od prodanih del bo šel v Sklad Bogdana Žorža za pomoč otrokom. Osrednja prireditev bo dan odprtih vrat 20. avgusta, ko bodo predstavili nastala umetniška dela.

Med slovenskimi udeleženci kolonije so Lojze Čemažar, Barbara Demšar, Črtomir Frelih, Lara Likar, Adel Seyoun, Karmen Smodiš, Lucija Stramec in Veljko Toman. Iz tujine prihajajo Italijanka Marija Efremova, Avstrijka Brigitte Kollege in Makedonka Tanja Tanevska. Letošnja častna gostja je Jelka Reichman, udeležencem kolonije pa so se pridružili tudi strokovni sodelavci, udeleženci lanske kolonije in likovni ustvarjalci, ki želijo podariti svoje delo. Razstavljena dela bodo v ateljeju na Sinjem vrhu na ogled do konca septembra. Letošnjo, 21. izvedbo kolonije so posvetili spominu na pokojnega sodelavca Karitas, psihologa in psihoterapevta Bogdana Žorža, ki je bil poznan in cenjen tudi v Gorici. V ta namen so iz njegove duhovne oporoške vzeli tudi geslo kolonije - »Veselite se življenja«.

Katja Munih

Palača išče upravitelja

V petek, 21. avgusta, se bo iztekel rok za prijavo na razpis, na podlagi katerega bo občina Gorica oddala v brezplačno uporabo palačo De Grazia v Ulici Oberdan v Gorici. Stavbo, ki je bila dolgo let sedež propadle Goriške glasbene fundacije, v zadnjem letu pa je v njej delovala njena naslednica - novoustanovljena Goriška glasbena akademija -, bo zmagovalac razpisa upravljal pet let: koncesija bo namreč veljala do 30. septembra 2020. Razpis je namenjen društvom za socialno promocijo, ki bodo morala predstaviti svoj projekt na področju glasbenega šolstva in tudi poslovni načrt.

Na razpis se bo prav gotovo prijavila Goriška glasbena akademija, možno pa je, da se bodo za obnovljene prostore potegovale tudi druge glasbene ustanove. Občina bo izbrala le enega upravitelja, ki bo lahko odločal, ali bo v stavbi »sobival« z drugimi glasbenimi ustanovami. Ta predlog ne navdušuje vodstva glasbene akademije, ki pa je lani zbrala manj gojencev, kot je pričakovala. Po propadu fundacije so se namreč mnogi odločili za druge glasbene šole, med katerimi sta center Emil Komel in Glasbena matica.

PODTURN - Praznik sv. Roka Letošnja »opeka« Alessandri Plet

Tombola je tokrat odpadla zaradi dežja

V nedeljo se je v Podturnu zaključil tradicionalni praznik sv. Roka. Po slovesni maši v čast zavetnika, ki sta jo skupaj darovala župnik Ruggero Dipiazza in beograjski nadškof - Slovenec Stanislav Hočevar -, so izročili nagrado Opeka za opeko, ki jo podturnska župnijska skupnost že 29 let dodeljuje najbolj zaslužnim članom. Ob navzočnosti župana Ettoreja Romolija so priznanje tokrat izročili mladi Alessandri Plet, veroučiteljici, stebru skupine Lis Lusignutis ter poletnih središč Estate insieme in Settembre insieme. »Alessandri se želimo zahvaliti za ves trud, ki ga je v našo skupnost vložila v teh letih,« je povedal g. Dipiazza, medtem ko je beograjski nadškof v svoji homiliji spregovoril tudi o prebežnikih ter zagotavljanju pomoči sočloveku. Praznik sv. Roka se je zaključil v večernih urah s »šagro«, tradicionalna tombola pa je zaradi slabega vremena odpadla.

Nedeljska nagraditev v Podturnu

GRADIŠČE - Ob velikem šmarnu Privlačni ptičji sejem in pasji »lepotci«

Med tradicionalne prireditve ob velikem šmarnu sodi ptičji sejem v Gradišču, ki je tudi letos privabil na tisoče obiskovalcev iz vse goriške pokrajine, iz drugih krajev Furlanije Julijske krajine, iz Slovenije in Hrvaške ter iz drugih dežel. Kljub muhastemu vremenu so jih organizatorji našli med 12 in 15.000, kar potrjuje privlačnost pobude, ki jo v Gradišču prirejajo že 49 let. Na razstavi je sodelovalo 300 razstavljavcev ptic in 1400 psov: 160 štirinožcev je sodelovalo na tekmovanju v premagovanju ovir. V jutranjih urah je kot vsako leto potekalo tekmovanje v ptičjem petju, državno nagrado za ščinkavca - Memorial Sergio Franzot pa je prejel Guido Viol iz Porcie. Veliko zanimanja je predvsem pri najmlajših vzbudila razstava eksotičnih živali, na ogled pa so bili tudi sejem cvetja, kmetijskih in vrtnarskih pripomočkov ter ptičjih kletk, sejem rabljenega blaga, razstava fosilov ter kokošji in zajčji sejem. Ob mednarodnem tekmovanju psov v premagovanju ovir je potekal tudi turnir v streljanju s fračo.

Z letošnjega sejma

BUMBACA

SOVODNJE - Ni še dopolnil 72. leta

Boleče je odjeknila vest o smrti Branka Ferfolie

V nedeljo zvečer je v Sovodnjah boleče odjeknila vest, da se je v goriški bolnišnici, tik pred dopolnitvijo 72. leta starosti, tiho poslovil znani nogometni delavec Branko Ferfolia - Moko.

Rodil se je v Sovodnjah 25. avgusta 1943 kot najmlajši sin v sedemčlanski družini, ki so jo sestavljali oče Viktor, mati Lucija Peteani, sestra Viktorija in Elsa ter bratje Anton (Toni), Sergio in Branko. Otroška in mladinska leta niso bila lahka za Branka, saj mu je oče umrl, ko mu je bilo samo sedem let, mama pa ga je zapustila pri devetnajstem letu. Pred šestimi leti je umrl brat Sergio, pred devetimi sestra Elsa, pred enaintridesetimi pa brat Anton. Edina še živeča je sestra Viktorija, pri kateri je tudi Branko živel. Po opravljenem študiju v Sovodnjah se je izučil za vodoinštalaterja in se zaposlil pri tedaj znanem podjetju Hlede, nato je tudi sam vrsto let opravljal ta poklic kot obrtnik. Že kot otrok se je navdušil za nogomet in se mladih nog vključil v ekipo domačega društva, ki so ga ustanovili leta 1955.

Vojaški rok je odslužil na Siciliji, kjer je ostal še nekaj časa kot pol-profesionalni nogometaš pri ekipi iz kraja Paternò pri Palermu. Tja je šel po posredovanju predsednika tržiškega društva C.R.D.A. Monfalcone, Železnika. Ko se je vrnil v rojstno vas, je ponovno oblekel belomodri dres Sovodenj in dve desetletji nastopal za člansko ekipo, nekaj let tudi skupaj z bratoma Tonijem in Sergiom ter z legendo sovođenjskega nogometa Giannijem Marsonom. V mladih letih je spoznal več goriških nogometašev, ki so se kasneje uveljavili na državni in tudi mednarodni ravni, kot sta Dino Zoff in Edy Reja, s katerim je ohranil prijateljsko vez. »Edyja poznam že kot otroka. Vsa kič, ko se vrne domov v Ločnik, se srečava in popijeva kozarček. Največkrat to storiva v gostilni v Podgori,« je pred nekaj leti za Primorski dnevnik povedal Branko.

Ko se je upokojil kot igralec, je takoj vstopil v društveni odbor, katerega član je bil neprekinjeno preko 35 let; tudi na zadnjem občnem zboru julija letos je bil potrjen na odborniškem mestu. Bil je stalni spremljevalec članske ekipe in kot stranski sodnikov pomočnik je bil znan na nogometnih igriščih po skorajda celi naši deželi. Stalno je tudi skrbel za urejanje in črtanje sovođenjskega igrišča, na katerem je, ob vsakem vremenu, prebil nešte-

Branko Ferfolia leta 2008 med Giancarlo Abetejem in Renzo Burellijem, deželnim predsednikom zveze FIGC

to ur svojega prostega časa. Bil je zelo ponosen nad vsem, kar so Sovodenjci sami zgradili: »Denarja je bilo malo, mi pa se nismo vdali in smo zgradili tako igrišče kot Kulturni dom,« je pred leti izjavil za naš dnevnik.

Za svoje dolgoletno delo na športnem področju je Branko Ferfolia prejel več priznanj, od priznanja sovođenjske občine, Združenja športnih veteranov Triari delo sport in domačega društva ob šestdesetletnici vse do najbolj prestižnega priznanja, ki mu ga je septembra 2008 na deželni skupščini nogometnih društev izročil sam predsednik italijanske nogometne zveze FIGC, Giancarlo Abete.

Pokojnik je bil velik poznavalec in ljubitelj nogometa, kljub večkrat navidezno razburjenemu nastopu je bil tenkočutna in občutljiva oseba. Ljubil je svojo vas in svoje društvo ter je bil ponosen na svojo narodno pripadnost. V sovođenjskih športnih krogih pušča za seboj veliko praznino. Pogreb bo v četrtek ob 9. uri v sovođenjski cerkvi.

CEGLO - Umrl v 91. letu starosti

Mirkovo življenje med briškimi trtami

Danes bodo v Krminu na zadnjo pot pospremili Miroslava - Mirka Kebera, starosto družine Kebrovih, ki je ponesla ime svoje vinorodne zemlje v svet. V 91. letu ga je slabost obšla v petek na domu v Ceglem, umrl je dan kasneje, na veliki šmaren, v goriški bolnišnici.

Bil je rojen 27. septembra 1923 v Medani očetu Francu in mami Angeli Drnovšček. Bil je drugi sin. V kmečki družini, ki je bila od nekdanj zavezana Brdom in trdemu delu, so se rodili še brata Fabiano (1920) in Romano (1929) ter sestra Matilda (1927); Fabiano in Romano sta že pokojna, pomoč gospe Matilde pa je še vedno dragocena v družinskem podjetju, ki ga je ustanovil Mirkov ded Franc in ga danes uspešno upravlja njegov sin Renato z družino.

Mirko, tako kot njegova brata in sestra, je na družinske njive in v vinograde vstopil že kot otrok in jim potem posvetil vse svoje energije. Od rodne zemlje ga je odgnala le vojna. Ko je imel devetnajst let je moral namreč v italijansko vojsko in je že kmalu dočkal vojno. Bil je tudi priča enega izmed največjih zločinov, ki so ga nad vojnimi ujetniki med drugo svetovno vojno zagrešili Nemci. Ob kapitulaciji Italije septembra 1943 je bil na Kefaloniji in se je kot pripadnik divizije Acqui tudi sam zoperstavil predaji orožja Nemcem, ki so se masčevali s pobojem tisočev italijanskih vojakov. Mirko je bil med malostevilnimi, ki so poboj preživeli. Nekaj časa je nato sodeloval v grškem odporu, na dom se je vrnil po koncu vojne, potem ko je večino poti skozi Jugoslavijo do Ljubljane prehodil peš.

Leta 1957 se je oženil s Klaro Markočič iz Biljane, leta 1958 se jima je ro-

Miroslav - Mirko Keber

dila hči Anita, leta 1964 pa še sin Renato. Ko je leta 1964 shodil konzorcij za zaščito briških vin, se je Mirko vanj pričrpano včlanil. Kjer je bila stara družinska hiša s hlevom, so danes nove gradnje s skladišči in kletmi. Pred dvema desetletjema so pri Kebrovih redili živino, še pred tem so gojili tudi sadno drevje, nato so se preusmerili v vinogradništvo, nazadnje pa še v gostinstvo z odprtim turistične kmetije. Vse do leta 2008 je Mirko delal v vinogradih in svoje najboljše sile posvečal družinskemu podjetju, ki je tudi po njegovi zaslugi danes razpoznavno v svetu, od Avstrije in Švedske do Japonske in Avstralije.

Trdo delo in vojna preizkušnja sta tudi v Mirka vcepila redkobesednost in strogost, plemenitila pa ga je velika človečnost, znajo povedati njegovi najdražji - 81-letna žena Klara ter sin Renato s ženo Savino in hčerjo Terezo, hči Anita, ki je do zadnjega ljubeče skrbela za očeta, njen mož Boris in sin Ivan. Med njimi je v soboto zazijala boleča praznina. Žalni spreved ob krsti bo danes ob 13.30 krenil iz splošne bolnišnice v Gorici, pogrebna maša bo ob 14. uri v krminskem svetišču Rosa Mistica, sledil bo pokop v Krminu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Operazione U.N.C.L.E.«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Pixels«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Ex machina«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.15 »Ant-Man«.
Dvorana 2: 18.15 - 21.00 »Ant-Man« (Digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Operazione U.N.C.L.E.«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Come ti rovino le vacanze«.

Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.30 - 19.50 »Youth - La giovinezza«; 22.10 »Joker - Wild Card«.

Koncerti

V GRADU KROMBERK v sklopu etno in jazz Festivala »Glasbe sveta«: danes, 18. avgusta, ob 21. uri bo nastopila ženska pevka skupina Kvali in 25. avgusta ob 21. uri albanska jazz pevk

Elina Duni s svojim kvartetom. Tržnica »Dobrote sveta«, ki bo ponujala domačo hrano, bo odprta od 19. ure; več na www.glasbesveta.org.

Šolske vesti

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZSSDI-jem organizira poletni kotlarski kamp na Peči (Sovodnje) za otroke osnovne šole in vrtca od 31. avgusta do 4. septembra in od 7. do 11. septembra od 8. do 13. ure; informacije in vpisovanje po tel. 333-9353134 (Elena).

»SKUPAJ Z'GUD'MO« (ZAGRAJMO): poletni godbeniški kamp bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Namenjen je otrokom in mladim od 8. leta dalje. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta, značilnega za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala); informacije Lu-

ciano Gergolet (tel. 334-9310000) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč. **PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE** od 6. do 14. leta v organizaciji ZSKD bodo 7., 8. in 9. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah. Prijave in informacije do 1. septembra: www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015: DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdobo do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisappravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

Izleti

POHOD OD REZIJE DO TRSTA v sklopu Slofesta bodo od 16. do 20. septembra priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v petih etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16.9.); Brezje - Špeter (17.9.); Špeter - Števerjan (18.9.); Števerjan - Mavhinje (19.9.) in Mavhinje - Trst (Borzni trg) (20.9.). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih. Informacije in prijave po tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 3. oktobra, enodnevni avtobusni izlet »Potepanje po Prlekiji in Prekmurju«. Informacije in vpisovanje do 10. septembra v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODENJ organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo).

Obvestila

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi ljubitelje gledališča, naj se za novo sezono pridružijo dramskemu odseku. Mešani pevski zbor Štandrež vabi nove pevce v svoje vrste. Informacije po tel. 0481-328666 (Božo) in tel. 347-9748705 (Vanja).

AGENCIJA ZA PRIHODKE sporoča, da so do 28. avgusta uradi v Gorici in Trziču odprti samo v jutranjih urah.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ul. Mameli v Gorici je do 22. avgusta odprta samo od 9.30 do 12.30 od ponedeljka do sobote.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča, da je društveni urad na Korzu Verdi 51 zaprt do konca avgusta; informacije po tel. 0481-532092.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da so zaradi dopusta uradi zaprti do 19. avgusta.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da je urad zaprt zaradi dopusta do vključno 28. avgusta.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da sta pokrajinska knjižnica in pokrajinski zgodovinski arhiv zaprti do 23. avgusta.

JUS VRH sporoča, da se lahko prebivalci Vrha včlanijo v organizacijo s pisno prošnjo, ki jo lahko naslovijo na Jus Vrh (Devetaki 26, 34070 Sovodnje ob Soči - GO), ali pa pustijo v poštnem nabiralniku ŠKC Danica.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da so v popoldanskih urah vsi občinski uradi avgusta zaprti. Tehnični urad sprejema po dogovoru po tel. 0481-784009.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih 10.00-13.00, ob torkih in četrkih 16.15-18.45, ob petkih 8.30-10.30.

SKGZ sporoča, da je goriška pisarna zaprta zaradi dopusta do 21. avgusta.

V NARAVNEM REZERVATU OTOKA CONA prireajo 22. in 23. avgusta (z možnostjo prenočitve) tečaj za spoznavanje konjev »Horsemanship«;

informacije po tel. 331-1583298 (Luca) in tel. 339-3991882 (Erika).

V NARAVNEM REZERVATU OTOKA CONA prireajo zeleni teden za otroke od 7. leta starosti od 24. do 28. avgusta in od 31. avgusta do 4. septembra; informacije po tel. 333-4056800 ali na info-rogos@gmail.com.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici je do 28. avgusta odprta po poletnem urniku: ob ponedeljkih 8.00-16.00, ob torkih 11.00-19.00, ob sredah 8.00-16.00, ob četrkih 11.00-19.00 ter ob petkih 8.00-16.00; tel. 0481-531733.

Prireditve

»DOBIARTEVENTI« - multimedijaska umetnostna prireditev bo potekala v kraju Dobbia pri Štarancanu (Ul. Vittorio Veneto 32) med 20. in 26. avgustom s pričetkom ob 21. uri; vstop prost, več na www.dobialab.net.

SLOFEST V TRSTU bo potekal 18., 19. in 20. septembra.

V NOVI GORICI POLETNE PRIREDITVE

»STOPIMO SKUPAJ« - na ploščadi za novogoriško občino: danes, 18. avgusta, ob 21. uri plesni večer v ritmih swinga lindy hop s plesno šolo Miro; 19. avgusta ob 21. uri gledališka predstava »Namišljeni bolniki« (KD Grgar); ob slabem vremenu bodo prireditve v veliki dvorani novogoriške občine. Več na spletni strani www.nova-gorica.si/poletne_prireditve_v_novi_gorici.

Pogrebi

DANES V GORICI: 12.10, Adriano Campagna (iz splošne bolnišnice) v cerkvi Srca Jezusovega, sledila bo upepelitev. **DANES V KRMINU:** 14.00, Miroslav Keber (iz splošne goriške bolnišnice ob 13.30) v svetišču Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V VILEŠU: 11.00, Giusto Marega (iz splošne goriške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

LETALIŠČE FVG - RONKE

URNIK POLETOV OD 29. MARCA DO 24. OKTOBRA 2015

ODHODI					
ODHOD	PRIHOD	PLANIRAN	LINIJA	LETALO	OPOMBE
ALGHERO					
14.15	15.50	1---5--	FR8135	738	
14.15	15.50	--3----	FR8135	738	od 2. do 30.9.
BARCELONA					
9.40	11.30	--3----	VY6713	320	od 24.6. do 9.9.
12.35	14.25	-----6-	VY6713	320	samo 13.6.
15.05	16.50	-----6-	VY6713	320	od 20.6. do 12.9.
BARI					
18.00	19.20	-2-4-6-	FR8955	738	
CATANIA					
13.15	15.50	-----6-	AZ1366	AT7	od 6.6. do 26.9.
11.40	14.15	-----7	AZ1366	AT7	od 7.6. do 27.9.
LONDON (Stansted)					
21.55	23.10	#	FR169	738	do 1.8. in od 1.9.
17.20	18.35	1---5--	FR169	738	od 3. do 31.8.
21.55	23.10	-234-6-	FR169	738	od 4. do 29.8.
22.35	23.50	-----7	FR169	738	od 2. do 30.8.
MILAN (Linate)					
6.50	7.55	12345--	AZ1350	AT7	ne leti od 3. do 31.8.
18.55	20.00	12345--	AZ1352	AT7	
MUNICH					
7.00	8.00	123456-	LH1939	CR9	
8.55	9.55	-----7	LH1939	CR9	
12.50	13.50	--4----	LH1935	CR9	do 30.7. in od 3.9.
12.55	13.55	123-567	LH1935	CR9	do 2.8. in od 31.8.
12.55	13.55	1-3--6-	LH1935	CR9	od 3. do 29.8.
17.00	18.00	12345-7	LH1937	CR9	do 2.8. in od 31.8.
17.00	18.00	-2-45-7	LH1937	CR9	od 4. do 30.8.
NEAPELJ					
10.10	11.40	12345--	AZ1702	AT7	
9.00	10.30	-----6-	AZ1702	AT7	od 9.5. do 26.9.
18.00	19.30	-----7	AZ1702	AT7	
RIM (Fiumicino)					
7.10	8.15	#	AZ1356	320	
8.05	9.10	123456-	AZ1354	E75	do 1.8. in od 7.9.
8.05	9.10	-2-----	AZ1354	E75	od 4.8. do 1.9.
11.20	12.25	#	AZ1358	320	
17.40	18.35	#	AZ1364	E75	
TRAPANI					
8.40	10.20	-2---6-	FR8648	738	
14.30	16.10	--4---	FR8648	738	od 6. do 27.8.
VALENCIA					
21.15	23.35	1---5--	FR7265	738	
21.15	23.35	--3----	FR7265	738	od 3. do 28.8.

PRIHODI					
ODHOD	PRIHOD	PLANIRAN	LINIJA	LETALO	OPOMBE
ALGHERO					
12.20	13.50	1---5--	FR8134	738	
12.20	13.50	--3----	FR8134	738	od 2. do 30.9.
BARCELONA					
07.00	8.55	--3----	VY6712	320	od 24.6. do 9.9.
11.00	12.55	-----6-	VY6712	320	samo 13.6.
12.30	14.25	-----6-	VY6712	320	od 20.6. do 12.9.
BARI					
16.15	17.35	-2-4-6-	FR8954	738	
CATANIA					
16.25	19.00	-----6-	AZ1367	AT7	od 6.6. do 26.9.
14.50	17.25	-----7	AZ1366	AT7	od 7.6. do 27.9.
LONDON (Stansted)					
18.20	21.30	#	FR168	738	do 1.8. in od 1.9.
13.45	16.55	1---5--	FR168	738	od 3. do 31.8.
18.20	21.30	-234-6-	FR168	738	od 4. do 29.8.
19.00	22.10	-----7	FR168	738	od 2. do 30.8.
MILAN (Linate)					
8.30	9.35	12345--	AZ1351	AT7	ne leti od 3. do 31.8.
20.40	21.45	12345--	AZ1353	AT7	
MUNICH					
11.20	12.15	#	LH1934	CR9	do 2.8. in od 31.8.
11.20	12.15	1-3--6-	LH1934	CR9	od 3. do 29.8.
15.15	16.10	12345-7	LH1936	CR9	do 2.8 in od 31.8.
15.15	16.10	-2-45-7	LH1936	CR9	od 4. do 30.8.
21.40	22.35	#	LH1938	CR9	
NEAPELJ					
12.15	13.45	12345--	AZ1701	AT7	
11.05	12.35	-----6-	AZ1701	AT7	od 9.5. do 26.9.
20.05	21.35	-----7	AZ1701	AT7	
RIM (Fiumicino)					
9.20	10.30	#	AZ1357	320	
14.55	16.10	#	AZ1365	E75	
19.05	20.15	12345-7	AZ1361	E75	do 31.7. in od 6.9.
19.05	20.15	1-----	AZ1361	E75	od 4.8. do 1.9.
21.25	22.35	#	AZ1363	E75	
TRAPANI					
6.30	8.15	-2---6-	FR8647	738	
12.20	14.05	---4---	FR8647	738	od 6. do 27.8.
VALENCIA					
18.35	20.50	1---5--	FR7264	738	
18.35	20.50	--3----	FR7264	738	od 3. do 28.8.

PLANIRANJE: 1-Ponedeljek; 2-Torek; 3-Sreda; 4-Četrtek; 5-Petek; 6-Sobota; 7-Nedelja; #-Vsak dan
LETALSKO DRUŽBE = AZ-Alitalia, FR-Ryanair, LH-Lufthansa, VY-Vueling
LETALA = 319-Airbus A319, 320-Airbus A320, 738-Boeing B737.800, AT7-ATR72, CR7-Bombardier CRJ700, CR9-Bombardier CRJ900
ODHODI IN PRIHODI PO LOKALNEM ČASU/PREVERITE ZADNJE POSODOBITVE NA <http://www.aeroporto.fvg.it/>
Letalske družbe in tour operaterji lahko spremenijo urnik poletov brez predhodnega obvestila

ŽELEZNIŠKA POSTAJA V TRSTU

VOZNI RED VLAKOV VELJAVEN OD 14. JUNIJA 2015 DO 12. DECEMBRA 2015

ODHODI			Proga TRST-BENETKE			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.15	(RV)	Tržič (5.38), Portogruaro (6.23), Mestre (7.08), Benetke (7.20)	6.16	(BUS)	Červinjan (5.20), Tržič (5.41). ⁽¹⁾	6.16	(RV)	Tržič (6.32), Portogruaro (7.23), Mestre (8.08), Benetke (8.20)
6.10	(RV)	Tržič (6.32), Portogruaro (7.23), Mestre (8.08), Benetke (8.20)	6.42	(R)	Portogruaro (5.29), Tržič (6.15). ⁽¹⁾	6.16	(FB)	Mestre (7.40) nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija)
6.16	(FB)	Mestre (7.40) nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija)	7.22	(R)	Portogruaro (6.09), Tržič (6.55) ⁽¹⁾	6.20	(R)	Tržič (6.43), Červinjan (6.55), nadaljuje za Palmanovo (7.07), Videm (7.22), Carnia (8.13) ⁽¹⁾
6.20	(R)	Tržič (6.43), Červinjan (6.55), nadaljuje za Palmanovo (7.07), Videm (7.22), Carnia (8.13) ⁽¹⁾	7.35	(R)	Červinjan (6.59) Tržič (7.11) iz Carnie (5.35), Videm (6.33), v Palmanovo (6.48) ⁽¹⁾	6.38	(FB)	Tržič (7.01), Portogruaro (7.31), Mestre (8.14) nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)
6.38	(FB)	Tržič (7.01), Portogruaro (7.31), Mestre (8.14) nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)	7.46	(IC)	Mestre (5.50), Portogruaro (6.35), Tržič (7.23) (Obvezna rezervacija)	6.45	(FA)	Mestre (8.24) nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)
6.45	(FA)	Mestre (8.24) nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)	8.18	(R)	Portogruaro (7.05), Tržič (7.51). ⁽¹⁾⁽³⁾	7.15	(RV)	Tržič (7.38), Portogruaro (8.23) Mestre (9.08), Benetke (9.20)
7.15	(RV)	Tržič (7.38), Portogruaro (8.23) Mestre (9.08), Benetke (9.20)	8.40	(R)	Červinjan (8.05), Tržič (8.17), iz Trbiža (6.00) preko Vidma (7.38) in Palmanove (7.53) ⁽¹⁾⁽³⁾	7.21	(IC)	Tržič (7.44), Portogruaro (8.30), Mestre (9.12), nadaljuje v Rim (Obvezna rezervacija)
7.21	(IC)	Tržič (7.44), Portogruaro (8.30), Mestre (9.12), nadaljuje v Rim (Obvezna rezervacija)	8.46	(RV)	Benetke (6.41), Mestre (6.53), Portogruaro (7.37), Tržič (8.23)	7.50	(RV)	Tržič (8.13), Červinjan (8.25), nad. za Palmanovo (8.37), Videm (8.52) ⁽¹⁾⁽³⁾
7.50	(RV)	Tržič (8.13), Červinjan (8.25), nad. za Palmanovo (8.37), Videm (8.52) ⁽¹⁾⁽³⁾	9.10	(R)	Červinjan (8.35), Tržič (8.47), iz Trbiža (6.35) preko Vidma (8.08) in Palmanove (8.23) ⁽¹⁾⁽³⁾	8.15	(RV)	Tržič (8.38), Portogruaro (9.23), Mestre (10.08), Benetke (10.20)
8.15	(RV)	Tržič (8.38), Portogruaro (9.23), Mestre (10.08), Benetke (10.20)	9.46	(RV)	Benetke (7.41), Mestre (7.53), Portogruaro (8.37), Tržič (9.23)	9.15	(RV)	Tržič (9.38), Portogruaro (10.23), Mestre (11.08), Benetke (11.20)
9.15	(RV)	Tržič (9.38), Portogruaro (10.23), Mestre (11.08), Benetke (11.20)	11.46	(RV)	Benetke (9.41), Mestre (9.53), Portogruaro (10.37), Tržič (11.23)	9.38	(FB)	Tržič (10.01), Portogruaro (10.31), Mestre (11.14), nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)
9.38	(FB)	Tržič (10.01), Portogruaro (10.31), Mestre (11.14), nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)	12.08	(FB)	Iz Turina v Mestre (10.20), Portogruaro (11.04), Tržič (11.45) (Obvezna rezervacija) ⁽¹⁾⁽³⁾	12.15	(RV)	Tržič (12.38), Portogruaro (13.23), Mestre (14.08), Benetke (14.24)
12.15	(RV)	Tržič (12.38), Portogruaro (13.23), Mestre (14.08), Benetke (14.24)	12.46	(RV)	Benetke (10.41), Mestre (10.53), Portogruaro (11.37), Tržič (12.23)	12.20	(R)	Tržič (12.44), Červinjan (12.56), nadaljuje za Palmanovo (13.07), Videm (13.22), Trbiž (15.00) ⁽¹⁾⁽⁵⁾
12.20	(R)	Tržič (12.44), Červinjan (12.56), nadaljuje za Palmanovo (13.07), Videm (13.22), Trbiž (15.00) ⁽¹⁾⁽⁵⁾	13.40	(RV)	Červinjan (13.04) Tržič (13.16) iz Vidma (12.38) preko Palmanove (12.53) ⁽¹⁾	13.01	(IC)	Tržič (13.24), Portogruaro (13.59), Mestre (14.52). Nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)
13.01	(IC)	Tržič (13.24), Portogruaro (13.59), Mestre (14.52). Nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)	14.22	(FB)	Iz Turina za Mestre (12.47), Portogruaro (13.21) Tržič (13.59) (Obvezna rezervacija) ⁽²⁾⁽⁴⁾	13.15	(RV)	Tržič (13.38), Portogruaro (14.23), Mestre (15.08), Benetke (15.20)
13.15	(RV)	Tržič (13.38), Portogruaro (14.23), Mestre (15.08), Benetke (15.20)	14.40	(RV)	Červinjan (14.05) Tržič (14.17) iz Vidma (13.38) preko Palmanove (13.53) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾	13.20	(R)	Tržič (13.43), Červinjan (13.55), nadaljuje za Palmanovo (14.07), Videm (14.22), Carnia (15.13) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾
13.20	(R)	Tržič (13.43), Červinjan (13.55), nadaljuje za Palmanovo (14.07), Videm (14.22), Carnia (15.13) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾	14.46	(RV)	Benetke (12.41), Mestre (12.53), Portogruaro (13.37), Tržič (14.23)	13.46	(R)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾
13.46	(R)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾	15.10	(R)	Červinjan (14.35), Tržič (14.47), iz Carnie (13.21) preko Vidma (14.01), Palmanova (14.23) ⁽¹⁾⁽⁵⁾	13.50	(RV)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁶⁾
13.50	(RV)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁶⁾	15.46	(RV)	Benetke (13.41), Mestre (13.53), Portogruaro (14.37), Tržič (15.23)	14.15	(RV)	Tržič (14.38), Portogruaro (15.23), Mestre (16.08), Benetke (16.20)
14.15	(RV)	Tržič (14.38), Portogruaro (15.23), Mestre (16.08), Benetke (16.20)	16.10	(RV)	Červinjan (15.35), Tržič (15.47), iz Carnie (14.27) preko Vidma (15.08), Palmanova (15.23) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾	15.15	(RV)	Tržič (15.38), Portogruaro (16.23), Mestre (17.08), Benetke (17.20)
15.15	(RV)	Tržič (15.38), Portogruaro (16.23), Mestre (17.08), Benetke (17.20)	16.10	(RV)	Červinjan (15.35), Tržič (15.47), preko Vidma (15.08), Palmanova (15.23) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁶⁾	16.15	(RV)	Tržič (16.38), Portogruaro (17.23), Mestre (18.08), Benetke (18.20)
16.15	(RV)	Tržič (16.38), Portogruaro (17.23), Mestre (18.08), Benetke (18.20)	16.46	(RV)	Benetke (15.41), Mestre (15.53), Portogruaro (16.37), Tržič (17.23)	16.50	(R)	Tržič (17.13), Červinjan (17.25), nadaljuje za Palmanovo (17.37), Videm (17.52), Trbiž (19.25) ⁽¹⁾⁽⁵⁾
16.50	(R)	Tržič (17.13), Červinjan (17.25), nadaljuje za Palmanovo (17.37), Videm (17.52), Trbiž (19.25) ⁽¹⁾⁽⁵⁾	18.10	(RV)	Červinjan (17.35), Tržič (17.47), iz Trbiža (15.45), Videm (17.08), preko Palmanove (17.23) ⁽¹⁾⁽³⁾	17.01	(FB)	Tržič (17.24), Portogruaro (17.58), Mestre (18.42), nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija)
17.01	(FB)	Tržič (17.24), Portogruaro (17.58), Mestre (18.42), nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija)	18.39	(IC)	Iz Rima v Mestre (16.46), Portogruaro (17.30), Tržič (18.16) (Obvezna rezervacija)	17.15	(RV)	Tržič (17.38), Portogruaro (18.23), Mestre (19.08), Benetke (19.20)
17.15	(RV)	Tržič (17.38), Portogruaro (18.23), Mestre (19.08), Benetke (19.20)	18.46	(RV)	Benetke (16.41), Mestre (16.53), Portogruaro (17.37), Tržič (18.23)	17.20	(R)	Tržič (17.44), Červinjan (17.56), nadaljuje za Palmanovo (18.07), Videm (18.22), Carnia (19.13) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾
17.20	(R)	Tržič (17.44), Červinjan (17.56), nadaljuje za Palmanovo (18.07), Videm (18.22), Carnia (19.13) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾	19.10	(R)	Červinjan (18.35), Tržič (18.47), iz Carnie (17.21), Videm (18.01), preko Palmanove (18.23) ⁽¹⁾⁽³⁾	17.50	(R)	Tržič (18.13), Červinjan (18.25), nadaljuje za Palmanovo (18.37), Videm (18.52), Trbiž (20.25) ⁽¹⁾⁽⁵⁾
17.50	(R)	Tržič (18.13), Červinjan (18.25), nadaljuje za Palmanovo (18.37), Videm (18.52), Trbiž (20.25) ⁽¹⁾⁽⁵⁾	19.46	(RV)	Benetke (17.41), Mestre (17.53), Portogruaro (18.37), Tržič (19.23)	18.15	(RV)	Tržič (18.38), Portogruaro (19.23), Mestre (20.08), Benetke (20.20)
18.15	(RV)	Tržič (18.38), Portogruaro (19.23), Mestre (20.08), Benetke (20.20)	20.10	(RV)	Červinjan (19.35), Tržič (19.47), iz Carnie (18.27), Videm (19.01), preko Palmanove (19.23) ⁽¹⁾⁽³⁾	18.20	(R)	Tržič (18.43), Červinjan (18.57), nadaljuje za Palmanovo (19.08), Videm (19.22) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾
18.20	(R)	Tržič (18.43), Červinjan (18.57), nadaljuje za Palmanovo (19.08), Videm (19.22) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾	20.46	(RV)	Benetke (18.41), Mestre (18.53), Portogruaro (19.37), Tržič (20.23)	18.50	(R)	Tržič (19.13), Červinjan (19.25), nadaljuje za Palmanovo (19.37), Videm (19.52), Carnia (20.40) ⁽¹⁾⁽⁵⁾
18.50	(R)	Tržič (19.13), Červinjan (19.25), nadaljuje za Palmanovo (19.37), Videm (19.52), Carnia (20.40) ⁽¹⁾⁽⁵⁾	21.10	(R)	Červinjan (20.35), Tržič (20.47), iz Carnie (19.21), Videm (20.08), preko Palmanove (20.23) ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁵⁾	19.15	(RV)	Tržič (19.38), Portogruaro (20.23), Mestre (21.08), Benetke (21.20)
19.15	(RV)	Tržič (19.38), Portogruaro (20.23), Mestre (21.08), Benetke (21.20)	21.22	(FB)	Iz Turina v Mestre (19.49), Portogruaro (20.29), Tržič (20.59) (Obvezna rezervacija)	20.15	(R)	Tržič (20.38), Portogruaro (21.24) ⁽¹⁾⁽³⁾
20.15	(R)	Tržič (20.38), Portogruaro (21.24) ⁽¹⁾⁽³⁾	21.46	(FA)	Iz Rima v Mestre (20.21) (Obvezna rezervacija)	20.18	(BUS)	Tržič (20.48), Portogruaro (22.21), Mestre (23.55) (Obvezna rezervacija)(vozi 27.6.)
20.18	(BUS)	Tržič (20.48), Portogruaro (22.21), Mestre (23.55) (Obvezna rezervacija)(vozi 27.6.)	21.51	(RV)	Benetke (19.41), Mestre (19.53), Portogruaro (20.37), Tržič (21.23)	20.40	(ICN)	Tržič (21.05), nadaljuje za Gorico (21.30), Videm (21.56), iz Benetk v Rim (Obvezna rezervacija)
20.40	(ICN)	Tržič (21.05), nadaljuje za Gorico (21.30), Videm (21.56), iz Benetk v Rim (Obvezna rezervacija)	22.22	(FB)	Iz Milana v Mestre (20.46), Portogruaro (21.29), Tržič (21.59) (Obvezna rezervacija)	21.15	(R)	Tržič (21.38), Portogruaro (22.24)
21.15	(R)	Tržič (21.38), Portogruaro (22.24)	23.19	(FB)	Iz Milana v Mestre (21.55) (Obvezna rezervacija)	22.06	(IC)	Tržič (22.28), Portogruaro (23.13), Mestre (00.05) (Obv. rezerv. (Ne vozi 27.6.)
22.06	(IC)	Tržič (22.28), Portogruaro (23.13), Mestre (00.05) (Obv. rezerv. (Ne vozi 27.6.)	23.37	(IC)	Iz Rima v Mestre (21.38), Portogruaro (22.34), Tržič (23.14) (Obvezna rezervacija)	22.15	(R)	Tržič (22.38), Portogruaro (23.24) ⁽¹⁾
22.15	(R)	Tržič (22.38), Portogruaro (23.24) ⁽¹⁾	0.46	(RV)	Benetke (22.41), Mestre (22.53), Portogruaro (23.37), Tržič (0.23) (Ne vozi 27.6.)			
			1.08	(RV)	Benetke (22.41), Mestre (22.53), Portogruaro (23.37), Tržič (0.37) (Vozi 27.6.)			

NOGOMET - Slovenski vratar Interja Samir Handanovič

»Nezadovoljni navijači? Naj bodo potrpežljivi, jaz sem optimist«

Za slovenskega reprezentančnega vratarja Samirja Handanoviča se bo v nedeljo začela nova sezona v Serie A pri milanskem Interju. Na San Siru bo 31-letni Ljubljčan za črno-modre (proti Atalanti Edyja Reje) stopil med vratnice 109. Pred

tem je 179 nastopov zbral za videmski Udinese, pri katerem je igral od leta 2007 do 2012. Na Videm ga vežejo lepi spomini. »Včasih se med potjo proti domovini ustavim v Vidmu in pozdravim stare prijatelje,« je dejal Handanovič, ki je pred

odhodom v Italijo (leta 2004) igral za Zagorje in Domžale. Svojo nogometno pot je začel pri Slovanu v Ljubljani. Pravzaprav je žogo začel brcati v ljubljanskih Fužinah, kjer je Samir dorašal. Na vprašanje, ali je prebral ro-

man Gorana Vojnoviča Čefurji raus, ki opisuje multinacionalne Fužine, je odgovoril pritrdilno. »Priznati moram, da sem se popolnoma vživel

v branje,« je namignil Samir, čigar (mimogrede) družinske korenine segajo do Bosne in Hercegovine (»Od Slovenije bi si rad sposodil Handanoviča,« je pred nekaj leti izjavil nekdanji selektor BiH Čiro Blažević.)

Za slovenskega vratarja se je konec lanske sezone močno zanimala Roma. Interjev trener Roberto Mancini pa ga je uspel zadržati v Milanu. »Pred začetkom nove sezone smo precej spremenili ekipo. Kondogbia je odličen igralec. Jovetić prav tako. Tudi Melo je izjemno izkušen. Prepričan sem, da se lahko letos borimo za mesta pod vrhom lestvice. Jaz bi rad znova igral v ligi prvakov,« je dejal Sarma, ki je vsekakor

Samir Handanovič je mojster za branjenje enajstmetrovk. Po dve je ubranil Antoniu Cassanu in Edisonu Cavaniju. V A-ligi zaostaja le za Gianluco Pagliuco, ki jih je skupno ubranil 21

ANSA

obžaloval odhod Hrvata Matea Kovačiča: »Prijatelju Mateu vsekakor želim, da se uveljavi na mednarodni ravni. Igral bo za slaviti Real Madrid. Kdo ne bi sprejel take ponudbe.« Tudi Handanoviča so v preteklosti snubili drugi klubi iz tujine. »Konkretnih ponudb pa pravzaprav ni bilo,« je postavil piko na i slovenski reprezentant. Sam pravi, da je glavni favorit za osvojitev »scudetta« Juventus. »Črno-beli so izgubili nekaj dobrih igralcev (Vidal, Tevez, Pirlo), čeprav so se v napadu okrepili z Mandžukićem, ki je eden najboljših evropskih napadalcev. Glavni Juventusov konkurent bo Roma. Nato smo mi (Inter op. av.), Milan, Napoli, Fiorentina in Lazio,« je napovedal Handanovič.

O Udineseju pa: »Kapetan Antonio Di Natale je še vedno zelo motiviran, čeprav je lani že napovedal svoje slovo. Udinese vsako leto preseneča. Resnici na ljubo so v lanski sezoni razočarali. Morda bo letos drugače. Dodatni motiv bo novi stadion Friuli. Videti je kar prijeten. Bolj moderen.«

O trenerju Robertu Manciniju pravi, da je izreden motivator. »Predvsem pa zelo ambiciozen. Roberto je še relativno mlad trener. Ima pa velike izkušnje.«

Zadnji Interjevi nastopi na prijateljskih tekmah pa niso navdušili navijačev. »Res je, da še nismo uigrani, kar pa je povsem običajno za ekipo, ki je precej spremenila postavbo. Jaz sem optimist. Potrebujemo pa nekaj časa. Bodite potrpežljivi.«

Slovenska izbrana vrsta, pri kateri je Handanovič eden izmed stebrov, bo 5. septembra igrala pomembno kvalifikacijsko tekmo v gosteh proti Švici. Tri dni kasneje pa v Mariboru še proti Estoniji. »Kljub nihajoči igri in nekaterim spodrsrlajem smo še v igri za drugo mesto. Pomembna bo tekma v Švici, ki ima tri točke več na lestvici. Nastop na evropskem prvenstvu v Franciji prihodnje leto ni nemogoča misel.« (jng)

5 dresov je v svoji karieri na Apeninskem polotoku zamenjal Samir Handanovič. Leta 2004-05 je bil tretji vratar Udineseja (takrat smo Samirja prvič intervjuvali, 28.11.2004), pri katerem je od leta 2007 do leta 2012 oblačil dres s številko ena. Medtem je igral za Treviso, Lazio in Rimini. Nazadnje pa za Inter.

JADRANJE - V Riu Žbogar 10., Mrak/Macarol pa za uvod 12.

RIO DE JANEIRO - Slovenski jadralci Vasilij Žbogar v razredu finn ter Tina Mrak in Veronika Macarol v razredu 470 so v Riu de Janeiru začeli predolimpijsko regato, ki zaznamuje zadnje leto odštevanja do olimpijskih iger 2016, ki bodo prav v Riu. Žbogar je po prvem dnevu deseti, Mrakova in Macarolova pa 12. V moški konkurenci v razredu 470 nastopa 22 posadk. Italijanov (vključno s slovensko posadko Čupe Farneti/Sivitz Košuta) ni. Po uvodnih dveh plovih vodita Španca Barreiros in Cabrera. Na drugem mestu sta Američana Mcnay in Hughes, tretja pa Francoza Bouvet in Mion. Hrvata Šime Fantela ter Igor Marinič sta po prvem dnevu sedma.

NOGOMET - Kriza NK Maribor

Ljubljanska zaušnica usodna za Šimundžo

MARIBOR - Ante Šimundža ni več trener slovenskega nogometnega prvaka Maribora. Po nedeljskem porazu z Olimpijo z 0:3 je včeraj odstopil s položaja. Do nadaljnjega bo Maribor vodil pomočnik trenerja Saša Gajser. Sodru so dno izbili slabi rezultati v zadnjem obdobju, najbolj pa prvi domači poraz proti Olimpiji sinoči v okviru šestega kroga državnega prvenstva. Šimundža je na mesto trenerja Maribora stopil 30. novembra 2013 in od tedaj v 100 tekmah zbral 56 zmag, 22 remijev in 22 porazov, s klubom pa v minuli sezoni nastopal tudi v elitni ligi prvakov. Letos se klubu v ligo prvakov po porazu v Astani ni uspelo uvrstiti.

Trenerjev odstop je presenetil celotno vodstvo kluba, tudi športnega direktorja Zlatka Zahoviča, ki tako naslednika še nima. »Kaj naj rečem, Anteju se lahko na tem mestu samo zahvalim za vložen trud, z njim smo dosegli največje uspehe v zgodovini, a žoga je nepredvidljiva, Anteju želim vse dobro v njegovi nadaljnji karieri,« je dejal Zahović. Sam je skušal Šimundžo prepričati, da ostane, a je bila trenerjeva odločitev nepreklicna. »Še naprej se bom izobraževal

KOŠARKA

»Azzurri« znova v Trstu, Slovenci v Portorožu

TRST - Včeraj popoldne so se italijanski košarkarji vrnili v Trst, kjer bodo od danes v tržaški športni palači PalaRubini nadaljevali priprave na evropsko prvenstvo. Konec tedna so se »azzurri« mudili v Gruziji, kjer so nastopili na turnirju City Hall Cup. V nedeljo so premagali Gruzijo (87:67). Italija bo konec tedna nastopila na Pokalu Adecco v Kopru, kjer bodo nastopale še Slovenija, Finska in Ukrajina. Slovenska izbrana vrsta, ki jo vodi selektor Jure Zdovc, bo od jutri priprave nadaljevala v Portorožu. V slovenski reprezentanci bo odslej 13 košarkarjev, saj se je selektor odločil, da se po pripravih v Podčetrtku za sodelovanje zahvali Blažu Mahkovicu, ki se bo zdaj priključil treningom Uniona Olimpije.

Prihodnji teden, od 28. do 30. avgusta, bo v Trstu četverboj med Italijo, Rusijo, Gruzijo in ameriško ekipo Michigan State. Slovenija pa bo 27. avgusta v Ljubljani gostila Srbijo. Evropsko prvenstvo se bo začelo 5. septembra.

MOTOCIKLIZEM - V nedeljo

Lorenzo ujel Rossija

BRNO - Španec Jorge Lorenzo (Yamaha) je zmagovalac 11. dirke sezone svetovnega prvenstva v motociklizmu. V elitnem razredu motoGP je v Brnu premagal rojaka Marca Marqueza (Honda), tretji pa je bil še en Yamahin dirkač, Valentino Rossi. Z zmago, peto v tej sezoni, je Lorenzo tudi ujel tekmeca iz ekipe na prvem mestu skupnega seštevka SP (Rossija), zdaj imata oba po 211 točk. Tretji je s 159 Marquez. Sezona se bo nadaljevala čez 14 dni z dirko v Veliki Britaniji.

Kapetan Antonio Di Natale se v nedeljo ni vpisal med strelce

ANSA

Udinese, v pričakovanju Juventusa, premagal Novaro

VIDEM - Dober začetek. V tretjem krogu državnega pokala je videmski Udinese na prvi tekmi na prenovljenem domačem Friuliju premagal B-ligaša Novaro. S končnim izidom 3:1 so si varovanci trenerja Colantuona izborili mesto v prihodnjem pokalnem krogu, v katerem bodo 2. decembra igrali proti Atalanti, ki je v nedeljo s 3:0 premagala Cittadello. Za videmske črno-bele so zadeli Guilherme, Thereau in Edenilson. Udinese je tako izpolnil pričakovanja. Konec tedna bo na sporedu že prvi krog A-lige. Videmčani bodo v nedeljo ob 18.00 gostovali na Juventus Stadiumu v Turinu. Ostali spored prvega kroga: v soboto 18.00 Verona - Roma, 20.45 Lazio - Bologna; v nedeljo 18.00 Juventus - Udinese, 20.45 Frosinone - Torino, Empoli - Chievo, Palermo - Genoa, Sampdoria - Carpi, Fiorentina - Milan, Inter - Atalanta, Sassuolo - Napoli. **Danes:** prva tekma play-offa lige prvakov Lazio - Bayer Leverkusen (20.45 Canale 5).

MILAN OK - Pokal, včeraj: Milan - Perugia 2:0 (2:0; Honda, Adriano), Chievo - Salernitana 0:1 (po podaljških).

Pozzo, ne v Vidmu, toda na Otoku, najel Diamantija

LONDON - Angleški nogometni prvotigaš Watford, ki je v lasti Udinesejevega »patrona« Pozza, si je do konca sezone od kitajskega Guangzhou Evergranda sposodil nekdanjega napadalca West Hama, Brescia in Bologne, Alessandra Diamantija. Ta je za italijansko reprezentanco zbral 17 nastopov. Diamanti je spomladanski del sezone 2014/15 odigral pri Fiorentini.

ODBOJKA - Kapetan Slovenije Urnaut po zmagi v evropski ligi

»Disciplina je na visoki ravni, držimo se navodil štaba«

VROCLAV - Slovenski odbojkarji so v soboto po nekaj neuspešnih poskusih vendarle prišli do cilja, imenovanega svetovna liga. V evropski ligi so namreč po 12 zmagah na 12 tekmah osvojili prvo mesto, pri tem pa so izgubili eno samo točko, to jim je odščitnila Belorusija. Varovanci Andree Gianija so formo stopnjevali od začetka do konca tekmovanja. Najboljši so bili prav na zaključnem turnirju v Walbrzychu, kjer so najprej gladko premagali Poljsko B, nato pa prav tako s 3:0 še Makedonijo. Pred tem so dvakrat ugnali Turke, Hrvate, Belorusce, Romune in Grke. Slednji so bili za njih usodni lani, a kot pravi kapetan reprezentance Tine Urnaut, so jih prav oni podžgali, da so začeli razmišljati drugače.

«Odločili smo se, da tako težkih trenutkov, kot so bili lani, ne bo več. Odločili smo se, da bomo vztrajali, da bomo dali vse od sebe, da vendarle pridemo v svetovno ligo. Verjeli smo vase, trdo delali na vsaki tekmi in treningu, na koncu smo za to bili nagrajeni. Vesel sem, da smo naredili ta preskok, da smo se približali želeni igri, a imamo še ogromno prostora za na-

predovanje. To je bil le prvi korak, zdaj pa računamo, da bomo v močnejšem tekmovanju storili še kakšnega,» je dejal Urnaut, ki meni, da bodo v tretji kakovostni skupini svetovne lige močnejši tekmeci kot v evropski ligi, a tretja skupina še zdaleč ni njihov končni cilj.

«Treba je iti postopoma. Mi smo morali dobiti evropsko ligo, da smo se uvrstili v svetovno, kar ni lahka naloga, nekateri so tja prišli na drugačen način. Naš cilj je, da gremo vedno višje, da vedno boljše igramo in da zmagujemo. Že naslednje leto bomo zagotovo poskušali priti še v skupino višje, verjamem, da nam bo uspelo,» je svoje želje predstavil Koro-

šec, ki je razložil tudi razloge, da sta se igra in rezultati izboljšali: «Z načinom dela, ki ga imamo, smo naredili ogromen korak naprej. Disciplina je na visoki ravni, držimo se napotkov strokovnega štaba. Igramo potrpežljivo, ne želimo več vse rešiti takoj. Več časa posvečamo tudi timskega delu, tako na treningih kot tekmah se maksimalno podrejamo ekipi. Vse to nam je dalo dodatno samozaupanje, ki nam v težkih trenutkih pride zelo

Kapetan reprezentance Slovenije Tine Urnaut

CEV

prav,» je izboljšave v ekipi opisal njen kapetan.

Seveda tudi Urnaut priznava, da ima za to največ zaslug Giani, ki mu je uspelo to, kar njegovima predhodnikoma Črnogorcu Veselinu Vukoviću in Luki Slabetu ni. Pri njiju je bilo videti, da nista vzpostavila prave komunikacije z ekipo, prave kemije, Vukoviću so tudi nagajale poškodbe, ki jih pri Gianiju tudi zaradi dobrega dela njegovih pomočnikov praktično ni.

Slabe je ekipo vodil in pripravljaj na ameriški način, imel stroge prijeme, kar pa ni bilo najboljše za odnose v

ekipi. Giani igralcem pušča več svobode, že s samo avtoriteto, mirnostjo, preudarjenostjo in izkušnjami pa odlično vpliva na fante.

«Ni moje, da bi ocenjeval delo prejšnjih selektorjev. Za Gianija pa lahko rečem, da je s svojimi ljudmi prišel z jasnimi cilji, jasnimi načrti. Mi

smo njihov sistem sprejeli, vidi se napredek. Imamo disciplino, obstajajo neka stvari, ki jih enostavno ne dopustimo več. Ni več prepuščanja lah-

»Če bomo igrali, kot znamo, se tudi na evropskem prvenstvu nimamo koga bati.«

kih žog, protinapadov ne zapravljamo več, to so stvari, ki so nas prej blokirale. Ko pa s to disciplino, pristopom pridejo še zmage, je tudi kemija takoj boljša. Svoje dodajo tudi Gianijeve izkušnje in njegovo zaupanje v nas. Res je strokovnjak, ki si ga lahko samo želimo, isto pa velja tudi za njegove pomočnike,» je nad strokovnim štabom navdušen novi igralec Trentina.

Na klubsko sezono se še ne ozi- ra, saj reprezentančna še ni končana. Njega in soigralce, med katerimi naj bi bil tudi povratnik po poškodbi Matvez Kamnik, čaka oktobra še evropsko prvenstvo: «Tudi v Bolgariji bomo imeli visoke cilje. Tudi v Varni bomo poskušali še bolj izčrpati naše potencialne, če pa bomo igrali, kot znamo, se tudi na evropskem prvenstvu nimamo koga bati.»

Slovenci bodo v Varni igrali v predtekmovni skupini s svetovnimi prvaki Poljaki, Belgijci in Belorusi. (STA)

ODBOJKA Sredozemski duh moštva pred fotografom

Povzetek iz članka, ki je bil objavljen v ljubljanskem Dnevniku, še nekaj več pove o «sredozemskem ozračju», ki ga je italijanski štab reprezentance Slovenije vnesel v moštvo.

Slovenski odbojkarji bodo imeli tudi novo priložnost za izkazovanje bujne domišljije pri skupinskem fotografiranju pred tekmo. Namesto da bi le mirno stali in gledali v fotografski objektiv, se raje spomnijo različnih zabavnih poz. Vinčič denimo v stoječi vrsti mnogokrat poklekne, Gasparini si z žogo naredi "nosečniški trebuh", pred obračunom z Grčijo so vsi gledali v statistika Roberta Ciamarra, kot da je osmo čudo sveta." Vse se dogaja spontano. Fantje v ekipi se dobro razumemo in tudi strokovni štab je vedno za akcijo, ko se dogovarjamo o vragolijah,» je vesele fotografije opisal Gregor Ropret.

«Odločili smo se, da bomo letos malce drugačni. Postavitev vedno spremenimo. Za ekipni duh je to zelo dobro, saj razbijemo monotono enih in istih običajev, kot je tudi skupinsko fotografiranje. Upam, da to koga ne moti,» je povedal reprezentančni podajalec. Glavni vir idej je ravno statistik Roberto Ciamarra iz Italije. «Vedno je za šale, zato je pogostokrat v središču pozornosti. Predvsem fantje, ki znajo boljše italijansko, se potem skupaj dogovorijo, kaj bo naša naslednja postavitev,» je pristavil Ropret.

MLADINKE Italijanke prvič osvojile svetovni naslov

LIMA - Italijanke so prvič v zgodovini osvojile naslov svetovnih prvakinj med mladinkami do 18. leta starosti. Varovanke trenerja Marca Mencarellija so med celim prvenstvom prepustile nasprotnicam le dva seta. Na SP je nastopila tudi Rusija. Ekipa, ki jo vodi nekdanja trenerja goriškega Govollevja Svetlana Safronova, njen pomočnik pa je Sovodenec Luca Milocco, je pristala na 7. mestu.

Slovenija na zmagovalnem odru zaključnega turnirja evropske lige na Poljskem

CEV

TENIS - Portoroški challenge, najmočnejši turnir v Sloveniji

Morda spet julija

Letošnji turnir je bil dobro obiskan, za naslednjega pa bodo morali organizatorji seči globlje v žep

PORTOROŽ - Brez pike na i - zmage Grega Žemlje - se je v Portorožu končal tretji teniški turnir serije challenger Tilia Slovenia Open. Organizatorji so znova naredili korak naprej, predvsem pri obnavljanju zadev, se pravi zabavno-glasbenem programu, vprašanje pa je, ali bo turnir tudi naslednje leto v istem terminu. Turnir z nagradnim skladom 42.500 evrov je največji teniški dogodek v Sloveniji. Letos je bil še posebno dobro obiskan, saj je po eni strani potekal na višku turistične sezone, dodatno pa ga je popestril še najizkušenejši slovenski igralec Grega Žemlja, ki je presenetil z uvrstitvijo v finale. Na zadnji stopnički do sedmega naslova na tovrstnih turnirjih ga je ustavil Italijan Luca Vanni.

Prvo in drugo leto je turnir potekal julija, letos sredi avgusta, zelo verjetno pa je, da se bo vrnil v julijski termin. Združenje poklicnih igralcev (ATP) bo namreč za prihodnjo sezono spremeni-

lo pogoje za organizacijo tovrstnih turnirjev in prirediteljem naložilo tudi plačilo namestitvev za igralce, takoimenovani 'hospitality'. To turnir podraži za približno 10.000 evrov.

«Za nas je to hud udarec, saj so hoteli sredi avgusta v Portorožu popolnoma zasedeni in tudi cene so višje. Zato intenzivno razmišljamo, da bi se vrnili v julijski termin,» pravi vodja organizacijskega odbora turnirja Gregor Krušič in nadaljuje: «Po drugi strani pa smo videli, da se je publika odlično odzvala in vsak dan do dobra napolnila tribune osrednjega stadiona.»

V finalu zmagal Italijan Vanni

V finalu Portoroža je 6. nosilec Italijan Luca Vanni (141. igralec na svetu) premagal slovenskega reprezentanta Grega Žemlja (290.) s 6:3 in 7:6. Navkljub porazu 28-letni Žirovničan zadovoljen zapušča slovensko obalo, saj je uvrstitev v finale challengerja njegov največji uspeh v zadnjih dveh letih, med katerimi je padel na 890. lestvice, včeraj pa se je na najnovejši povzpел do 207. mesta.

Turnir Tilia Slovenia Open je prvo leto dobil nagrado ITF ATP za najbolje organiziran turnir te ravni, naslednje leto pohvalo, tudi letos pa si zasluži visoko oceno. Portoroški turnir tudi po mnenju poznavalcev tenisa sodi v sam vrh challenger na svetu. Tako po lokaciji ob morju in bližini namestitvev kot aktivnostih ob igriščih. V dobrem tednu so bili v teniškem kompleksu trije glasbeni koncerti (Perpetuum Jazzile, Magnifico, Oldies Goldies), dobrodelni poker turnir, vrsta nagradnih iger ter Tilia festival za najmlajše, na katerem je sodelovalo 1000 otrok. (STA)

28-letni Grega Žemlja se vrača v nekdanjo formo

ANSA

NOGOMET - Pester program prijateljskih tekem

(Ni)so v formi

Vesna najela izolskega branilca - Kras jutri proti Primorcu - V soboto Pokal ŠD Vesna

Novi nakup Krasa
Žiga Smrtnik
(desno) in vratar
ter kapetan Vesne
Edvin Carli (levo)

FOTODAMJ@N

Nogometaši Krasa Repen in Vesne, ki bosta v novi sezoni igrala v elitni ligi, imajo v nogah že dobra dva tedna treningov. Pred velikim šmarnom so tako kriški plavi kot repenski rdeče-beli odigrali prijateljski tekmi, na katerih (pričakovano) še nismo videli prave igre. »Noge so zaradi velikega števila treningov še trde. Forma še ni najboljša. Posledično tudi igra še ni na nivoju,« je po petkovi prijateljski tekmi s Triestino namignil Vesnin trener **Lui-gino Sandrin**. Triestina je v Križu zmagala z 1:0. Vesna pa se ji je večji del tekme enakovredno zoperstavljala. Maršikdo pa je opazil nekatere vrzeli. V napadu se pozna, da ni več učinkovitega Mattea Muesana, ki bo kariero nadaljeval pri San Luigiju (promocijska liga). »Zaupamo pa mladim. Predvsem Davidu Colji, od katerega pričakujemo veliko. Lionetti nam je žal prekrizal račune in bo letos igral za Lumignacco,« je dejal športni vodja Vesne **Pao-lo Soavi**, ki je včeraj povedal, da bo Vesna najela še nekaj mladih. »Smo v težavah, saj so nekateri mlajši igralci lažje poškodovani. Matija Arduini pa bo do oktobra študiral v Angliji.« Že na drevišnji prijateljski tekmi proti Si-

stiani (ob 20.00 v Križu), pri kateri poleg Alena Carlja igra še nekaj slovenskih igralcev, bo Vesna predstavila novega igralca, ki prihaja iz Izole. V obrambni vrsti bo igral Rok Vatovec (letnik 1993), ki je doslej nosil izolski dres v tretji slovenski ligi. Vatovec bo dejansko zamenjal Trantina, ki si je na prvem letošnjem treningu huje poškodoval koleno in mora v kratkem pod nož.

Do prvega pokalnega nastopa, ki bo v soboto, 29. avgusta (ob 18.00) v Križu (v gosteh bo prišel Sanvite-se), bo program kriške Vesne kar pester. V soboto (22. avgusta) bo v Križu na sporedu Pokal Vesne (Vesna Cup). Prva tekma bo ob 19.30, ko se bosta pomerila Breg (1. AL) in Primorje (2. AL). Ob 20.30 bo Vesna igrala proti poražencu s prve tekme. Uro kasneje pa še proti zmagovalcu.

Triestina, ki v Križu ni ravno blestela (Zubin se je v napadu varčeval), bo danes igrala prijateljsko tekmo v Poreču. V soboto bodo nogometaši tržaškega kluba na pro-seški Rouni gostili še trebrenski Primorec. Naj omenimo, da ima Triestina v letošnji zasedbi dva Slovenca. Prvi je

Tržčan: vratarje trenira Ennio Roncelli, ki je bil lani v Miljah. Drugi prihaja iz Ljubljane: Milan Andžekovič, ki pa ni v sorodstvu z nogometašem Palermo Sinišo Andžekovičem. Dolgolasi Milan, ki je v petek počival zaradi lažje poškodbe, je v lanskoli sezoni igral v poljski drugi ligi.

Repenski Kras je v petek v Repnu izgubil (1:2) proti slovenskemu tretjeligašu NK Brda. V prvem polčasu je trener Žlogar preizkusil starejše nogometaše. V drugem delu pa so igrali mladinci, ki so se razigrali, čeprav niso uspeli spreobrniti izida v svojo korist. »Na prijateljskih tekmah mora trener preizkušati. In v drugem delu so v glavnem igrali mladi, ki so nas navdušili,« je ocenil spremljevalec članske ekipe Krasa **Tullio Simeoni**. Repenski rdeče-beli bodo jutri ob 19.00 v Repnu igrali prijateljsko tekmo proti Primorcu. V soboto pa ob 18.00 (vedno v Repnu) še proti Sistiani, ki je prejšnji teden premagala Zau-le z 2:1 (gol Alena Carlja in Capalba). Jutri bo stopila na igrišče tudi Juventina, ki bo ob 19.00 v Trziču igrala proti domači ekipi Ufm (D-liga). (jng)

DZP doo-PRAE srl 2015 © Vse pravice pridržane

Obvestila

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA organizira od ponedeljka, 7. septembra, kot uvod v novo vadbeno sezono tridnevni začetniški in nadaljevalni tečaj za osnovnošolce in srednješolce. Pojasnila in prijave sprejema Mara na tel. št. 389-8003486.

ŠD KONTOVEL organizira odbojkarški kamp v sodelovanju z ZŠSDI. Igra, treningi v telovadnici in na odprtem igrišču, beach volley, zabava... Za deklice letnikov 2002-2008, od 31. avgusta do 5. septembra od 8.00 do 16.00 na kontovelskem igrišču. Prijave do 25. avgusta. Info: 328829922 (Tania) ali 3479037995 (Ileria).

AŠD SOKOL organizira Poletni športni kamp na odprtem igrišču Sokola v Nabrežini od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 4. septembra, za otroke letnikov 2001-2008. Prijave do 25. avgusta na tel. 340-8556304 (Marko) in 348-8850427 (Lajris) ali na csdasdsokol@gmail.com.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizirata poletni center »Plesalček« za otroke od 3 do 8 let od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Urnik: 7.30-17.00, kosila in malice vključeni. Info in vpis na tel.: 334-3611757 (Kristina), info@cheerdancemillemium.com.

AŠD SOVODNJE IN ZŠSDI vabita na mladinski nogometni kamp Sovodnje 2015 na nogometnem igrišču v Sovodnjah in sicer od 24.8. do 28.8.2015 v jutranjih urah od 08.30 do 12.30 ure. Prijave (do četrтка 20.08.2015) in informacije po elektronski pošti: asdsodovdnje@libero.it; ali po telefonu: 0039 - 3283674301 (Rudi Devetak), 0039 - 3297411459 (Ljubica Butkovič), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3897977416 (Luka Cijan), 00386 - 40607320 (Rok Černe).

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prijave in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

KK BOR in ZŠSDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. maja, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 12. leta od ponedeljka 31. avgusta do petka 4. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 ali karinmalalan@gmail.com.

OSEBNA IZKAZNICA:

Datum in kraj: od 15. do 26. junija v Gori-ci (Dijaški dom).
Število otrok: 50
Koordinator: Dražen Grbac
Trenerji in pomočniki: Peter Abrami, Jakob Peric in Mitja Devetak.
Dejavnosti: košarka, ples, angleščina, tabor se je namreč imenoval »English in Action«.
Zanimivost: otroke je obiskal olimpijski podprvak Micheleja Mijana, ki je poskrbel za le-po število anekdot ter sam vadil z otroki.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

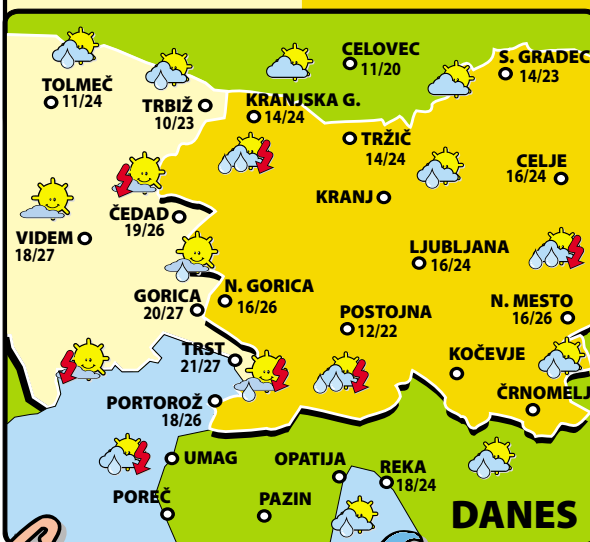
Prek naših krajev se proti vzhodu pomika manjše ciklonsko območje. V višinah priteka razmeroma hladen in precej vlažen zrak.

Danes bo nebo spremenljivo oblačno. Možne bodo krajevne plohe ali nevihte, ki se bodo izmenjavale z obdobji lepšega vremena.

Danes bo spremenljivo oblačno, pojavljale se bodo krajevne plove in nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, ob morju do 19, najvišje dnevne od 20 do 25, na Primorskem do 27 stopinj C.

Jutri bo po vsej deželi oblačno in deževno. V nižini in ob obali bodo možne tudi nevihte.

Jutri bo prevladovalo oblačno vreme z občasnimi padavinami, ponekod tudi nevihtami. V četrtek se bo delno zjasnilo, zjutraj bo po nižinah megla, na Primorskem bo pihala šibka burja.

**DOLŽINA
DNEVA** Sonce vzide ob 6.08 in zatone
ob 20.09
Dolžina dneva 14.01

LINE MENE Luna vzide ob 9.48 in zatone ob 21.46

NA DANAŠNJI DAN 1961 – Dan se je začel z ne-
navadno hladnim jutrom, še posebej na No-
tranjskem in Primorskem. V Babnem Polju so
izmerili le 0,9 °C, v Postojni se je ohladilo do 1,5 °C,
v Ilirski Bistrici do 4,6 °C, v Čepovanu do 5,3 °C in v
Neblem v Goriških Brdih do 6,0 °C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.44 najnižje -45 cm, ob 11.59 najvišje 39 cm, ob 18.10 najnižje -22 cm, ob 23.36 najvišje 26 cm.

Jutri: ob 6.05 najnižje -39 cm, ob 12.22 najvišje 36 cm, ob 18.39 najnižje -20 cm.

MORJE Morje je skoraj vedno mirno, temperatura morja 25

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	16	2000 m	9
1000 m	14	2500 m	6
1500 m	12	2864 m	3

UV indeks bo ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah dosegel 7 in v gorah 8.

Nepričakovano rodila otroka

LINZ - Šestintridesetletna Avstrijka je zaradi hudih trebušnih bolečin poiskala pomoč v bolnišnici, kjer so odkrili, da je v pozni nosečnosti. Kmalu zatem je rodila otroka. Pred tem so ji zdravniki večkrat diagnosticirali, da je neplodna in ni zmožna zanositi. Mama otroka je razložila, da je sicer čutila klasične simptome nosečnosti, kot so zgaga in bolečina v križu, vendar zaradi diagnosticirane neplodnosti nikoli ni pričakovala, da bo zanosila. Vse se je spremenilo, ko je ženska prišla v bolnišnico zaradi trebušnih bolečin. Zdravniki so odkrili nepričakovano nosečnost in kasneje pomagali pri rojstvu fantka Juliana.

Ustreljenemu medvedu Timu gre na bolje

HORJUL - Medvedu Timu iz ZOO parka Rožman v Horjulu, na katerega je v noči s petka na soboto streljal neznanec, se zdravstveno stanje izboljšuje. »Rana je zaprta. Je pod vplivom zdrvil in se obnaša umirjeno,« je za STA povedal vodja parka Jože Rožmanec. Stanje medveda je bilo v soboto zjutraj zastrašujoče, saj je bil prostor, kjer je zaprt, ves krvav. Policija skuša medtem s preiskavo ugotoviti, kdo in zakaj je streljal na medveda. Kdo bi lahko streljal na medveda, ne ve. »Ne vem, kaj bi lahko bil razlog za takšno dejanje. Lahko je streljal norec, lahko pa je kdo to naredil tudi za denar,« dodaja.

PJONGJANG - Pred jutrišnjim nastopom slovenske glasbene skupine Laibach v Severni Koreji

Jasno le to, da ni nič jasno

PJONGJANG - Konec tedna je slovenska zasedba Laibach prispela v Pjong-jang, kjer bo jutri in v četrtek nastopila na koncertih, vsakokrat pred približno 1000 ljudmi. Ivan Novak iz Laibachov je ob pristanku na letališču povedal, da so v Severno Korejo prišli, da bi se česa naučili in po navdih ter da se bodo pustili presenetiti. Zelo jasno določenih scenarijev ni. Kot je pred odhodom na severnokorejsko turnejo za STA povedal Novak, težko oceni, kako bo v času njihovega tamkajšnjega bivanja potekala komunikacija po spletu, telefonih. Morda se bodo lahko javili šele po koncu turnee. Prav tako ni jasno, kako bo potekala tehnična priprava na koncert, vsekakor se bodo prilagodili razmeram.

Edino, kar je jasno, je, da ni prav veliko jasno. Kdo bo med občinštvom, kako bo sprejelo Laibachov program, ali bo spremljevalna ekipa Laibachov o turneji lahko posnela film? Organizator tur-

neje, norveški režiser in kulturni aktivist Morten Traavik je ob prihodu v Pjongjang, kot ga je posnela ameriška tiskovna agencija AP, prenesli pa slovenski portali, povedal, da bosta koncerta razsvetljenje za obe strani, za njih in Severnokorejce.

Če je o nastopu v Pjongjangu trenutno težko povedati kaj določenega, so bile priprave nanj zelo odmevne. O gostovanju so pisali vsi svetovni mediji, Laibach je na številna vprašanja odgovarjal v svojem stilu, ki ga je nemogoče enoznačno interpretirati.

Kljub vsemu so v svet poslali sporočilo, da v Severni Koreji živijo ljudje, ki se v ničemer bistvenem ne razlikujejo od, denimo, Američanov ali Madžarov. Prav tako to velja za sistem, v katerem bivajo, in je v zahodnih medijih sinonim za najhujšo obliko totalitarosti. Prigan je do točke, ki vzbuja norčevanje tistih, ki so po praviloma, na papirju demokratični in razsvetljeni. Na takšen od-

ziv so v intervjujih pred gostovanjem opozarjali Laibachi.

Njihov nastop, ne glede na državo, vzbudi odziv v točki, ki nagovarja nela-
godje, nezavedno, menijo v zasedbi. Na
koncertu v Pjongjangu ob 70.

letnici osvoboditve izpod japonske kolonialne nadvlade bodo izvedli nekaj

znanih skladb s svojega repertoarja, nekaj predelav skladb iz muzikala Moje pesmi, moje sanje ter nekaj tradicionalnih in sodobnih korejskih skladb.

Težav z razumevanjem besedila po mnenju Laibach ne bi smelo biti. Muzikal je Korejcem dobro znan, saj so se ob njem učili angleško, nekatere pesmi pa

bodo interpretirali tudi v korejščini.

Ob gostovanju Laibachov je izšla tudi pesem z videom *We will go to Mount Paektu*. Gre za eno najbolj priljubljenih letošnjih pesmi severnokorejske dekleške skupine Moranbong. Morda se bodo na odru Laibachom pridružile tudi članice zasedbe. (STA)

*Poslajte svoj posnetek na naš
dnevnik direktno iz spletne
strani preko rubrike
Fotografije bralcev
ali po elektronski pošti
na tiskarna@primorski.eu
(Fotografijo lahko dostavite
tudi osebno v uredništvih v
Trstu in Gorici).*

Prebiramo novice iz
Primorskega Dnevnika tudi
pred muzejem v
Philadelphiji

MARABER

Laibach med nastopom v Trstu leta 2011